

5 TIPIES TEAT

DEV VIRAHSAWMY

©Dev Virahsawmy
All rights reserved

PROFESER MADLI

TANTINN MADOK

KRISHNA

BASDEO INOSAN

BEF DAN DISAB

BOUKIE BANANE

PROFESER MADLI

©Dev Virahsawmy
All rights reserved

BANN PERSONAZ

Profeser Madli
Dokter Balsaf (mari Profeser Madli)
Kramiz (garson Profeser Madli)
Iras (tifi Profeser Madli)
Danaz (servant)
Gramil (boyfrenn Iras)
Donati

SENN 1

Dan salon Profeser Madli. Salon la dekore ek meble ar boukou gou. Ler rido leve, Kramiz, 19 an, pe alonze lor enn divan. Li pe ekout lamizik. Donaz, 56 an, anviron, servant Profeser Madli, rantre.

DANAZ: Kramiz, rann moi enn servis, baba, al dan to lasam. Mo bizen met lord dan sa salon la. To kone ena envite zordi.

KRAMIZ: Shouut! Ekout sa mouvman la. To pa trouve kouma li siblim.

DANAZ: Mo pa konpran nanye dan to lamizik. Mo zis tann enn pake tapaz

KRAMIZ: Danaz, to bizen apresie sa kalite lamizik la. Fale ki bann proleter lev zot nivo kiltirel si zot ole kontrol direksion sosiete.

DANAZ: Madam ek misie pre pou retourne. Si zot trouv sa dezord ki to finn fer zot pou dimann mwa ki mo finn fer enn lazourne. Madam...

KRAMIZ: Pa madam. Profeser. Madam finn vinn profeser. Li ekrir gran-gran liv. Li koz gran-gran koze.

DANAZ: Profeser, pa profeser, li pou fou mwa enn bon zoure si mo pa met lord dan sa salon la. Ale Kramiz, al dan to lasam. Al fer to dezord laba.

KRAMIZ: Dezord, Danaz, you are a philistine. Asiz la, ekout lamizik. Bliye to sifon, bliye to balye. Apresie lar. Lavenir lemonn li dan lar. To kone kifer?

DANAZ: Get sa! Mo bizen travay. Kramiz. Ale mo garson.

KRAMIZ: Tasion Danaz! To pe mars lor mo lipie.

DANAZ: Si to pa ale, mo pou bizen mars lor to latet.

KRAMIZ: Bien koze... Bravo, bravo, bravo... koumsamem bann proleter bizen dres bann bourzwa.

DANAZ: Aret radote. Avans to lipie... kot to ser? Li finn rant bien tar yer.

KRAMIZ: Ler pa enportan. Ler ek liberte de enmi. Si nou nek get ler nou perdi nou liberte. Bizen anter tou mont, bizen kraz tou reveil, bizen nway tou pandil. Bizen detrir sivilizasion tik-tak. Dimoun lib, dimoun libere bizen bliye letan. Zis lespas ki enportan. Danaz to pe ekout mwa?

DANAZ: Wi Kramiz...Sorti lor sa sofa la. A asiz laba...Dis la finn fini. Tegn pikep la. Pa gaspiy kouran.

KRAMIZ: To koz kouma enn bourzwa. Gaspiy kouran! Kifer pa bizen gaspiy kouran. Kouran samem lesans sosiete konsomater. Pou touy sosiete konsomater, bizen fini tou kouran.

DANAZ: Trouve pa twa ki pey kont.

KRAMIZ: Larzan! Larzan! Larzan! Zot tou nek pans larzan. Zot tou nek galoup deryer larzan. Samem pwazon lavi. Kifer nou tou pa pas enn lavi senp, san lix. Dimoun ti pou bien ere. Larzan, samem orizinn tou nou maler.

DANAZ: Koz touzour mo garson...Kramiz! To kone to koz bien. Kifer to pa rant dan politik? Prosenn eleksion mo vot pou twa.

KRAMIZ: Politik! Eleksion! Wek! Ban politisien zot tou pouri. Danaz to bizen lir Bakouninn. Lerala to pou kone ki veritab liberte ete... Danaz sois un ange. Servi mwa enn ti wiski pou ed mwa fer letan pase...Danaz, to pa finn tande. Don mwa enn wiski.

DANAZ: Wiski? Depi kan to bwar wiski!

KRAMIZ: Depi fek... Ale bonnfam...Pa fer lare ar kiksoz ki pa pou twa. Mo'le enn bon wiski dan boutey personel bonom la.

DANAZ: Boutey personel misie! To'le mo gagn traka? Kouma li trap boutey la li pou kone.

KRAMIZ: To pa konn so trik! Met dilo dan plas wiski la. Li pa pou kone.

DANAZ: Anbon! Aster mo konpran. Yer misie dir mwa ki so wiski finn perdi gou. Depi kan to pe fer sa trik la.

KRAMIZ: Depuis fek ma chère.

DANAZ: Bon...Omwen aster ena enpe lord da sa salon la. Kramiz, mo al laboutik. Gard sa lasam la prop. Pa bliye, ena envite zordi.

KRAMIZ: Envite bizen evite.

(Danaz sorti. Kramiz ouver bar, servi limem enn long wiski, retourn lor so divan, koumans bwar. Iras rantre. Li fek lev dormi)

KRAMIZ: Salut ma beauté de soeur... Ayaya! Ala to vilen kan to fek lev dormi. Retourn dan to lasam, met to mask.

IRAS: Kot Danaz? Mo bien bizen enn ti tas kafe pou redonn mwa lavi.

KRAMIZ: Kot to ti ete yer swar Iras?

IRAS: Sa regard twa sa!

KRAMIZ: (*Li souffle*) Pa!Pa!Pa! Manzel Iras ankoler. Mamzel Iras finn manz tamaren. Bonom ek Bonnfam ti pe rod twa. Zot ti ole to vinn ar zot zordi.

IRAS: Ki ena zordi?

KRAMIZ: Quelle ignorance! To pa kone ki zordi liniversite pe donn to mama tit profeser pou rekonpans li pou tou so bann travay siyantifik. To mama, chère Iras, li enn gran dimoun, enn gran entelektiel, enn zeni...To gout enn ti wiski.

IRAS: Wiski! To'le mo vomi mo trip? Kot Danaz?

KRAMIZ: Li finn al laboutik. Li bizen fer soping pou seswar. Monsieur et Madame recoivent. Zot finn dimann nou toulede reste pou fer zoli sourir ar zot bann envite distenge.

IRAS: Get sa bez la!

KRAMIZ: Iras! Quelle vulgarite! La fille du professeur! Non, mais où va ce monde.

IRAS: Mo pa kapav, mo bizen sorti.

KRAMIZ: Lombo pou bay.

IRAS: Kramiz, to pou bizen rann mwa enn gran servis.

KRAMIZ: Pa kont lor mwa pou explik bonom la kifer to pa la.

IRAS: Pa sa. Enn servis plis serye.

KRAMIZ: Mo get to figir enn kou. Etae! Vremem to serye. Ki arive, to ansent?

IRAS: Kouma to kone?

KRAMIZ: Mo pa kone. Mo pe dimande...Vremem to ansent?

IRAS: Mo kwar.

KRAMIZ: Anbon to pa sir! Fausse alerte!

IRAS: Ki to ti fer pou...to kone...kan li ti ansent.

KRAMIZ: Mo pa ti fer nanye...Limem ti fer tou.

IRAS: Ki to'le dir?

KRAMIZ: Se li ki finn debrouy so difil.

IRAS: To finn abandonn li?

KRAMIZ: Be ki to'le...Mo ti bien dir li pran pilil. Mo pa kapav responsab si li li pa pran so prekosion. Detout-fason li ti enn gran dilo. Li konn tout sort kalite profond.

IRAS: To finn fini ar li?

KRAMIZ: Non kifer?

IRAS: To kapav dimann li...

KRAMIZ: To anvi fer enn avortman.

IRAS: Ki to'le mo fer?

KRAMIZ: To pa ti kapav pran to prekosion?

IRAS: Get sa Kamiz. Li napa ler pou koz seki mo ti bizen fer...Ed mwa pou seki mo bizen fer aster.

KRAMIZ: No problem! Dime mo fer to demars...Komie kas to ena?

IRAS: Komie bizen?

KRAMIZ: Depann lor servis. Balenn parasol, zegoui trikote ousa operasion dan klinik. What do you want?

IRAS: Seki mwens danzere.

KRAMIZ: Klinik.

IRAS: Samem....komie?

KRAMIZ: Senk mil bal apepre. Kitfwa plis. Pa mwens.

IRAS: Bizen trouv kas la. To peyna enpe?

KRAMIZ: Mwa, Kramiz? Mo pos toultan kanze...Lamone pa enn problem. Vann enn to bizou.

IRAS: Mama pou kone. Li konn tou mo bizou. Tou manier li gard tou dan so kofor. Kan mo bizen mo dimann li.

KRAMIZ: Kifer zot perdi letan ramas tou sa trezor la? Zot mantalite...

IRAS: Gard to bann zoli teori. Napa ler pou diskite sa.

KRAMIZ: Kifer to pa vann enn sa bann tablo la? Ar kas ki to pou gagne to kapav fer dis avortman.

IRAS: To fou!

KRAMIZ: Dir to pwenter...Kisannla sa?

IRAS: Pa regard twa.

KRAMIZ: Bon, bon gard to sekre. Pa bizen nou diskite. E! Met enn ti wiski ladan.

IRAS: To bwar tro.

KRAMIZ: Mo bwar tro...To fer lamour tro. Me nou toulede viv plenman nou liberte. C'est ça

le principal. Vivre la liberte.

IRAS: To zoli koze pa pe ed mwa pou sap dan pens.

KRAMIZ: Kifer to pa gard ti baba la?

IRAS: To toke?

KRAMIZ: Non ditou. Mo kwar li pou enn zoli kado pou profeser Madli.

IRAS: To'le mama vinn fol.

KRAMIZ: Kifer? To per fer li loner vinn gramer. Li ena tou. Enn fami ideal, larzan, repitasion, nouvo tit. Li zis mank enn ti zanfan.

IRAS: To finn bwar tro...To nepli kone ki to pe koze.

KRAMIZ: Pa dakor. Bonnfam finn ekri enn liv kont avortman. Li bizen pran so responsabilite.

IRAS: Get sa. Les mo pran mo responsabilite.

KRAMIZ: Kouma to anvi...Me mwa mo kwar...

IRAS: Aret kwar...Trouv enn sime pou ed mwa

KRAMIZ: Mo pa finn ase bwar pou mo reflesi bien. Plen sa ver la. In vino veritas.

IRAS: To konn kikenn ki kapav pret mwa enpe kas. Mo ena trwa mil rounpi. Mo bizen leres. To konn kikenn?

KRAMIZ: Wi.

IRAS: Kisannla?

KRAMIZ: Lombo... E mo finn gagn enn lide. Lombo enn dokter. Kifer to pa dimann li fer to avortman?

IRAS: Kramiz, aret badine.

KRAMIZ: Mo pa pe badine. Mo foul serye.

IRAS: To pe vinn enn mons.

KRAMIZ: Mo pa pe vinn enn mons. Mo enn mons. Enn mons ki pou fer bann bourzwa manz zot prop kaka.

IRAS: Ki papa vinn fer ladan.

KRAMIZ: Li senboliz tou seki finn pouri nou lemonn.

IRAS: To pou ed mwa, to pa pou ed mwa?

KRAMIZ: Mo pe ed twa. Twa ki pe refiz mo led. (*Telefon sone*)... Get enn kou kisannla sa. Si Gladofi sa, dir li mo pa la.

IRAS: Allo! Wi, c'est le 51-24-48. A qui vous voulez parler?... Twa sa? Mo pa finn rekonet to lavwa. Non, mo pa finn gagn letan... Pou dir twa laverite mo fek leve. Tres, tres bien...Mo pou sey vini seswar...Kifer? Non pa sa...Papa ek mama pe envit dimoun a dine. Nou zwenn seswar kikfwa...Bay! (*Li poz telefonn*).

KRAMIZ: A l'amour! Je bois aux coeurs et aux corps qui s'aiment. Eski li kone?

IRAS: Ki zafer?

KRAMIZ: Eski li kone ki lagren ki li'nn seme pe zerme, ki lanatir is following its course.

IRAS: Non, mo pa'nn dir li nanye.

KRAMIZ: Kifer? Mo zezer ti dir mwa toutswit. Vites li koumans fer plan maryaz. Gladofi la enn zwer sa. Mo bien kwar li ti rod may mwa dan lak. Mon cheri! Mon sesi! Mon sela! Mo pou donn twa enn garson parey kouma twa... Mo kouyon mwa! Vit-vit mo'nn konpran so fim, vit-vit mo'nn bril li. Enn vie fam venn-senk an rod may mwa dan so file. Be twa mo trouv drol kifer to pa pe dir to pwenter nanye... Amwen ki li pa vo lapenn. Li kouma siklop parye.

IRAS: To anvi tann mwa zoure?

KRAMIZ: Be kifer to pa dir li?

IRAS: Parski si tou zom kouma twa, li si pou kwar ki mo finn met li dan lak. Vomie li pa konn nanye. Maryaz pa kapav baze lor soupson.

KRAMIZ: Maryaz enn nik soupson, enn piez pou dimoun lib. Liberte, samem mo Bondie. Mo finn ne lib, mo'le res lib. Mo pli gran trezor se mo liberte.

IRAS: Be liberte lezot?

KRAMIZ: Kan mo lib, zot lib. Zot bizen fer kouma mwa.

IRAS: Mo pe ekout twa zaze, letansa mo problem pe res antie.

KRAMIZ: Normal to problem pou res antie. Kouma enn ti bourzwa to pe mont lor seval bann prensip steril, depase.

IRAS: To bann zoli koze pa pou sanz nanye.

KRAMIZ: To kouma Danaz. Mo kwar tou fam parey finalman. Zot pa konn pran distans ar lavi. Twa, Danaz, bonnfam, Gladofi zot tou parey. Kan zot pou konpran ki se filozofi ki bizen diriz lavi.

IRAS: Koz filozofi twa. Mwa mo bizen kas pou fer enn avortman. (*Danaz rantre anmentan*).

DANAZ: Avortman! Kisannla pe koz avortman! Mo sir Kramiz finn fer enn betiz. Les to mama konn sa!

KRAMIZ: Kramiz, Kramiz. Sak fwa kiksoz pa marse enn sel non vinn dan labous tou dimoun: Kramiz. Danaz twa to kapav ed mwa. To konn trikote.

DANAZ: Wi. To'le mo fer enn triko pou twa.

KRAMIZ: Non. Mo'le to servi to zegwi triko pou enn lot zafer.

DANAZ: Malelve. To pa onte koz koumsa ar mwa. Enpe respe osi to peyna.

KRAMIZ: To'nn trouve Iras, mo ti kone li ena boukou experyans.

IRAS: Danaz pa pran li kont. Lalkol finn mont lor so latet.

DANAZ: Kifer zot pe koz avortman?

IRAS: Mo ti pe dir Kramiz ki avortman enn bien move zafer. Li pe dir ki dimoun bizen lib.

DANAZ: Lib, lib. Zis samem koze dan so labous. Liberte ti baba la kot li mete.

KRAMIZ: Mamma Danaz! Bonnfam li finn bien donn twa leson. Pa!Pa!Pa!Pa! Mari argiman sa!

IRAS: Danaz to pou fer enpe kafe?

DANAZ: To pou bwar? Si to pou bwar, mo fer.

KRAMIZ: Diskriminasion. Si mwa ki ti dimande zame li pa ti pou lev so ti ledwa.

DANAZ: Parski to enn gro pares.

KRAMIZ: Gro! Kot mo gro. Okontrer mo ena lekor enn akter premie grad.

DANAZ: Iras, to papa ti pe rod twa yer swar. Fale pa to rant tar koumsa. Zot trakase to kone. Zot pa dir twa nanye, me zot trakase.

IRAS: Pa bizen trakase pou mwa. Mo ase gran pou defann momem.

KRAMIZ: Danaz. Vid enn ti wiski dan sa ver la.

DANAZ: Wiski! Taler enn kalot to pou gagne ar mwa. Get dezord ki to finn fer. Mo fek met lord. Taler misie ek madam pou retourne zot pou kwar mo pa finn met lord... Ale sorti isi mo dir twa. Al bengne, sanz twa.

IRAS: Non, les li Danaz. Mo va met lord isi.

DANAZ: Enn sans ena twa Iras. Sa jab la pou fer tou dimoun vinn fou.

(Li sorti. Kramiz fer bann grimas. Li al servi limem enn wiski).

IRAS: Mo serye Kramiz.

KRAMIZ: Mwa'si!

IRAS: Fer mwa gagn enpe lamone prete e donn mwa ladres klinik la.

KRAMIZ: O misère! To pe fer mwa fer pese. Mo bien bizen enn drink pou bliye sa. *(Li servi limem)*. To kone Iras, mwa mo gran rev se enn ti nies. Kifer to pe refiz mwa sa plezir la?

IRAS: Gete! Swa to anvè ed mwa, swa to pa anvè. Si to pa anvè...

KRAMIZ: Cheers! A la sante du bébé!

IRAS: Shouut! Tansion Danaz tann twa.

KRAMIZ: Les lemonn tande. Kifer bizen per?

IRAS: Shouut! Enn loto pe vini. Sirma papa ek mama sa.

KRAMIZ: (*ironik*) Get kouma mo pe tranble. Lotorite pe rantre. Tou dimoun trankil, bes latet. Gardavou!

IRAS: To rann! Inbesil (*li sorti*)

KRAMIZ: Pa fouti fer jok dan sa lakaz la. (*Dokter Balsaf ek Profeser Madli rantre*).

PROFESER MADLI: ...Danaz finn sirma fini okip tou. Mo zis al zet enn koudey...Kramiz kot to ti ete. To pa ti dir to pou vinn ar nou.

KRAMIZ: Madam Profeser divan ou grander mo fron tous later. Tou finn bien pase? Sa bann vie kankrela liniversite la finn bien aplodi twa ar zot lame fletri? Bonswar Dok. Mamma! Ala zot krent toulede. Le couple ideal.

DOKTER BALSAP: To finn bwar?

KRAMIZ: Wi sef! Mo finn bwar pou selebre promosion Profeser Madli. Wi, mo finn servi mwa depi dan to boutey. Enn gran zour zordi, pa kapav bwar nenport ki wiski.

PROFESER MADLI: Kot Iras? Li ankòr pe dormi? Li malad?

KRAMIZ: (*Li riye for*) Malad! Depann ki nou konpran par maladi - Enn gran problem filozofik!

DOKTER BALSAP: Mo kwar dimoun ki pli malad pou lemoman se twa. Al pran enn dous pou rafresi to latet.

KRAMIZ: A vos orders docteur! (*Li sorti*)

DOKTER BALSAP: Depi kan li finn koumans bwar?

PROFESER MADLI: Pa kone. Premie fwa mo trouv li koumsa... Bal, to'le mo vers twa enn drink?

DOKTER BALSAP: Non Mad! Mo bien bizen enn dous avan... Les mo get enn kou ki finn ariv mo boutey! Pappa! Enn ti lantonwar sa!

PROFESER MADLI: To finn telefonn tou dimoun pou konfirme.

DOKTER BALSAP: Wi. Tou bann envite pou vini. Sof Profeser Limada. Mo tann dir li finn kas so pwagne...Mad! Mo bien kontan pou twa. To finn travay dir e to finn gagn to rekonpans.

PROFESER MADLI: Li to rekonpans 'si. San to led ek to ankourazman, zame mo pa ti pou reysi.

DOKTER BALSAP: Non, pa dir sa. Se to lafors, to volonte, to lentelizans ki finn triyonfe.

PROFESER MADLI: Dokter Balsaf! Eski ou pe rod kourtiz mwa? (*Zot anbrase*)

DOKTER BALSAP: Profeser Madli, mo kwar nou bizen al enn deziem vwayaz-de-nos.

PROFESER MADLI: Eh! Pa anbale! To sofe kouma enn zenn amoure.

DOKTER BALSAP: Mo ankor amoure.

PROFESER MADLI: Mo trakase pou li.

DOKTER BALSAP: Kisannla?

PROFESER MADLI: Kramiz...To'nn remarke ki depi ki li pa finn gagn sa labours la li finn adopte enn latitud negatif. Mo kwar nou finn mal fer fors li rant dan sa konpetision la. Li finn ekout nou, li finn aksepte... mo sir akontreker.

DOKTER BALSAP: Mo pa dakor. Mo pou mem azoute ki li pa finn fer ase zefor. Si li ti fer tou seki ti bizen fer, li ti pou sorti lorea. Sa mo sir. Olie li plor so maler, li ti bizen fer so otokritik.

PROFESER MADLI: Nou pa pou revinn lor la. To konn bien ki nou enterpretasion pa parey.

DOKTER BALSAP: Nou finn deza deside ki nou pa pou diskite sa ankor. Seki finn arive finn bien arive...Tourn paz.

PROFESER MADLI: To ti kone li bwar?

DOKTER BALSAP: Mo ti pe soupsonne. To kone, mo wiski ti pe perdi gou. Mo sir li pran dan mo boutey e li azout dilo...Me enn zafer resan sa...Si li bwar enn-de grog li pa grav. Enn pake zenn zann so laz bwar tanzantan. Fale pa fer enn dram ar sa.

PROFESER MADLI: Me li kone to pa kontan dimoun tous to wiski. Ena enn pake boutey wiski dan bar. Kifer li swazir zis seki pou twa?

DOKTER BALSAP: Li zis anvi provok mwa. So laz sa. Les li. Li ole mo reazir. Mo pa pou reazir. Nou gete ki arive.

PROFESER MADLI: To pa kwar li fer sa pou atir to latansion.

DOKTER BALSAP: Mo konn to teori lor la. Mad, li enn zom, li pa bizen fer zanfan. Li ena sans, li finn gagn tou seki li bizen. Zame li finn mank nanye. Avan li konn mont bisiklet mo finn donn li enn. Kouma li finn gagn sez-an mo finn donn li enn mobilet... to kone komie lamerdman mo finn gagne ar li. Mo finn fek donn li enn loto. Li pa mank lamone. To kone kouma mo ti pou kontan dan so plas. Ki li bizen anplis?... Servi mwa enn drink...Ki li ti pou fer si li ti pas par seki mo finn pase? Mo finn bizen trime pou mo reysi fer mo letid. Kan mo'nn retourne mo finn travay pou pey letid mo bann frer ek ser. Li li peyna okenn problem. Li nek bizen etidie. Vinn enn profesyonel...Li finn gagn tou lor plato samem so problem...Mersi. Non, pa met soda. Mo prefer mo premie wiski sek.

PROFESER MADLI: Mo bizen al get enn kou si Iras bizen kiksoz. Bien drol li pa finn akonpagn nou. Pourtan li ti promet mwa.

DOKTER BALSAP: Iras boukou plis stab. Si li pa finn vinn ar nou se parski li pa ti kapav. Si li endispoze, li endispoze.

PROFESER MADLI: Zame li pa finn fer sa avan.

DOKTER BALSAP: Ki pe ariv twa Mad. Zordi to zour. To finn reysi ariv kot to ti anvè arive. Pa les bann ti detay gat to plezir. Iras pa finn kapav vini... Li pa finn anvè vini... Li pa finn ole vini. Sa pa ve dir nanyè.

PROFESER MADLI: Finalman toulede finn refiz vini.

DOKTER BALSAP: Pa met toulede dan mem panie. Zot rezon diferan. Kramiz li pe pas par enn peryod kot tou seki nou fer bourzwa, reaksioner, oportinis. Dan ka Iras li sirma diferan. Li finn sorti yer swar, li finn rant tar. Li finn anvè dormi ziska bien tar. Li normal sa. Li fatige, li endispoze. Tou manier li ti pou plen ar so seremoni la... Enn kote zot ena rezon. Sa bann vie seremoni akademik tradisionel nepli ena plas dan nou sosiete modern. Enn pake simagre ki date depi mwayenaz.

PROFESER MADLI: Modernizasyon pa ve dir rezet lepase konpleman. Ena tradision ki bizen preserve.

DOKTER BALSAP: Dakor. Me ena ki bizen fou deor...parey kouma (*Telefon sone. Li al pran telefonn.*) Alo...wi... A qui vous voulez parler?...Danaz, Danaz ena telefonn pou ou. (*Danaz rantre*).

DANAZ: Kisannla sa?

DOKTER BALSAP: Sirman enn zenn pwenter.

DANAZ: (*Li pran telefonn*) Alo. Wi mwa sa... Tanto? Non mo pa lib. Vini dime dan lazourne. Samem. (*Li poz telefonn*). Mo ti zanfan la sa. Li dir mwa li bien bizen mwa.

PROFESER MADLI: Gramil! Depi omwen de-zan mo pa'nn trouv li... Ki li pe fer?

DANAZ: Li finn gagn enn nouvo travay...

PROFESER MADLI: A wi, ou finn deza dir mwa sa...Li kontan so nouvo travay.

DANAZ: A wi madam. Li finn travay bien dir sa piti la.

DOKTER BALSAP: Kot li pe travay?

DANAZ: Li finn vinn... kouma apel sa madam?

PROFESER MADLI: Gramil finn gagn pos personel manejer dan enn gran lotel. Asekipare li pe fer tre bien. Sirtou ki li bien zenn.

DANAZ: Wi madam, li fek gagn ven-senk-an

DOKTER BALSAP: Bien korek sa... Mo kontan pou ou Danaz. Danaz, ou finn okip tou pou seswar?

DANAZ: Wi misie... Enn sel zafer, mo pa kone ki diven pou met dan frizider.

DOKTER BALSAP: Les sa, mo va fer li. Bon Mad, mo kwar meyer nou al prepar nou pou

resevwar nou bann envite.

PROFESER MADLI: Al servi saldeben avan. (*Dokter Balsaf sorti*). Danaz, ou kone ki Kramiz finn koumans bwar.

DANAZ: Wi madam. Zordi mem mo finn may li. Ou kone ki li fer, li...

PROFESER MADLI: Mo kone. Li pran wiski so papa, li ranplas li par dilo.

DANAZ: Samem. Mo finn dir li misie pou ankoler.

PROFESER MADLI: Ki li finn dir?

DANAZ: Ou konn so manier! Li pran tou anbadinaz...Madam, mo kwar ou bizen dir misie get enn kou ki Iras gagne. Li pa bien sa piti la.

PROFESER MADLI: Iras malad! Kot li?

DANAZ: Dan so lasam. Li pe dormi mo kwar...Li pa finn manz nanye.

PROFESER MADLI: Ki li gagne?

DANAZ: Pa kone madam. Pa paret grav. Me toudmem ti'a bon si misie get li enn kou... Apre sa bizen dir Iras aret sorti, al dormi tar. Li pe gat so lasante.

PROFESER MADLI: Mo al get enn kou ki li pe gagne. (*Iras rantre anmemtan*) Iras, to pa bien?

IRAS: Mwa? Non, mo bien.

PROFESER MADLI: Danaz pe dir mwa...

IRAS: Mo zis fatigue.

PROFESER MADLI: Yer to finn rant bien tar.

IRAS: Wi, nou finn al danse "Sirkouf". Li ekstra sa bwat la. Enn nouvo group pe zwe. Zot bien bon, to kone...E ma! To konn Zaminn ek Falat. Nou finn fet zot fiansay dan "Sirkouf"

PROFESER MADLI: Kan to pou fianse twa?

IRAS: Mo pou res selibater.

PROFESER MADLI: Mo'si mo ti dir sa kan mo ti ena to laz. Kan nou ena vennde-zan nou kwar nou pou res zenn toultan. Apre ler laz koumans rantre, nou koumans pans nou vie zour. Nou rod nou sekirite, enn konpagn pou nou vie zour, nou rod zanfan pou kontinie nou lavi kan nou nou bizen ale.

IRAS: Pa nesese marye pou gagn zanfan. Si mo anvi enn zanfan mo va fer li ar enn mal ki atir mwa.

PROFESER MADLI: Biolozikman wi. Me sosialman?

IRAS: To kone ma, zame mo pou reysi konpran twa. Lor serten kiksoz to lide bien modern, lor lezot to bien tradisionel. To ankouraz bann zenn pran pilil me to kont avortman, to pou

lamour lib me to kwar ki maryaz neserer. Mo pa konpran.

PROFESER MADLI: Peyna kontradiksyon.

IRAS: Kouma peyna kontradiksyon?

PROFESER MADLI: Pran pilil pou to pa ansent. Si to ansent se to prop fot, to pa gagn drwa fer enn lot peye.

IRAS: Pou twa, gagn enn zanfan se enn pinision.

PROFESER MADLI: Pinision? Kisannla pe koz pinision? Tou seki mo pe dir se ki enn fwa prosesis natirel finn koumanse fale pa aret li. Anpes koumansman prosesis la, me pa aret prosesis la.

IRAS: Mo pa trouv okenn diferans ant enn dimoun ki dir pa fer lamour avan maryaz ek twa. Pou zot toulede gagn zanfan li enn pinision pou seki pa pran prekosyon. Pa pran prekosyon egal fer lamour. Pa pran prekosyon egal pa pran pilil.

PROFESER MADLI: Nou lipinion diferan. Mo lopinion repoz lor enn konesans biolojik lekor imen. Depi dizan to papa ek mwa finn fer resers lor la. Nou kone ki nou pe dir. Nou finn fer bann tes, bann experyans dan laboratwar.

IRAS: Lavi li pa zis biolojik. Kot to met santiman, aspirasyon, dezir endividiel?

PROFESER MADLI: Si biolojikman lavi pa an parfèt eta, tou leres fware. Sosiete fware.

IRAS: Donk seki bon biolojikman bizen bon sosyalman.

PROFESER MADLI: Anzeneral, wi.

IRAS: Mo pa dir twa ena kontradiksyon dan to sistem panse. Dapre to teori si biolojikman li posib gagn zanfan san marye, li bizen sosyalman bon.

PROFESER MADLI: Ena eksepsyon!

IRAS: Ki eksepsyon?

PROFESER MADLI: Eksepsyon ki konfirm lareg.

IRAS: Eksepsyon ki konfirm enn reg eksepsyonel ki fer eksepsyon bann reg eksepsyonel ki...

PROFESER MADLI: La to pou ale mem. Konversasyon enteresan Iras, me mo bizen al prepar mwa pou resevwar bann envite.

IRAS: Ma!

PROFESER MADLI: Wi!

IRAS: Felitasyon. Mo fier to mo mama. Tou finn bien pase?

PROFESER MADLI: Wi...sel zafer...

IRAS: Mo kone. Pardonn mwa.

PROFESER MADLI: Pa fer nanye. Bon, mo pe al abiye. Ler bann envite la vini fer zot rantre, servi zot enn drink (*Li sorti*).

IRAS: (*Li met enn disk, pran enn liv, koumans lir. Kramiz rantre*)

KRAMIZ: Iras mo espere to finn pas bros lor disk la avan met li. Sinon to pou fini latet la. Mo finn fek sanz li.

IRAS: Kramiz! Ala to smart la. To pe al frekante?

KRAMIZ: Mo pe rod tir avan bann zwav la vini. Sa bann vie pies mize la plen mwa. Enn sware zot pou koz zot resers, zot piblikasion, zot teori. Plen dimoun.

IRAS: Mo kwar to bizen reste Kramiz. Nou fer enn zefor akoz mama.

KRAMIZ: Hen! Les bonnfam la debrouye ar so bann antikite. Lombo pou dan so pla la. Dokter Balsaf ek Profeser Madli finn rant dan "High High High Socie.. High High Society". Les zot gagn zot zwisans. Mwa mo prefer pa get sa senn la. Mo kapav gagn maloker... E! To gagn maloker twa?

IRAS: Zordi, wi.

KRAMIZ: Komie mwa?

IRAS: Plis ki enn mwa.

KRAMIZ: To pa pou dir mwa kisannla?

IRAS: Fer mwa gagn ladres la avan.

KRAMIZ: Mo konn li?

IRAS: To tro kirye.

KRAMIZ: Ale, dir mwa.

IRAS: Kifer to'le kone.

KRAMIZ: Mo bizen kone kisannla papa mo nies.

IRAS: Kouma to kone enn nies, pa enn neve.

KRAMIZ: Je le sens, ma chère.

IRAS: To pe fer koumadir tou normal.

KRAMIZ: Me tou normal! De lekor finn zwenn. Enn mal, enn femel. Kontak...Fire...Lanatir pe swiv so sime aster. Dan set mwa enn nam dan lesiel pou vinn abit enn lekor fabrike ar later. Ki plis normal ki sa? Toulezour sa arive anvrak. Lemonn kontinie. Mo pa trouve kifer mwa, Kramiz, Fils du célèbre Professeur, surtout du Professeur Madli, bizen trouv kiksoz anormal dan tousa.

IRAS: To pe vinn deplizanpli sinik.

KRAMIZ: Bizen sinik dan enn lemonn sinik. Tou leres bla-bla-bla. Finn ariv ler pou kraz

tou, refer. Mo dimann mwa si neserer refer lemond. Si li fini, bon debara.

IRAS: To'nn bwar ankor dan to lasam?

KRAMIZ: Bwar! Kan zot nepli konpran kiksoz zot kwar dimoun sou ousa fou. Non mo pa'nn bwar. Satisfé. Mo ni sou, ni fou. Mo zis trouv lemond komik. Mo ena enn plan. Mo garanti twa bel lamizman. (*Li pe sorti*)

IRAS: Kramiz pa bliye mo komision.

KRAMIZ: No problem baby, no problem. Nek gete kouma boul pou devire. To zoliker, to sware parfime, to gramaten laroze pa finn telefone. To'le mo al dir li ki li'nn plant enn siendan dan zarden profeser?

IRAS: Bez to sime ale! (*Li sorti*).

(*Dokter Balsaf rantre*)

DOKTER BALSAF: Ki arive to kriye koumsa?

IRAS: Sa Kramiz la! Li nek manz koko dimoun.

DOKTER BALSAF: Ki li'nn dir twa?

IRAS: To konn so manier. Li fer tou pou provok dimoun.

DOKTER BALSAF: Kot li?

IRAS: Li finn sorti.

DOKTER BALSAF: Pourtan ti bien dir li pa sorti zordi swar. Nou pe resevwar.

IRAS: Papa ki ler sa dine la pou fini?

DOKTER BALSAF: Onz-er, minwi, kifer?

IRAS: Pa enportan.

DOKTER BALSAF: To'le mo servi twa enn martini?

IRAS: Non merci.

DOKTER BALSAF: Mama dir mwa to pa bien?

IRAS: Mwa? Non. Mo zis enpe fatige. Mo finn gagn enn semenn fatigan. To kone ena enn bel demenazman dan biro. Pe met tou lor kompiuter.

DOKTER BALSAF: Apre sa to al dormi tro tar toulezour. To pe fini to lasante. Fale pa abize, to kone. Lekor dimoun bizen repo. Pran enn martini, li pou ed twa relax.

IRAS: Papa mo bizen to konsey...Pa pou mwa, pou enn kamarad.

DOKTER BALSAF: Garson, tifi?

IRAS: Tifi

DOKTER BALSAP: Zoli?

IRAS: Papa, mo pe koz serye.

DOKTER BALSAP: Mo'si.

IRAS: Les mama tann twa.

DOKTER BALSAP: Ki to problem?

IRAS: Pa mo problem.

DOKTER BALSAP: Ki so problem?

IRAS: Li bien konplike... Li kontan enn garson depi de-zan apepre. Li bien korek.

DOKTER BALSAP: Kisannla?

IRAS: Garson la.

DOKTER BALSAP: Kouma to kone?

IRAS: Be, li'n dir mwa. Detout fason pa sa problem la. Zot sorti souvan ansam dan wikenn ... Li ansent.

DOKTER BALSAP: Dir zot marye.

IRAS: Samem problem la. Tifi la pa'le dir garson la ki li ansent.

DOKTER BALSAP: Li pa sir kisannla papa?

IRAS: Non, pa sa. Li per ki garson la kwar ki li finn fer sa expre pou may li. Ki li bizen fer dapre twa?

DOKTER BALSAP: Delika... Be twa to pa kapav al koz ar garson la, explik li ki finn arive?... Hen! Ala to martini...

IRAS: Tifi la pale personn al dir li.

DOKTER BALSAP: Be ki li'le?

IRAS: Dan enn ka koumsa eski pa meyer fer enn avortman. Garson la res pa kone. Tifi la, si zame zot marye, pou sir ki li finn marye li pou limem, pa aköz li ansent.

DOKTER BALSAP: Eski enn maryaz kapav koumanse lor enn baz osi enstab. Dan enn ka koumsa avortman li pa enn solision. Detout-fason to pa kwar ki devwar tifi la se konsilte so boyfrenn e decide ansam. Demokrasi dan lamour li osi enportan ki demokrasi dan lavi sosial. Pa kapav ena desizion inilateral.

IRAS: Be si li al dir laverite so boyfrenn ek ki lot la refiz marye.

DOKTER BALSAP: Posib. Swa tifi la fer fas tousel...So paran kone?

IRAS: Ki to pe dir twa! So mama 100% kont avortman.

DOKTER BALSAP: So papa?

IRAS: Sa mo pa kone.

DOKTER BALSAP: To kamarad la dan enn sitiason difisil.

IRAS: Mo finn dir li peyna lot solision ki avortman.

DOKTER BALSAP: Dir li fer bien atansion. Si li kapav fer sa dan enn klinik peyna danze. Me otreman, prefer li pa seye.

IRAS: Be to kapav fer enn demars pou li?

DOKTER BALSAP: Sa kont mo etik profesyonel. Mo kone mo ena konfrer ki fer sa. Mo fer koumadir mo pa kone. Me, mo refiz vinn konplis enn zafer koumsa.

IRAS: Kifer?

DOKTER BALSAP: Ena mo repitasion, ena lalwa ki kont, ena to mama. Mo pa gagn drwa detrir so travay, so repitasion. Sirtou pa aster ki li finn vinn profeser aköz so tez lor anbriyoloji.

IRAS: Finalman to ena de sistem valer. Enn ki aplike lor lot dimoun, enn ki to servi kan to prop lavi konserne. Mo trouv mama si parey. Tou zafer ki pa rant bien dan so lozik, li apel sa enn eksepsion ki konfirm lareg.

DOKTER BALSAP: Li ena rezon. Lavi li napa enn jigsor kot tou pies rant sakenn dan so plas. Nou oblize kontradiktwar. Parski lavi enn kontradiksion.

IRAS: To enn jak twa! Ki mo dir mo kamarad la?

DOKTER BALSAP: Dir li al dir tou so boyfrenn. Mo sir tou pou korek.

IRAS: Si li pa korek?

DOKTER BALSAP: Dan laplipar ka tou fini bien. Okoumansman ena konfli, tansion, tirayman. Apre kan zanfan la ne, tou dimoun kontan.

IRAS: Be si tifi la pa'le gagn zanfan?

DOKTER BALSAP: Li ti bizen pran so prekosion.

IRAS: To parey kouma mama finalman. Pou pini tifi la bizen obliz li gagn zanfan la.

DOKTER BALSAP: Mwa mo'n dir sa? Bon! Meyer sanz koze. To'le enn lot martini?

IRAS: Non. Premie la mem mo pa'nkor bwar...Donn mwa ladres to konfrer.

DOKTER BALSAP: Ki konfrer?

IRAS: To konfrer ki pratik avortman.

DOKTER BALSAP: Mo pa'le to koz sa koze la ankor. Fer koumadir zame mo pa finn dir twa nanye.

IRAS: Enn nouvo prensip sa papa? Bizen fer koumadir kiksoz ki ekziste pa ekziste. Mo pe aprann nouvo kiksoz zordi.

DOKTER BALSAP: Permet mwa viv mo lavi manier ki mo kwar bon.

IRAS: Dakor. Me permet mwa dir twa ki mo pa dakor ar to rezonman.

DOKTER BALSAP: Dakor (*Profeser Madli rantre*) Fouf! Sans to'nn vini.

PROFESER MADLI: Ki zot pe diskite ankor?

DOKTER BALSAP: Enn so kamarad finn tom lor ledo, finn gagn enn bos lor vant. Iras enfirmier spiritiel pe konsey li fer enn avortman.

PROFESER MADLI: Ki pe ariv twa zordi. Depi taler la to obsede par avortman...Kramiz finn fer enn betiz.

IRAS: Kifer Kramiz? Kifer pa enn lot?

PROFESER MADLI: Kramiz finn vinn enn katastrof anbilan. Talerla li vinn dan mo lasam pou dir mwa ki li pa pou res ar nou seswar. Ler mo dimann li kifer, li repon mwa brit, li sorti. Sa garson la ena problem.

DOKTER BALSAP: Kisannla peyna problem! Li pe ekzazere. Pourtan mo finn bien dir li pa sorti. Koumadir li fer expre. Li fer tou seki mo dir li pa fer.

IRAS: Ma, si koumadir gerlfrenn Kramiz ansent, ki to pou fer?

PROFESER MADLI: So gerlfrenn ansent?

IRAS: Non! Si koumadir...

DOKTER BALSAP: Sa li enn kestion akademik. Kan problem la vini, lerla va gete.

PROFESER MADLI: Ki ena pou gete? Bizen fer li marye tifi la.

IRAS: Si tifi la ena trant-an.

PROFESER MADLI: Enn fam trant-an bizen konn pran...

IRAS: So prokasion. Si li pa'nn pran so prekasion, si enn erer finn arive, si enn aksidan finn arive?

PROFESER MADLI: To pe fer mwa perdi letan. Vinn ed mwa pou resevwar bann envite plito.

IRAS: Peyna nanye pou fer. Danaz finn okip tou.

DOKTER BALSAP: Mo servi twa enn ti drink, Mad.

PROFESER MADLI: Non. Iras fer mwa gagn enn tas dite plito (*Iras sorti*)

DOKTER BALSAP: Mo sir sa enbesil la finn fer enn betiz. Iras pe rod kasiet so pese.

PROFESER MADLI: Dokter Balsaf, pa eksite! Kramiz pe pas par enn peryod difisil... Pli tar nou koz sa. Nou asize, nou relax avan bann envite vini. Mo finn gagn enn lazourne bien dir. Erezman zordi samdi... Dime mo pou domi ziska tar. To ena enn sigaret?

DOKTER BALSAF: Fale pa to fime aköz to lagorz.

PROFESER MADLI: Bliye pou enn minit ki to enn dokter. Don mwa enn sigaret. (*Dokter Balsaf donn li enn sigaret, alim li. Profeser Madli ris enn long dam*)...Mo espere ki Profeser Dalid ek Dokter Paski pa rekoumans zot diskision aswar lor matier ek anti-matier.

DOKTER BALSAF: Erezman Dano Kripal pou la. Li tousel kapav tini-tini zot ar so bann komanter komik. He is good fun. Kan li pe prezant so tez?

PROFESER MADLI: Li finn fini prezant li. Li finn gagn enn mansion spesial. Ena mem koze ki pou propoz li kom kandida pou pri Nobel.

DOKTER BALSAF: Sa ki enn boug kontradiktwar sa. Otan ki li serye dan so travay, so lavi prive enn veritab skandal.

PROFESER MADLI: So bann etidian ador li.

DOKTER BALSAF: Bann etidiant sitou, mo sir. (*Iras retourne ar enn tas dite*) Iras nou pe koz Dano Kripal. To konn li?

IRAS: Gran kasanova liniversite! Wey! Kifer?

DOKTER BALSAF: Li parmi nou envite seswar. Li tousel selibater dan nou group. Ti'a bon to tini li konpagni.

IRAS: Li telman pretansie, li kapav kwar ki mo pe rod flert ar li, ousa to pe rod fer li marye ar mwa.

PROFESER MADLI: Antouleka mo kapav dir twa enn kiksoz. Li bien per twa. Mo pa kone kifer, me li'nn bien ezite avan li aksepté vini.

DOKTER BALSAF: Ki to'nn fer li koumsa.

IRAS: Nanye. Mo'nn zis met li dan so plas.

DOKTER BALSAF: Li ti rod pous bor ar twa.

IRAS: To pa konn so repitasion. Li pous bor ar tou dimoun. Mem ar mama. (*Zot tou riye*). Mama kontan sa, kan bann zenn, pli zenn ki twa papa, pous bor ar li. Li santi li razeni. Get papa, li pe zalou.

DOKTER BALSAF: Mwa? To fou. Zalou! Pa kestion.

PROFESER MADLI: Sa, li dir sa. Koze ki gran. To ena rezon. Li zalou me li pa les paret. To kwar mo pa konn twa, mo bonom.

IRAS: Ma to rapel enn fwa dan bal Staf Younion Liniversite. Sa zour la papa ti sanz kouler kouma kamaleon.

PROFESER MADLI: To ti pou fer enn skandal sa zour la.

DOKTER BALSAP: Sa kouyon la ti pe al enpe tro lwen. (*Zot tou riye*).

(*Kramiz rantre*)

KRAMIZ: Boswar Profeser! Boswar Dokter. E! Bann kankrela libreri la pan'kor vini...

PROFESER MADLI: Kramiz, mo ti kone to pa pou les mwa tonbe.

KRAMIZ: Profeser, comment puis-je? Iras, korek, mo finn dres to papie. To kapav vinn marenn.

DOKTER BALSAP: Marenn!

KRAMIZ: Be wi, marenn mo zanfan.

PROFESER MADLI: To zanfan?

KRAMIZ: Iras pa'nn dir zot. Mo transenk ansent. Bizen enn marenn. Dokter to kapav vinn paren. Non, non li pa posib. To pa kapav granper ek paren anmemtan.

DOKTER BALSAP: Mad, to'nn tann mem zafer ki mwa?

IRAS: Kramiz, kisannla sa?

KRAMIZ: To konn li. Limem. Enn bay transenk.

DOKTER BALSAP: Ki transenk? To pa kapav koz enn langaz plis korek. Apel li tifi, gerlfrenn me pa transenk.

KRAMIZ: Yes sir! A vos ordres!

DOKTER BALSAP: Komie mwa li ansent.

KRAMIZ: De mwa. Inpe plis ki enn mwa.

DOKTER BALSAP: Pa tro tar.

IRAS: Ki to'le dir pa tro tar?

DOKTER BALSAP: Nanye.

KRAMIZ: Dok, to pou bizen ogmant mo poket-moni. Sinon mo pou bizen abandonn mo letid. Mo pou ena enn fami pou okipe.

SENN 2

Dan biro Profeser Madli. So bann letazer ranpli ar liv. So latab travay ranpli ar papie ek fayl. Li pe asiz dan enn fotey. Li pe fime. So mari rantre.

DOKTER BALSAP: Mad, fale pa to fime koumsa. To pou regagn problem ar to lagorz...Kifer to pa al repoz twa...To paret bien fatigue. Tout lanwit to finn azite.

PROFESER MADLI: Bal, mo santi koumadir lesiel finn tom lor mo latet.

DOKTER BALSAP: Kramiz finn reysi gat tou... Selman, seki mo trouv pli drol ki tou, se ki li paret pa afekte ditou... Fale get li yer swar. Li manze, li bwar, li badine koumadir tou normal.

PROFESER MADLI: Sa piti la ayir nou.

DOKTER BALSAP: Ayir! Non. Li gagn plezir provok nou. Get so bann jok lor avortman! Li'nn gagn plezir anbaras twa.

PROFESER MADLI: Parfwa mo dimann mwa si pa ena kiksoz anormal dan so latet... Li rod tout sort kalite trik pou fer nou kone ki li mepriz nou.

DOKTER BALSAP: Li pa mepriz nou. Se so fason fer lenteresan, fer kone ki li li diferan, ki nou lemonn pa so lemonn.

PROFESER MADLI: Mo pa konpran li.

DOKTER BALSAP: Pa fatig twa aköz li. Li pa kone ki li anvi. Aköz samem li zig-zage... ziska ki li trouv so traze...

PROFESER MADLI: So traze pou lemoman drwat ver katastrof. Li ena diznef-an, so gerlfrenn enn fam trant-an. So gerlfrenn ansent. Li pe koz maryaz. Mo sir li'nn fer sa expre pou anbaras nou.

DOKTER BALSAP: Finalman mo kwar to ena rezon kan to dir ki li rod fer tou pou atir nou latansion.

PROFESER MADLI: Mo ti pe dir twa sa koumsa..Nou finn toultan okip li parey kouma Iras. Okontrer li finn toultan gagn plis ki Iras. Zame Iras finn plengne. Me li, zame li satisfè.

DOKTER BALSAP: Tout lanwit mo finn pans seki finn arive...Mo pa konpran.

PROFESER MADLI: To'nn remarke ki depi mo nominasion ofisiel li finn vinn pir.

DOKTER BALSAP: Non...Mo pa kwar.

PROFESER MADLI: Lot zour, mo pe montre li enn kopi mo dernier louvraz...Li get li ar enn sourir ironik, zet li lor latab san okenn komanter, koumadir liv la enn ta malpropte. Koumadir mo travay finn vinn so rival.

DOKTER BALSAP: To fatige, aköz samem to pe pans koumsa.

PROFESER MADLI: To pa kwar li koumsa aköz mo pa finn donn li ase latansion...Get ki manier li koz ar twa. Depi enntan li nepli apel twa papa, li apel twa dokter. Mem kan li servi mo papa, santi ena foutan dan so lavwa. Koumadir to'si to so rival.

DOKTER BALSAP: Sa li enpe normal. Konplex Edip. Nou tou pas par la. Ena sap ladan vit, ena plis tarde. Sa pa trakas mwa. Seki preokip mo lespri se ki bizen fer dan sitiason aktiel.

PROFESER MADLI: Enn fam trant-an... To trouv nou ar enn belfi preske mem laz ar mwa. Li ase vie pou pas pou mama Kramiz.

DOKTER BALSAP: Si nou dir Kramiz ki nou akseptè finans avortman so gerlfren.

PROFESER MADLI: Apre sa li al kriye partou ki mo koz enn kalite koze, me mo pratik lekotrè... Sa fam la parey kouma Matahari. Li may Kramiz dan so file pou servi sa pou fer santaz. Mo repitasyon fini net.

DOKTER BALSAP: Nou kapav donn li enn pansyon pou li okip zanfan la.

PROFESER MADLI: To pa'nn tande ki Kramiz finn dir. Li pa pou les so zanfan grandi san papa. Silefo li pou abandonn so letid.

DOKTER BALSAP: Si nou adopte zanfan la?

PROFESER MADLI: To kwar sa fam la pou les nou tousel. Li pou fer santaz mo dir twa.

DOKTER BALSAP: Kouma to kone?

PROFESER MADLI: Mo konn sa bann fam la.

DOKTER BALSAP: Me Mad, to pa konn li. Kapavet li enn bon fam ki vremem kontan Kramiz.

PROFESER MADLI: Pa posib. Li ena enn plan pou tir lamone ar nou, pou detrir nou fami.

DOKTER BALSAP: Pou enn siyantis to bien sibzektif zordi.

PROFESER MADLI: Mo enn mama avan tou. Mo kone ki mo garson finn tom dan enn piez. Mo pa pou les enn fam devergonde brouy so lespri, gat so lavenir.

DOKTER BALSAP: Kouma to kone li devergonde. To pe al tro lwen. To mem pa konn fam la.

PROFESER MADLI: Akoz samem. Si mo ti konn li, li pa ti pou devergonde. Li pa enn fam ki kapav frekant mo lakaz.

DOKTER BALSAP: Bon! Bon! Vomie aret sa konversasyon la. To tro eksite...Kalme twa. Nou gard lespri kalm. Nou va trouv enn solision ansam. Tou manier vomie nou fer enn renion twa, mwa, Kramiz ek so gerlfren. Ansam nou va deside.

PROFESER MADLI: Sa zame! Mo pa'le zwenn sa fam la.

DOKTER BALSAP: Profeser Madli, pa bliye to enn profeser. Se to lozik frwa ki finn permet twa fer to travay. Mo nepli rekonet twa... Get sa, mo donn twa enn konprime. Bwar li, li pou fer twa dormi. Kan to leve nou va rekoz sa.

PROFESER MADLI: Bal! Bal! Kifer sa pe ariv nou. Ki nou finn fer pou merit otan lamerdman.

DOKTER BALSAP: Kalme twa, gate... (*kiken tap laport*) Kisannla, sa? (*enn lavwa deor : mwa sa misie*) Rantre Danaz.

DANAZ: Madam, mo finn amen enn tas kafe pou ou.

DOKTER BALSAP: Pa donn li kafe. Prepar enn tas dile plito.

DANAZ: Ou malad madam?

PROFESER MADLI: Non Danaz. Mo zis enpe fatige. Mo bizen enpe repo.

DANAZ: Oule mo prepar enn lasoup pou ou?

PROFESER MADLI: Non, amen zis enn tas dile.

DANAZ: Madam. Kan ou santi ou enpe bien ou dir mwa. Mo anv i koz enn zafer ar ou.

PROFESER MADLI: Koze aster la mem. Mo pa pe mor ou kone.

DOKTER BALSAP: Bon! Mo les zot tousel pou zot tetatet.

DANAZ: Non misie. Ti'a bon ousi ou reste. Ou kapav ed mwa. Madam, mo ti zanfan... samem Gramil... li ti telefone yer, ou rapel. Li finn vinn get mwa. Li ena enn problem.

DOKTER BALSAP: Ankor problem!

DANAZ: Kifer ou dir sa. Si ou pa'le, mo pa va koze.

DOKTER BALSAP: Non koze. Mo kontan ekout problem dimoun.

DANAZ: Dokter, si ou pa anv i ekoute, mo pa va koze...

PROFESER MADLI: Danaz pa pran li kont. Ou kone li kontan sikann ou. Ki so problem?

DANAZ: Li anv i marye.

DOKTER BALSAP: Marye! Ankor enn lot!

PROFESER MADLI: Bal, aret enteronp Danaz... Danaz si li anv i marye mo pa trouv okenn problem. Li ena enn bel pos. Kot problem la?

DANAZ: Tifi ki li kontan pa kone.

DOKTER BALSAP: Li pa kone ki tifi li kontan.

DANAZ: Non, li kontan enn tifi, tifi la pa kone ki li kontan li.

PROFESER MADLI: Li bizen al dir tifi la. Tifi la kontan li?

DANAZ: Li kwar.

DOKTER BALSAP: Tifi la kontan li, li li kontan tifi la. Nek res pou marye. Kot ena problem?

DANAZ: Tifi la sorti dan enn gran fami. Nou, ou kone, nou fami pov.

PROFESER MADLI: Sa bann vie koze sa. Nenport ki tifi, gran fami, ti fami kapav marye ar Gramil. Mo sir ena boukou tifi ki ti'a kontan marye ar li.

DANAZ: Samem mo finn dir li. Me li timid pou al get fami tifi la.

DOKTER BALSAP: Dir li si li'le mo koudme pa ezite.

DANAZ: Samem li finn dimann mwa. Li dir mwa ou konn bien fami tifi la. Ou'si madam.

PROFESER MADLI: Si nou kapav ede, dir li pa ezite.

DANAZ: Mersi madam. Mo al sers ou dile. Ou pa bizen nanye ankò.

PROFESER MADLI: Non, samem tou. (*Danaz sorti*). Ena dimoun ena sans dan sa lemond la.

DOKTER BALSAP: Pa zalou boner to prosen... sakenn so sans.

PROFESER MADLI: To kwar zordi zour, sa kalite prezize ankò ekziste?

DOKTER BALSAP: Wi Mad. Nou viv dan enn lemond swadizan siyantifik me nou ena touzour bann reflex bien aryere. Get ki ti ariv nou. To paran finn pran bien letan pou aksepté mwa.

PROFESER MADLI: Papa ek mama se bann dimoun enn lot lepok. Me zordi.

DOKTER BALSAP: Mantalite pra letan pou sanze. Get nou de, nou paran pa ti bien konpran nou. Apre zot finn aksepté. Parey, mo sir, nou de zanfan trouv nou bien golmal. To nek ena pou get latid Kramiz. Pou li nou finn fini vinn antikite. Sirtou li.

PROFESER MADLI: Kramiz pe fer mwa vinn fol... Nou pa'nkor kone ki pou fer?

DOKTER BALSAP: Les letan fer so travay. Pa prese pou pran enn disizyon.

PROFESER MADLI: To kone bann zanfan la ena enn lot lozik. Yer Iras dir mwa ki mo ena de sistem valer.

DOKTER BALSAP: Li'nn dir mwa mem zafer : "mo rezonman kontradiktwar, mo ena de lozik".

PROFESER MADLI: Vremem sa! Nou pa trouv lemond parey. Lavi sanz bien vit to kone. Fek-fek la zot ti bann zanfan. Zordi nou ena de adilt dan nou lakaz. Zot ena zot prop problem, zot prop rezonman, zot prop lozik. Parfwa pa kapav diskite ar zot. Nou kouma bann satelit, sakenn lor so prop orbit. Kominikasyon vinn difisil.

DOKTER BALSAP: Kominikasyon toultan ti difisil. Pa zis parski nou servi mem langaz ki nou konpran ki nou pe dir. Nou kapav servi mem langaz me malgre sa personn pa konpran so kamarad. To kone ant nou ek Kramiz ena enn gran fose. Kan nou koz ar li, li parey koumadir de sourd pe jaloge.

PROFESER MADLI: Seki fer mwa plis per se ki amizir letan pase, koumadir fose la pe grandi plis. Parol anvole, silans domine. Mo gagn per sa sitiasyon la.

DOKTER BALSAP: Nou bizen fer enn zefor dan zot direksyon. Nou bizen sey zwenn zot. Sinon nou pou kouma bann obze perdi dan lesplas. Sakenn so traze, san destinasyon.

PROFESER MADLI: Tou bann tradisyon pe mor.

DOKTER BALSAP: Toultan bann vie tradisyon zot mor.

PROFESER MADLI: Lerla seki bon ousi disparet.

DOKTER BALSAP: Letansa ena seki nouvo ki pran nesans... E lavi kontinie. Napa sey aret lamars listwar. Bann zanfan la kifwa ena rezon kan zot trouv nou kouma bann baraz lor

sime.

PROFESER MADLI: To kwar?

DOKTER BALSAP: Pa kone. Kikfwa!

PROFESER MADLI: Mo pe gagn fre. Pas mwa mo kardigann ki lor sa sez la.

(Dokter Balsaf al sers kardigann la, vinn poz li zantiman lor so zepol).

DOKTER BALSAP: Mad, to pa bien gate. Nou'al dan lasam, to va repoz twa.

PROFESER MADLI: Mo malad dan mo lespri... Mo per seki pe ariv mwa. To kone Bal, dout finn enstal li partou dan mo lespri... Bann gran prensip ki mo ti kwar kouma parol levanzil pe krake, fele, grene dan mo latet. Eski mo ti get bann problem zis enn sel kote?... pa kone.

DOKTER BALSAP: Sa ariv tou dimoun ki panse. Ena seki kwar dan enn kiksoz e ki refiz sanze. Kikfwa zot ena rezon. Detout fason zot lavi plis fasil. Zot swazir enn lapis, lera zot fonsé, ariv ki ariv. Me plis nou panse, plis nou trouve ki miray nou rezonman finn fele... Mo pou fer twa riye. Enn lanwit, to kwar ki mo'nn panse? Kikfwa rezonman zanfán la, lor avortman, pli solid ki pou nou.

PROFESER MADLI: *(Silans)*

DOKTER BALSAP: Sa fer mwa rapel mo pozision lontan lor etanazi. To kone samenn dernier divan enn ka kanser zeneralize, divan soufrans enn malere pou ki nanye mo pa kapav fer...

PROFESER MADLI: Eski nou kapav pran plas BonDie? *(Anmemtan Kramiz rantre san tap laport).*

DOKTER BALSAP: To pa kapav tap laport.

PROFESER MADLI: Les li Bal!

KRAMIZ: Sori mo deranz zot... Ena kikenn ki ole zwenn zot.

DOKTER BALSAP: Kisannla sa?

KRAMIZ: Ti zanfán Danaz.

PROFESER MADLI: Dakor. *(Li al kot laport)* Gramil to kapav rantre *(Gramil rantre)*

GRAMIL: Bonzour profeser, bonzour dokter.

KRAMIZ: Sa pov Gramil la ole marye. Pa trouve li fou.

PROFESER MADLI: Kramiz ferm to labous. Gramil, asize. Mo bien kontan aprann ki to finn vinn Personel Manejer. To kontan to travay?

GRAMIL: Li bien enteresan me fatigan.

KRAMIZ: Mo dir li, li kouma enn zanana. Pikan lor so latet, dibwa dan so deryer.

DOKTER BALSAP: Kramiz!

KRAMIZ: Wi Dok!

DOKTER BALSAP: Les Gramil koze.

KRAMIZ: Koze ta... to finn perdi to lalang.

GRAMIL: Dokter eski ou kwar ki zordi dan nou pei enn garson ki finn sorti dan enn fami pov kapav marye ar enn tifi ki sorti dan enn fami pli eze? Eski sa pa pou kre plis problem?

DOKTER BALSAP: Danaz finn koz sa ar mwa. Mo pa kwar dan to ka pou ena problem. Depann ki fami sa. Ena fami ki ankor nouri bann prezize bet me anzeneral mantalite finn bien sanze. Mo konn fami la?

GRAMIL: Wi. Mo kwar ou konn li bien.

KRAMIZ: Mwa mo pa tro sir.

PROFESER MADLI: Kramiz! To pe entimid Gramil.

KRAMIZ: Vre sa Gramil? To'le mo ale.

GRAMIL: Non, non reste.

KRAMIZ: Zot finn trouve, mo prezans endispansab.

DOKTER BALSAP: Tifi la dakor pou marye?

GRAMIL: Mo pa ankor dimann li. Avan mo ti ole sir ki pa pou ena problem kote so paran.

PROFESER MADLI: Li kone to kontan li? Li kontan twa?

GRAMIL: Wi. Lor la payna problem. Dizon se kote sosial ki mo pa sir.

PROFESER MADLI: Sa peyna pou traka Gramil. Okontrer, mo sir paran tifi la pou kontan ena enn zann kouma twa. To bet si to pans enn lot manier.

KRAMIZ: Mo pa kwar li bet. Lemonn la bien golmal.

DOKTER BALSAP: Taler nou koz to problem, Kramiz.

GRAMIL: Profeser, si enn garson mo lorizinn vinn fer demann ou tifi, ki ou ti pou fer?

PROFESER MADLI: Si mo tifi kontan, mo pa ti pou obzekte.

GRAMIL: Ou Dokter?

DOKTER BALSAP: Parey.

GRAMIL: Zot sir. Li osi fasil ki sa?

DOKTER BALSAP: Be to'nn trouve. To ti pe per pou nanye.

GRAMIL: Be dakor alor... Hum! Hum! Mo finn vinn fer demann Iras.

DOKTER BALSAP/ PROFESER MADLI / KRAMIZ: Kwa? Iras?

DOKTER BALSAP: Mad, mo finn bien tande. Ki pe arive?

KRAMIZ: "Okontrer mo sir paran tifi la pou kontan ena enn zann kouma twa". N'est-ce-pas!

GRAMIL: Kifer zot pa paret kontan?

DOKTER BALSAP: Met twa dan mo plas. Yer swar mo aprann ki mo pou vinn granper, zordi ki mo pou vinn booper.

PROFESER MADLI: Bal! Amenn sa konprime la. Mo bien bizen al dormi avan mo latet eklate. Ki pe ariv sa lemond la?

KRAMIZ: Si to pa ti ferm to lavi dan enn liv to ti pou konpran pli vit.

DOKTER BALSAP: Kramiz pa koz koumsa!

KRAMIZ: Pardon Professeur. Mille respects!

DOKTER BALSAP: Iras dakor?

GRAMIL: Depi dezan nou pe sorti ansam... Aster mo pa kone si li pou aksepte marye ar mwa.

KRAMIZ: Mank enn akonpagnman violon. Tararararatarata!

PROFESER MADLI: Kifer to pa dimann li?

GRAMIL: Mo'nn seye. Li refiz zwenn mwa.

KRAMIZ: Sey fer fam konpran kiksoz!

DOKTER BALSAP: To koze koumadir to ena boukou experyans.

KRAMIZ: Experyans! Sa bizen dimann madam profeser. Li konn tou experyans laboratwar.

PROFESER MADLI: (*Fer koumadir li pa'nn tande*). Gramil mo pa ena nanye kont twa, ni to lamour. Zis donn mwa enpe letan pou abitie ar lide la. Kramiz akonpagn Gramil silteple mo garson.

KRAMIZ: Ma! To pe plore?

PROFESER MADLI: Non. (*Li mous so nene*) Mo zis anrime.

DOKTER BALSAP: Desann anba dan salon. Dan enn timama nou vinn zwenn zot. (*Gramil ek Kramiz sorti*) Mad, ki pe ariv twa?

PROFESER MADLI: (*Ar so rever lame li zet tou so papie ek fayl*) Zet tou sa! Bril tou sa!

DOKTER BALSAP: Ki to gagne?

PROFESER MADLI: Enn lekzistans mo finn viv pou konstrir dan lespri enn lemond lozik,

rasionel. Enn sel kou tou pe grene. (*Li pran enn liv, li zet li*) Bril sa. Nek ena mansonz ladan.

DOKTER BALSAP: Kalme twa.

PROFESER MADLI: Pa tous mwa. Les mwa tousel. Sorti dan mo biro... Mo biro! Ha! Mo serkey. Mo tom!

DOKTER BALSAP: Ase Mad! Arete. (*Li chombo li, li sakouy li*) Arete, sankwa vremem tou pou devire.

PROFESER MADLI: Tou finn fini devire. Kramiz ek so zanfan ilezitim ar enn vie fam. Iras ek so boyfrenn ki zanfan nou servant. Tou finn devire. Kot lozik? Kot larezon? Nou fer zanfan, nou okip zot, nou grandi zot. Ler nou get divan nou, ki nou trouve? Bann veritab etranze... Twa, ki to finn fer pou anpes sa?

DOKTER BALSAP: Mwa?

PROFESER MADLI: Wi, twa. Gran espesialis lor kanser. Kanser ti pe ronz to lakaz, to fami, to pa finn mem trouve. Tro tar aster. Tro, tro tar. Tou finn fini pouri.

DOKTER BALSAP: Nanye pa finn pouri. Si to pa fer atasion, to lespri ki pou pouri.

PROFESER MADLI: Mo lespri finn abitie travay ar lor pir, dan dilo kler, prop, fre. Li pa konpran bann lespri kabose.

DOKTER BALSAP: Realite li napa enn laboratwar. Dan realite ena dilo trankil, ena kaskad, ena kalm, ena siklonn.

PROFESER MADLI: Mo pa finn fer pou sa lemonn la. Mo prefer res isi dan mo biro. Les mwa tousel. Al okip to kaskad deor. Mo bien dan mo dilo trankil. Omwen mo konn so profounder.

DOKTER BALSAP: Bizin toulede pou fer lavi marse.

PROFESER MADLI: Ki ete lavi? Lavi napa touy lavi.

DOKTER BALSAP: Kisannla pe koz touy lavi?

PROFESER MADLI: Etanazi! Avortman. Destriksion bann tradision. Destriksion sivilizasion.

DOKTER BALSAP: Ayo Bondie! Kot to pe al tir tousa? Kisannla pe koz tousa? Tou seki pe dimann twa se adaptasion ar lavi ki anplen sanzman. Realite pe sanze. Teori bizen sanze.

PROFESER MADLI: Twa ki pe dir mwa sa?

DOKTER BALSAP: Wi, mwa. Gete Mad, depi lontan mo santi sa pe vini. To tro rizid lor bann prensip. Lemonn sanze, lavi sanze, realite sanze, ena prensip si ki sanze... Zame mo finn rod anpes twa fer to travay. Me si to travay pe vinn enn baraz lor sime tou dimoun...

PROFESER MADLI: Ki to pou fer?

DOKTER BALSAP: Pa kone... me bizen fer kiksoz.

PROFESER MADLI: Kifer zordi ki to pe dir mwa sa?

DOKTER BALSAP: Bann evenman pe fer mwa reazir.

PROFESER MADLI: Olie to azir lor evenman, to pe les evenman azir lor twa. To pe kapitile. Ala laverite.

DOKTER BALSAP: Peyna enn sel laverite. Tou depann lor pwen kot nou pe diboute. Tou sa relatif. To konn bien. Nou toulede divan enn dilem. Anou fer fas!

PROFESER MADLI: Fer fas! Fer fas! Tou sa letan la mo finn kwar ki to net ar mwa.

DOKTER BALSAP: Mo ti net ar twa. Mo ti dakor ar to prensip me realite pe fer mwa poz boukou kestion...Depi enn sertenn tann....

PROFESER MADLI: Depi enn sertenn tann? Savedir to ti pe koz manti ar mwa. Yer dan seremoni to ti ena dout lor seki mo ti pe dir, me to ti les mwa dir li... Ridikiliz momem.

DOKTER BALSAP: Me momem mo pa ti sir, Mad. Mo pe rod kone kot laverite la ete. Mo pe rode... Enn kiksoz mo sir : mo pa ena drwa sey viv lavi lezot. Sakenn bizien lib pou viv so lavi.

PROFESER MADLI: Kot to met moralite? Kot to met tradision? Bizen bliye tousa?

DOKTER BALSAP: To pe ekout zis to latet. Inital nou koze. Nou ena enn dilem. Olie nou trouv solision la asam, to pe sot lor mo lagorz, to pe rod enn bouk emiser.

PROFESER MADLI: Mwa mo pe rod bouk emiser? Zot ki finn fer mwa vinn zot bouk emiser... Zot zalou mo travay, zot zalou mo sikse. Akoz samem zot tou pe rod ridikiliz mwa... Sa pa pou pase. Aster mo pou atake. Mo finn toultan res trankil. Aster zot tou pou kone ar ki zepis mo prepar masala. (*Kikenn tap laport*).

DOKTER BALSAP: (*Soulazman*) Fouuf! (*Li al ouver laport, fer Danaz rantre*) Bon mo kit twa. Si to bizen mwa mo anba dan salon. Mo espere Danaz kapav tengn to laflam verbal. Danaz, bonnsans! Si bizen lanbilans kriye for. (*Profeser Madli lans enn liv lor li, li koule, liv la tap lor Danaz. Dokter Balsaf sorti*).

DANAZ: Ayo Madam, ki mo'nn fer ou?

PROFESER MADLI: Danaz pardon. Mo pa ti pe viz ou. Ou finn gagn dimal?

DANAZ: Dimal? Non. Sok, wi.

PROFESER MADLI: Mo'nn perdi latet!

DANAZ: Mo kwar tou dimoun pe perdi latet dan sa lakaz la. Iras finn ferm limem dan so lasam. Li refiz get dimoun, li refiz manze... Ki pe arive madam.

PROFESER MADLI: Ou pa kone Danaz?

DANAZ: Si mo ti kone mo pa ti pou vinn dimann ou.

PROFESER MADLI: Ou sir ou pa kone? Ou sir?

DANAZ: Kifer ou pe get mwa koumadir mo enn akize. Madam zame mo finn koz manti ar ou.

PROFESER MADLI: Misie finn koz manti, li. Ou ti pou kwar ki enn zour misie pou koz manti ar mwa.

DANAZ: Ou'si ou finn al kone?

PROFESER MADLI: Savedir ou kone ki misie ti pe koz manti.

DANAZ: Bann zafer koumsa, bizen fer koumadir pa pe trouve. Zis bous lizie, fer koumadir pa konn nanye.

PROFESER MADLI: Danaz! Ou realize seki ou pe dir. Ou pe ankouraz dimoun vinn malonet.

DANAZ: Pa malonet do madam... Tipti sekre. Pa serye... Bon madam. Si ou pa bizen mwa.

PROFESER MADLI: (*Galoupe al ferm laport akle*) Non Danaz, ou pa kapav sove... Ou bizen dir mwa tou.. Tank ou pa dir mwa tou, ou pa pou sape depi isi.

DANAZ: Madam. Pa fer sa. Mo pa konn nanye.

PROFESER MADLI: Non! Ou konn boukou kiksoz. Mo'le konn tou sekre.

DANAZ: Ena manze lor dife. Tou pou brile!

PROFESER MADLI: Les tou brile... Ale koze... koze, sinon mo fer enn maler.

DANAZ: Madam, ou fer mwa per... Dir misie mem dir ou. Mo zis enn travayer isi, madam. Zot komeraz regard zot.

PROFESER MADLI: Komeraz! Ki komeraz?

DANAZ: Madam, mo dir ou fran. Sa li enn zafer ant ou ek misie. Pa met mwa ladan... Pa bon seki ou pe fer.

PROFESER MADLI: (*Sanz taktik*) Danaz, pardon mwa. Ou enn pov inosan... Pou nanye mo finn sap lor kap. Pardonn mwa, mo sipliy ou.

DANAZ: Mo finn fini bliye tou madam... Bon, les mo al okip mo louvraz.

PROFESER MADLI: Danaz depi komie letan ou travay ar nou?

DANAZ: Depi ou marye. Avan mo ti travay kot ou papa. Mo finn trouv ou grandi, marye, gagn zanfán. Mo finn get ou de zanfán grandi.

PROFESER MADLI: Ou kouma enn gran dimoun dan lakaz. Nou peyna okenn sekre pou ou. Oumem okip tou isi.

DANAZ: Wi madam.

PROFESER MADLI: Eski bizen ena sekre ant nou?

DANAZ: Non, madam... Anfen enn de tipti.

PROFESER MADLI: Eski ena sekre ant ou ek mwa?

DANAZ: Pa kone madam.

PROFESER MADLI: Si mo dir ou mo peyna okenn sekre pou ou.

DANAZ: Si ou dir sa, mo bizen kwar.

PROFESER MADLI: Eski ou gagn drwa ena sekre pou mwa?

DANAZ: pa kone. Bizen dimann misie.

PROFESER MADLI: Danaz.

DANAZ: Wi madam

PROFESER MADLI: Si ena kiksoz pe pase deryer mo ledò, eski ou pa bizen dir mwa?

DANAZ: Depann madam. Si misie dir mwa pa dir ou!

PROFESER MADLI: Si ena kiksoz pe pase deryer ledò misie, eski li pa ou devwar dir li.

DANAZ: Depann madam. Si ou dir mwa pa dir misie!

PROFESER MADLI: Kot ou met moralite, onette, fransiz?

DANAZ: Mem plas kot mo met konfians ek sekre.

PROFESER MADLI: Danaz, ou pa pou dir mwa mem ki manti misie finn koze.

DANAZ: Madam mo pa sipoze konn nanye, ou pa sipoze konn nanye... Be meyer mo kwar nou bos tait. Seki pa regard nou, pa regard nou.

PROFESER MADLI: Anfen! Kouma oule Danaz. Mo pa kapav obliz ou koze, mo pa kapav obliz ou pran mo par, donn mwa soutien, konsol mwa... Mo mari pe tromp mwa, ou kone ar kisannla, si ou pa anvè dir mwa ki mo kapav fer eksepte soufer ansilans, aksepte mo desten, pran mo desten da mo lame, pran mo lavi dan mo lame. Enn mari enfidel! Bann zanfan san santiman! Enn karyer san sikse! Ena enn sel solision pou kouronn mo solitud... Lamor.

DANAZ: Madam, ki ou pe gagne? Pa koz koumsa.

PROFESER MADLI: Ou ena rezon Danaz. Sakenn bizen get seki bon pou li. Sakenn swazir so sime. Ou finn swazir ou sime. Mo finn swazir pou mwa. Hen, pran sa lakle la, ouver laport, ale, les mwa tousel dan mo dezespwar. Adie. Pardonn mwa mo pese.

DANAZ: Madam, pa koz koumsa. Ou fer mwa per.

PROFESER MADLI: Ou peyna pou per. Sakenn sarye so sekre ziska dan so tom (*Sanz ton*) Danaz ou finn aksepte ki mo mari tromp mwa. Ar kisannla? Koze si ou pa'le mo lamor lor ou konsians.

DANAZ: Zame mo pa finn dir ou sa madam. Ou pe met koze dan mo labous.

PROFESER MADLI: Depi yer mo pe dekouver boukou kiksoz. Mo ti kwar mo lavi, mo lemonn bien organize. Mo ti kwar ki sak kiksoz dan so plas dan enn lord parfe. Me ki mo trouve : sak kiksoz paret dan so plas me anverite li pa vre. Tou dimoun otour mwa pe zwe

lakomedi, pe zwe rol. Lord finn eklate. Mo finn gaspiy mo lavi.

DANAZ: Me tou dan lord.

PROFESER MADLI: Tou dan lord? Kramiz finn fer enn zanfan ar enn fam trant-an, mo mari pe tronp mwa. Iras finn swazir... Ayo no nepli kone.

DANAZ: Ki ou pe dir? Kramiz pou vinn papa!

PROFESER MADLI: Ar enn fam trant-an. Ou mazine ou ki laont pou mwa.

DANAZ: Kapav aret sa.

PROFESER MADLI: Danaz! Ou pe tande seki ou pe dir?

DANAZ: Madam, ou pa kapav obliz Kramiz vinn papa. Li ena zis diznevan. Nou pou rwinn so lavi, so lavenir.

PROFESER MADLI: Kot ou met bann prensip?

DANAZ: Pa kone... Me pa kapav les nou Kramiz fini so zenes... Aster mo'nn kone kifer li'nn koumans bwar.

PROFESER MADLI: Li bwar, li ena metres... Mo pa kone ki lezot vis li ena.

DANAZ: Madam, li enpe normal sa.

PROFESER MADLI: Normal! Ou trouv sa normal.

DANAZ: Anfen enpe normal. Pa tro golmal. Arive sa.

PROFESER MADLI: Arive sa! Arive sa! Kot lezot mo dakor, me pa kot mwa. Dan mo lakaz sa pa gagn drwa arive. Fale pa bann ensten zanimo desir sivilizasion ek lord.

DANAZ: Bon madam. Les mo ale.

PROFESER MADLI: Kot ou ale. Ou pa'nkor dir mwa seki ou kone.

DANAZ: Me madam, mo pa konn nanye.

PROFESER MADLI: Ar kisannla mo mari pe tromp mwa!

DANAZ: Kisannla dir ou li pe tromp ou?

PROFESER MADLI: Ou pa fek dir mwa?

DANAZ: Mwa? Mwa mo'n dir ou sa? Kan?

PROFESER MADLI: Wi. Fek la!

DANAZ: Madam zame mo'nn dir ou sa. Li pa vre.

PROFESER MADLI: Mo mari pa tromp mwa?

DANAZ: Non? Mo pa kwar.

PROFESER MADLI: Kifer ou pa kwar?

DANAZ: Mo pa kwar parski mo pa kwar, parski mo peyna rezon kwar.

PROFESER MADLI: Be kifer ou dir ki li'nn koz manti ar mwa?

DANAZ: Nou tou koz enpe manti tanzantan. Ena manti-manti, ena manti serye.

PROFESER MADLI: So manti?

DANAZ: Pa kone

PROFESER MADLI: So manti serye?

DANAZ: Depann ki manier get li.

PROFESER MADLI: Ki manier bizen get li?

DANAZ: Depann.

PROFESER MADLI: Depann! Depann! Depann! Lor kwa.

DANAZ: Madam, prefer ou ka kone.

PROFESER MADLI: Prefer pa konn laverite? Sa ki ou pe konsey mwa?

DANAZ: Ou peyna ase traka? Kifer ou'le ogmant li.

PROFESER MADLI: Sa regard mwa. Ale dir mwa seki ou kone.

DANAZ: Ena enn mamzel anba dan salon. Li pe rod misie... Li dir ki misie...ki misie... Ou santi ou bien madam. Ou'le mo al sers enn bol lasoup pou ou.

PROFESER MADLI: Ki li pe dir?

DANAZ: Mo sir li pe koz manti.

PROFESER MADLI: Danaz, ki li pe dir?

DANAZ: Misie so papa!

PROFESER MADLI: Ki misie so papa vinn fer ladan?

DANAZ: Misie, li papa sa tifi la... manti sa. Mo sir.

PROFESER MADLI: Mo ti kone. Mo ti kone boukou malpropte ti pe pas deryer mo ledò. Zot tou finn tronp mo konfians... kot li? Apel li. Li pou pey mwa ser. Li pran dimoun pou so bachara. Danaz al apel li.

DANAZ: Ou sir?

PROFESER MADLI: Pa poz kestion. Dir li vit vinn la.

DANAZ: Wi madam (*Li sorti*)

PROFESER MADLI: (*Touse!*) Tou sa letan la li zwe so fim ar mwa. "Wi mo gate, mo dakor ar twa, to tousel mo kontan". Letansa li pe fann so pikan deor. Li profite ki mo okipe ar mo travay pou fer so vakabon... Fer vakabon pa ase. Li fer zanfan deor. Li pa fer nanye pou anpes sa arive. Les li vini, mo trangle li. Mo rey so zoli fas. Anbet mwa, tronp mwa. Vini monwar, to va kone kisannla Madli ete. Non, fale pa mo paret ankoler ousa eksite. Mo asiz kot mo latab. Fer koumadir mo pa konn nanye, fer enn sourir ar li, atir li ver mwa, les li manz labwet. Lerla mo redi lalign, ya! Mo bizen gard mo kalm, mo bizen sourir... "Bal, to kone mo gate, mo kwar to ena rezon. Mo tro dokmatik. Anbras mwa pou fer mwa kone ki to finn pardon mwa." Mo trouv li vini ar so sourir inosan, li bes so latet pou anbras mwa... Ha! Mo sot lor so lagorz. (*Kiken tap laport*) Mo bizen kalm. Enn sourir... Ek zantiyes... Antre!

DANAZ: Mamzel Donati

PROFESER MADLI: Hen!

DANAZ: Ou pa'nn dir mwa amenn li isi madam?

PROFESER MADLI: Non!... Kot misie?

DANAZ: Li anba. Kramiz, Gramil ek Misie pe koz-koze. Misie finn dir mwa dir ou vinn anba kouma ou fini koz ar mamzel la.

DONATI: Mo konpran ki ou pa'le koz ar mwa Profeser Madli. Sirman finn ena enn erer. (*Li al ver laport*)

PROFESER MADLI: Non, atann. Danaz ou kapav ale... Mo tann dir ki ou... (*Danaz sorti*)

DONATI: Mo apel Donati.

PROFESER MADLI: Mo tann dir ou...

DONATI: Tifi Lamina Maliva.

PROFESER MADLI: Lamina Maliva!

DONATI: Ou pa pou konn li. Dokter Balsaf...

PROFESER MADLI: Dokter Balsaf! Ou apel li Dokter Balsaf, pa...

DONATI: Samem lakaz Dokter Balsaf?

PROFESER MADLI: Wi, Kifer? Ou finn dir anba ki ou...

DONATI: Tifi Dokter Balsaf.

PROFESER MADLI: Kifer?

DONATI: Parski legalman li vre.

PROFESER MADLI: Legalman?

DONATI: Legalman li mo papa. Dapre lalwa dimwen.

PROFESER MADLI: Dapre lalwa? Li finn marye ar ou mama.

DONATI: Legalman wi.

PROFESER MADLI: Bigami! Pir ki mo ti kwar. Me li enn mons sa boug la. (*Li al kot laport, li kriye ar laraz*) Balsaf, Balsaf vinn la toutswit...Me sa boug la ena tou defo lor later. Tou sa letan la mo finn viv ar enn mons. Etanazi, avortman, bigami, adilter. Ki mo pou dekouver ankòr?

DONATI: Li pa kouma ou pe kwar. Li paret grav me li pa grav.

PROFESER MADLI: Li pa grav! Depi venkatran mo pe viv ar enn kriminel. (*Balsaf rantre*) Dokter Balsaf, al prepar ou valiz, kit sa lakaz la.

DOKTER BALSAF: Mo ti kone li pou pas zizman avan li ekout bann fe.

PROFESER MADLI: Ki fe? Ki fe to'le ankòr? To pa'nn fer mwa ase soufer?

DOKTER BALSAF: Me eski to finn ekout Mamzel Donati.

PROFESER MADLI: Anbon! Mo bizen apel to batar Mamzel Donati.

DOKTER BALSAF: Mad, kalme twa, ekoute. To pe konplik tou.

PROFESER MADLI: Anbon! Mwa ki konplik tou. Momem antor. Pou tou zafer, momem antor.

DONATI: Dokter Balsaf, les mo explik madam. Profeser Madli, pa les aparans tronp ou. Mo pa veritab zanfan Dokter Balsaf, mo mama pa so veritab fam. Mo finn vinn isi zordi pou dir Dokter Balsaf ki dokiman ki li ti signe pou sov nou lavi finn anile. Tou finn rant dan lord. Legal finn vinn ilegal, ilegal finn vinn legal.

PROFESER MADLI: Mo pa konpran sa simagre la.

DOKTER BALSAF: Peyna simagre! Si to koumans ekoute seki nou ena pou dir twa to pou konpran tou. Apran ekoute! Dan to bann liv peyna sa.

PROFESER MADLI: Pa koz kont mo bann liv.

DOKTER BALSAF: Madli! Ferm to labous. Ekoute! Lepok lager rasial, ena apepre vensenk-an, mo ti bizen pran enn disizyon pou sov lavi sa mamzel la ek so mama. So mari ti mor dan bagar, li ek so baba ti andanze demor. Pou sap zot lavi mo ti bizen sign enn dokiman pou dir ki Donati mo tifi ek so mama mo fam marye. Apre sa mo pa finn zwenn zot ankòr. Mo ti bliye zot lekzistans.

PROFESER MADLI: Be nou maryaz?

DOKTER BALSAF: Tou sa letan la nou maryaz ti legalman ilegal san ki nou realize.

PROFESER MADLI: Tou sa letan la, legalman mo ti to metres, pa to fam.

DOKTER BALSAF: Wi! To pa trouv sa komik?

PROFESER MADLI: Komik? Enn skandal.

DONATI: Tou finn fini regle. Mo mama finn okip tou. Ena de zour lakour finn rann so verdik. Li finn anil dokiman la ek anmemtan, otomatikman, ou maryaz finn vinn valid. Enn senp prosedir.

DOKTER BALSAP: Anpratik to mo fam depi de zour. Mo ti dir twa nou bizen al enn deziem vwayaz-denos.

PROFESER MADLI: Twa, aret koz ar mwa.

SENN 3

Dan salon Profeser Madli

KRAMIZ: Gramil, mwa zame mo pou konpran sa bann fam la. Mo mama pe kime lao dan so biro, mo ser pe boude dan so lasam, enn madam ki ti fam mo papa desid pou liber li, mo mama ki ti kwar li fam mo papa anverite ti so metres. Dan tou sa seki plis enteresan se ki mo fek dekouver enn ser ki anverite pa mo ser. Enn zoli transenk lor la. Gramil to pe ekout mwa?

GRAMIL: Wi, wi.

KRAMIZ: Pa les Iras abriti twa. Li pe fer so senn. Taler li pou grenn dan to lebra... E selman zot konn gard sekre zot de la. Tou sa letan to pe sorti ar li, mwa kouma enn gopia mo pa konn nanye. Mari zot la.

GRAMIL: Kramiz, al get enn kou si li pa'nn sanz lide.

KRAMIZ: Al get enn kou tomem. Kikfwa to lavwa enchanteur va la ramener a des meilleurs sentiments. Mwa, mo sir, kouma li tann mo lavwa, so koler monte par omwen dis degre... E kifer nou pa dir Danaz al koz ar li. To kone li ek to gramer foul cham. Kikfwa Danaz pou ena plis sans.

GRAMIL: Pou lemoman vomie gramer pa konn nanye. Les mo regle enn problem alafwa. Gramer ena so prop lide lor seki gagn drwa fer ek seki pa gagn drwa fer. Mo bizen koz ar Iras dabor, lerala res to mama ek mo gramer.

KRAMIZ: Fam! Fam! Fam! Get nou zom kouma nou lozik.

GRAMIL: Pa koz lozik ar mwa. Sa mo la fer mwa gagn frison. Tou dimoun kwar zot lozik. Kan de lozik diferan zwenn, bel tourdisman.

KRAMIZ: Lombo finn bien sanze. Li ti pe rod dir mwa kiksoz avan bonnfam kriye li depi lao. Zot fer mwa gagn riye. Mo pou dir twa enn ti zafer, gard sa sekre. Bonom ek bonnfam kwar ki mo transenk ansent. Bel panik. To konn bannla. Zot lide lor avortman? Get ki mo pe dir twa. Avan aswar zot lopinion pou sanze.

GRAMIL: To papa ase liberal lor la?

KRAMIZ: Lombo ase liberal, me li pa'le depler bonnfam. Donk divan li li adopte mem stenn. Me get boul kouma pou devire.

GRAMIL: To enn ti sadik to kone. Koumadir to gagn plezir get zot dan zot tourman.

KRAMIZ: Pa sadik ditou. Bizen fer bonnfam desann depi so pedestal. Li plen mwa ar so

bann teori, ar so bann prensip.

GRAMIL: Li enn dimoun korek.

KRAMIZ: Korek pou dimoun deor. Enn veritab lerni dan lakaz.

GRAMIL: Kramiz, to bien grosie.

KRAMIZ: Bravo! To enn bon pretan zann... Si li aksepte twa... Pa traka mo pou fer li aksepte twa.

GRAMIL: Kramiz, nou tom dakor lor enn kiksoz. Rait! Pa fou to nene dan mo zafer. Les mo debrouy mo difil momem.

KRAMIZ: Comme vous voulez chef! Me to pa kapav anpes mwa regle mo kont personel.

GRAMIL: To ena kont pou regle ar to mama.

KRAMIZ: Mo gran anbision pou lemoman se trouv Profeser Madli sap lor so souval tombe.

GRAMIL: Kramiz, mo kwar se twa ki bizen desann lor piedestal. To bien pli pir ki dimoun ki to kritike.

KRAMIZ: Sakenn so stil. (*Donati rantre*) O douce creature, o soeur perdue et retrouvée, viens que je t'embrasse.

DONATI: Misie Kramiz.

KRAMIZ: Misie Kramiz? Apel mwa Kramiz. La, vinn asiz koste kot mwa.

GRAMIL: Mamzel, ki pe pase lao?

DONATI: Enn pizon ek enn kolom pe roukoule. Mo kwar zot ena boukou kiksoz pou explike... Misie Kramiz ou ena bann paran exeptionel.

KRAMIZ: Tou dimoun kwar sa. Laparans! Anverite mwa ki exeptionel. Yam! Yam! Mo kontan parfen to seve. Mo kapav gout parfen to labous?

DONATI: Mo ti kapav ou ser.

KRAMIZ: O délicieux inceste!

DONATI: Li fou net sannla!

KRAMIZ: Vinn dan mo lasam, mo montre twa mo koleksion ilistrasion Kama Sutra. Enn veritab delis.

GRAMIL: Enn ti vantar sa. Anverite li enn gran timid. Li kontan fer kwar ki li enn gran zom me anverite...

KRAMIZ: Gramil! Pa provok mo zeni.

GRAMIL: Antouleka to zeni pa dan to latet. Mamzel Donati, ki zot finn dir ou.

DONATI: Profeser Madli finn dimann mwa desann dan salon. Misie Kramiz, li finn dir mwa

dir ou dir Danas...

KRAMIZ: Danaz. Limem ki okip lakaz. Danaz se veritab sef isi. Ki bizen dir Danaz?

DONATI: Bizen prepar manze pou de dimoun anplis. Si mo finn konpran bien misie Gramil ek momem envite adine.

KRAMIZ: Si Gramil envite adine se ki madam Profeser finn koumans sanz mouyaz. Welcome into the family. Bizen selebre sa.

GRAMIL: Plis enportan pa'nkor regle. Iras pe touzour refiz zwenn mwa.

KRAMIZ: Pa fatig to latet ar kapris fam.

DONATI: Ou koze komsi ou ena boukou experyans.

KRAMIZ: Mo ena ase. Isi ena trwa fam. Ase pou konn mantalite fam net.

DONATI: Ou ena ankor boukou pou apran.

KRAMIZ: Mo pa ti pou mainn aprann enpe ar twa. To kapav koumans premie leson aster lamem. (*Li vinn pre ar li*).

DONATI: Misie Kramiz, dousman! Tansion ou regret ou premie leson.

KRAMIZ: "Non, de rien, je ne regrette rien".

DONATI: Misie Kramiz! (*Enn poz karate, Kramiz roul lor tapi. Dokter Balsaf ek Profeser Madli rantre*).

PROFESER MADLI: Kramiz, ki to pe fer anba.

KRAMIZ: Mo pe fer yoga, meditasion transandantal. Om!

DOKTER BALSAF: Aret fer to kloun. Nou ena enn zager serye pou koz ar twa.

KRAMIZ: Zot anvi koz serye ar mwa.

DOKTER BALSAF: Me avan nou pran enn ti drink, nou rilaks. (*Li al servi zot*)

KRAMIZ: Pappappappa! To pou servi nou tou to wiski prefere.

GRAMIL: Si zot bizen regle bann problem fami, mo kwar...

PROFESER MADLI: Non Gramil. Res lamem. Seki nou ena pou dir konsern twa 'si. Donati pa finn dir twa reste pou dine?

DONATI: Mo finn dir li.

PROFESER MADLI: Tou dan lord. Nou regle nou bann problem enn par enn. Dabor twa Kramiz.

KRAMIZ: Wi Prof!

PROFESER MADLI: Ki to finn deside?

KRAMIZ: Ki zafer?

PROFESER MADLI: Yer swar to ti anons nou ki to gerlfrenn ansent. Ki to'le fer?

KRAMIZ: Fer kwa?

DOKTER BALSAP: Ki to plan?

KRAMIZ: Plan? Mo kont fer plan. Mo kwar ki dan lavi bizen konn flote, fer laplans, me pa fer plan. Ki to dir Gramil?

DOKTER BALSAP: Pa met Gramil ladan.

KRAMIZ: Me Gramil anplen ladan. Li anvi, li pa anvi li anplen ladan.

PROFESER MADLI: Kramiz, mo sipliy twa. Aret badine mo garson.

KRAMIZ: Me zot ki pe badine. Zot pa pe konpran nanye. Zame zot konpran nanye.

PROFESER MADLI: Bon, mo aksepte mo pa konpran nanye. Be explik mwa.

KRAMIZ: Mwa mo explik twa. Mwa enn rate, enn bef tonbe explik twa, enn profeser liniversite? Aret boufonn mwa.

PROFESER MADLI: Mo pa enn profeser la. Mo to mama. Mo'le kone si mo kapav ed twa.

KRAMIZ: Mo pa bizen led. Zot ki bizen led.

DOKTER BALSAP: Kramiz kifer to refiz jaloge are nou.

KRAMIZ: Mwa mo refiz jaloge... Mwa... Get sa Dok. Get enn kou bien kisannla ki toultan telman okipe ar so bann serk sosial ki li pa finn gagn letan ekout so zanfan grandi.

PROFESER MADLI: To repros nou ki nou pa finn fer nou devwar?

KRAMIZ: Mo pa repros zot nanye. Mo les zot lib. Anretour, les mwa lib.

PROFESER MADLI: O.K. To lib, to fer seki to anvi fer. Ki to anvi fer?

KRAMIZ: Mo pa anvi fer nanye.

DOKTER BALSAP: To pou les sitiasion la trene. Li pou agrave.

KRAMIZ: Mo pa konpran ki zot ole. Mo finn dir zot mo peyna problem. Zot ki ena problem.

PROFESER MADLI: To gerlfrenn pa ansent?

KRAMIZ: Sipozon li vre.

PROFESER MADLI: Li vre, li pa vre?

KRAMIZ: Sipozon li vre, ki bizen fer?

PROFESER MADLI: Ena trwa solision. Swa to marye tifi la pou to donn enn twa to zanfan.

KRAMIZ: Marye san lamour. Quelle tristesse!

PROFESER MADLI: Les mo fini! Swa to pa marye me to adopte zanfan la.

KRAMIZ: Enn zanfan san so mama. Quelle crime!

PROFESER MADLI: Swa to donn mama la enn pansion pou elve to zanfan.

KRAMIZ: Enn zanfan san so papa. Ala to leker dir!

PROFESER MADLI: Swa, si pa ankor tro tar, si zot toulede dakor, si li pa kont zot konsians, si...

DOKTER BALSAP: Nou pou ed to gerlfrenn pou fer avortman dan kondision izienik, san danze.

KRAMIZ: Be mo pa bizen zot led. Iras ki bizen sa.

GRAMIL: Iras?

PROFESER MADLI: Iras ansent! Ki maler! Zot pou fer mwa vinn fol.

DOKTER BALSAP: Ki diferans li fer?

PROFESER MADLI: Ki diferans? To pa trouv diferans la. Zot...

DOKTER BALSAP: Mad! To pa pou rekoumanse aster! Problem parey. Zis akter ki'nn sanze. (*Danaz rantre ar enn bol pistas*).

KRAMIZ: Danaz to vinn toultan dan bon moman. Asiz kot mwa. Nou manz pistas, nou get sinema.

DONATI: Pa pran li kont. Se enn ti zanfan gate ki rod fer nou kwar ki li enn zom.

DANAZ: Ki pe arive?

DOKTER BALSAP: Danaz asize. Seki pe pase kosern nou tou.

GRAMIL: Mo kapav asir zot ki mo pa ti konn nanye. Iras pa'nn dir mwa.

KRAMIZ: Bien sir to pa konn nanye. Eski to kapav kone ki pe pase dan latet enn fam. Iras swet enn avortman. Sa li finn dir mwa.

GRAMIL: Sa kosern mwa'si!

KRAMIZ: Donk to aksepte ki tomem responsab... Gramil sosiete dimann twa pran to responsabilite.

DANAZ: Gramil, mo piti, ki to finn al fer? Ar Iras. Ayo mo Bondie. Kot mo pou kasiet mo latet. Madam, pardon li, pardon mwa.

DOKTER BALSAP: Peyna pou dimann pardon Danaz. Ou pa responsab. De zenn zanfan finn zwenn...

DANAZ: Gramil, to pa ti kapav pans mwa? Ki mo pou fer aster?

GRAMIL: Nanye pa finn sanze dan mo lentansion. Mo finn vinn isi pou fer demann Iras.

DANAZ: Fer demann Iras! Gramil to fou. Kot to lespri? Sorti dan sa lakaz la. Pa amenn lagign isi.

PROFESER MADLI: Pa koz koumsa ar li Danaz.

DANAZ: Madam, zame mo ti kwar Gramil pou amenn otan laont lor mo latet...

GRAMIL: Gramer!

DANAZ: Pa tous mwa! Sorti divan mwa, ale.

KRAMIZ: Donati, to'nn trouve kouma sa lemonn la fou.

DONATI: Pa pli fou ki ou.

KRAMIZ: Mwa mo fou?

DONATI: Zis enn fou, enn enkonsian ki kapav amenn problem la sa manier la. Andire ou gagn plezir dan soufrans lezot... Gramer, pa plore. Nanye grav pa finn arive. Misie Gramil finn vinn fer demann Iras...

(Iras arive amentan)

IRAS: Iras refize.

GRAMIL: Kifer?

PROFESER MADLI: Iras, sa va?

IRAS: Mo bien, tre bien... Twa faner. Mo pa ti dir twa al pibliy tou dan zournal.

KRAMIZ: Ala ki arive kan rann dimoun servis. Ingratitude thy name is woman.

IRAS: Aret fer to boufon... Pou twa tou sitiasion bon si to kapav itiliz li pou to rankinn personel. To enn lespri malad.

KRAMIZ: Alala! Mo rod ede. Aster tou dimoun tom lor mwa.

DOKTER BALSAP: Kramiz, res trankil. To ser ena rezon.

KRAMIZ: Bien sir mo ser ena rezon. Toultan li ena rezon. Zis mwa ki toultan antor. Si zot pa'le mo res la, dir mwa.

DOKTER BALSAP: Li napa ler pou to rod kre enn lot problem.

GRAMIL: Iras, to ansent, to pa ansent pou mwa peyna diferans. Se twa ki mo kontan...

KRAMIZ: Tou manier zot linndemièl pou mwens fatigan. Enn bon parti travay finn fini fer.
(Tou dimoun riye)

GRAMIL: Iras to aksepte?

DANAZ: Mwa mo pa aksepte. Iras to pa kapav marye ar sa vorien la. Dir li non Iras.

DOKTER BALSAP: Danaz, les sa bann zenn la deside. Nou nou'nn vie. Lavenir dan zot lame. (*Danaz ankoler sorti*)

GRAMIL: Iras, reponn mwa.

KRAMIZ: Gramil to pe fer nou bann zom perdi pwen. Plis to sipliy li, plis li pou fer so senn...To pa trouve li dakor. May li, anbras li. Fini enn fwa ar sa. Boutey wiski la pe fre.

IRAS: Ma, Pa, zot peyna okenn obzekcion?

DOKTER BALSAP: Non mo gran. To boner dan to lame.

IRAS: Twa ma?

PROFESER MADLI: Iras, Iras mo gran tifi. Mo espere to konn otan boner ki mwa (*Dokter Balsaf al ver so fam*).

KRAMIZ: Be ki arive? Zot bliye mwa. Donati to kwar vremem mo enn sadik.

DONATI: Enn ti sadik badinaz-badinaz. Non ou pa enn sadik. Ou zis enpe fou.

DOKTER BALSAP: Kramiz, to pa kwar bizen selebre sa.

KRAMIZ: Mais certainement. Me ena desizion grav ki pa ankor pran.

PROFESER MADLI: Ki desizion?

KRAMIZ: Pou fer avortman, pa pou fer?

IRAS: Kramiz move fouka! (*Li pran enn kousen pou avoy lor li*)

GRAMIL: Tansion! Mazinn nou baba.

KRAMIZ: Zot trouve. Fini. Bannla finn vinn serye. (*Danaz rantre enn valiz dan so lame*)

DANAZ: Madam, mo finn zis pran ennde zafer plis nesesser. Pli tar mo va avoy kikenn vinn sers tou mo kiksoz.

PROFESER MADLI: Danaz kot ou pe ale.

DANAZ: Mo nepli kapav res dan sa lakaz la.

DOKTER BALSAP: Kifer?

DANAZ: Mo tro onte. Ki manier mo pou montre zot mo figir. Mo zanfan finn vinn fer dezord dan ou lakaz.

PROFESER MADLI: Peyna dezord. Tou dan lord Danaz.

KRAMIZ: Danaz pa ekout zot. Zot pe met ou dan siro. Mwa mo dir ou ou bizen reste. Ou kone kifer? Si ou ale nou tou pou mordefen dan sa lakaz la. Ou konn bonnfam, li konn zis so liv... Ou peyna enpe pitie pou mwa Danaz. Ou pa kapav les enn zeni kouma mwa

soufer.

GRAMIL: Gramer, si ou ale, kisannla pou okip nou ti baba.

IRAS: Res ar nou gramer.

DANAZ: Iras, to finn apel mwa gramer.

KRAMIZ: Pa, debous sa boutey sanpagn la. E ma, ki to dir? Parfwa bizen dezord pou met lord.

PROFESER MADLI: Parfwa bizen enn fouka pou trouv larezon.

RIDO

TANTINN MADOK

BANN PERSONAZ

Tantinn Madok
Vanek - garson Tantinn Madok
Jamoun - vwazinn Tantinn Madok
Enspekter Lapolis
Janik - tifi Tantinn Madok
Valmika - fianse Janik
Fleki - kamarad Vanek
Dalann - mari Jamoun

SENN 1

[Dan lakwizinn Tantinn Madok. Tantinn Madok enn fam 45 an. Li pe okipe for-for. Pandan ki li pe fer so louvraz li pe sante. So garson Vanek, 25 an, rantre.]

VANEK

Dite finn pare? Mo lagorz sek. Ki ler la?

TANTINN MADOK

Boner. Zis on-zer. Ki dite to ole? Dite set-er, dite di-zer, dite midi ousa dite trwa-zer?

VANEK

Fleki pa finn vinn get mwa?

TANTINN MADOK

Ni Fleki, ni Platab, ni Mouraf. A! Ena enn let pou twa.

VANEK

Ki ena lada?

TANTINN MADOK

Pa kone. Boner fakter finn vinn kit sa. Mo'nn poz li lor latab dan lot lasam To pa al pra li? Kikfwa li enportan. Kikfwa pe don twa enn travay.

VANEK

Travay! To kwar koumsamem sa.

TANTINN MADOK

Bon al ouver li, gete.

VANEK

Taler! Donn mwa mo dite. Mo swaf. Ki to finn kwi zordi?

TANTINN MADOK

Devine. To for lor la.

VANEK

Pa fatig mo lespri. Zefor anplis fatig mwa. Ki ena pou manze.

TANTINN MADOK

Get sa Vanek, depi gramaten mo okipe. Si to anvi kone ki ena pou rnanze, fer enn ti zefor, al gete tomem ki ena dan karay. Ala to dite.

VANEK

Ma! Evit deranz mwa. Dir mwa tomem ... Mo sir to finn rekwi kari grenadinn.

TANTINN MADOK

Bon ki to'le? ...Dir merci Bondie sa pie la pe raport bien. Sinon mo pa kone ki ti pou arive... Yer mo finn reysi van senk. Ar sa kas la mo finn aste enpe kiksoz pou lakaz. ... Aret lev nene. Manz seki ena.

VANEK

To poul pa'inn ponn zordi? ... Parye to finn vann tou dizef. To pa ti kapav gard enn pou mwa?

TANTINN MADOK

Ar ki mo pou aste maze poul? Ar to latet?

VANEK

Ayo! Ankor repros. Zot pa konpran ki kantite mo soufer. Zot kwar fasil sa, gagn travay.

TANTINN MADOK

Don mwa enn koudme lev sa seo la. Boner gramaten dilo finn aret koule. Sans mo finn reysi ramas enn seo dilo. (*Vanek pa bouze*) Enn lazourne pou bizen roule ar sa. Kan sa lasesres la pou fini!

VANEK

To pa finn ramas enpe dilo pou mo bengne?

TANTINN MADOK

(Li lev seo la, li met li dan enn kwen, poz enn kouvertir lor li.)

Dilo pou to bengne! Pou bwar, pou kwi manze, pou lav lasiet peyna ase. Al bengne larivier.

VANEK

Al bengne larivier! To'le mo gagn lagratel... To'nn lave mo simiz?

TANTINN MADOK

Mo pa'nkor gagn letan. Tanto ler dilo koule mo va lav li. Kifer to pa lav to simiz tomem?

VANEK

Sa enn travay fam sa, ma.

TANTINN MADOK

Bon al vann grenadinn. Netway kazot poul, lav pavaz, sarye dilo, sa ousi travay fam? Zom pa kapav fer sa?

VANEK

Tomem to pou onte si mo fer sa. Ki dimoun pou dir? To finn avoy mwa kolez, mo finn pas H.S.C. Si mo fer bann zafer koumsa, mo pou degrad momem. Ler mo degrad momem, mo degrad twa.

TANTINN MADOK

Mo nepli ena grad. Pa trakase pou mo grad. Okip to grad. Vanek, pran to manze, al repoz twa, mo ena boukou lokipasion. Taler enn kliyan pe vinn pra so komann dalpouri.

VANEK

To kone yer swar mo ti reve mo'nn gagn lotri.

TANTINN MADOK

Yer swar? Ousa fekla, gramaten?

VANEK

To trouve kouma to ete. Mo pe koz serye ar twa. Twa to pran tou anbadinaz. Si mo gagn sa lotri la, to nepli pou bizen nouri poul, al vann legim, kwi dalpouri, gato-pima, samousa. Mo pou donn twa tou. Mo pou mem anlway enn servant pou fer louvraz lakaz. Mo pou fer twa viv kouma enn larenn.

TANTINN MADOK

To finn aste lotri la?

VANEK

Kikfwa pa bizen lotri pou gagn lotri

TANTINN MADOK

Get sa, aret reve. To pe anpes mwa fer mo louvraz.

VANEK

E ma, mo pe koz serye. Mo dir twa, kwar mwa. Mo ena bel-bel plan pou nou lavenir.

TANTINN MADOK

Vanek kan to koz koumsa, mo kone to pe tir enn plan. Ki to bizen?

VANEK

Mwa? Nanye Ma'. Anfen ... Nanye.

TANTINN MADOK

Bon! Si to pa bizen nanye, al tir to manze, les mo fer mo louvraz. (*Vanek al tir so manze.*) Eh, Vanek! Pa pran tou kari. Mazinn lezot.

VANEK

Lezot! Kisanla?

TANTINN MADOK

Lezot, personn pa'kor manze.

VANEK

Pa traka, mo pra zis mo par. To sir peyna enn dizef anplis par la pou fer manze la desann.

TANTINN MADOK

Al kas detrwa pima da lakour. Li va fer to rnanze desann par fors...

VANEK

Pima! To kone mo pa kota manz pima. Li fer mo lestoma brile. Taler mo al gagn ilser.

TANTINN MADOK

Larak pa fer gagn ilser?

VANEK

Ki larak?

TANTINN MADOK

Yer swar to ti retourn lakaz sou net.

VANEK

Bann kamarad finn peye. Zot ed rnwa pou bliye mo sagren.

TANTINN MADOK

(*Al tir enn deksi lour lor dife*) To bann kamarad pa kapav fer twa gagn enn travay?

VANEK

Zot tou somer parey kouma mwa.

TANTINN MADOK

Bon! Kot zot gagn kas pou bwar?

VANEK

Nou debrouy nou difil. Apre sa mo finn dir twa, pa rant dan mo lavi prive. Personn pa'le konpran ki nou bann somer nou ena nou dinite. Nou pa kontan ki dimoun vey nou zafer... Sa douri rasion la rann. ... Manze la peyna gou.

TANTINN MADOK

Pa manze si to pa'le. Personn pa pe fors twa (*Li koumans petri lafarinn*)

VANEK

To ena rezon sa larak la finn gat mo labous. Peyna enn ti zasar pou fer manze la desan?

TANTINN MADOK

Get dan bife si akor ena... Si twa ek to bann kamarad pa finn fini balye tou. Sak fwa zot bwar, zot vinn rod zasar isi.

VANEK

Pa bon fer regardan, `ma. Si zot vinn rod zasar isi, se parski zot apresie to zasar.

TANTINN MADOK

Dir zot aret apresie mo zasar. ... Detoutfason mo nepli kapav fer zasar. Bann zepis, dilwil kout tro ser.

VANEK

Bon ki pou fer ar tou sa bilenbi ki lor pie.

TANTINN MADOK

Manz bilenbi kan zot labous pa bon.

VANEK

`Ma, mo finn gagn enn lide ... Kifer to pa fer zasar, met zot dan po, lerla al vann zot. Koumsa to kapav gagn enpe kas.

TANTINN MADOK

Enn bien bon lide ... Kifer to pa fer sa tomem. ...To ena boukou letan ...

VANEK

Letan ! Kot mo ena letan? To trouv mwa ena letan twa. ...Apre sa mo pa konn fer zasar...

Sa sistem ledikasyon la dan pens. Pa finn prepar nou pou lavi... Zasar nou pa konn fer.

TANTINN MADOK

To finn kit tou manze la?

VANEK

Mo pa fen.

TANTINN MADOK

Non, pa met li dan sal. ... Met li da bife. Kouver li ar enn lasiet.

VANEK

Kot Janik?

TANTINN MADOK

Li finn al travay.

VANEK

Ki zour zordi?

TANTINN MADOK

Zedi. Kifer?

VANEK

Zedi. Get sa bwat la. Mo ti kwar Dimans.

TANTINN MADOK

Toulezour Dimans pou twa.

VANEK

... Ma! ... Ma! To pa ena enn ti dis roupi kas-kase ar twa. Dime mo rann twa .

TANTINN MADOK

Dis roupi! Kot to'le mo'al sers sa? ... Rann mwa... To kone si to ti ena pou ran mwa ...

VANEK

Pa fer kont ar mwa... Deza mo latet pe fermal. Janik pa finn kit enn ti kas ar twa? ... Mo bizen zis dis roupi. Tanto, kifwa mo va rann zot dis fwa plis.

TANTINN MADOK

Janik so kas pa konsern twa. Li travay, li ramase ... Li pe aste tou seki li bizen pou so maryaz.

VANEK

Samem mo ti ole koz ar twa... To pa kwar Janik ekzazere? Toultan li pe aste zoli rob, zoli soulie. Toultan li ek so fianse sorti. To pa trouve li gaspiy so lamone.

TANTINN MADOK

Mo ti kwar ki to pa kontan diskit lavi prive dimoun.

VANEK

Sa pa lavi prive. Li mo ser. So lavenir konsern mwa. Apre sa ki li prese pou marye? Li kapav atann. To bizen koz ar li. Li bizen reflesi. Li bizen realize ki so gran frer somer.

TANTINN MADOK

Vanek, to kapav al laboutik pou mwa. Mo finn bliye pran dilwil.... Get ena kas dan sa goble

Ior bife la... Pran enn boutey.

VANEK

(Li souffle ar sirpriz) Eh `ma! Ta ena enn pake pitay.

TANTINN MADOK

Bon! Bo! Pran dis roupi pou twa. ... Me degaze al sers enn boutey dilwil.

VANEK

`Ma! Mo bien prese. Mo ena enn randevou enportan... To pa kapav dimann garson Tantinn Jamoun al laboutik enn kou. ...Fale pa mo rat mo randevou. *(Jamoun ratre. Li ena apepre 30 an)* Tantinn Jamoun ou enn anwaye Bondie. Gran dimoun la kone ki li fer. Ou garson lamem?

JAMOON

Non Vanek. Zordi Zedi, li lekol.

VANEK

Gaspiyaz. Al lekol pou nanye. Al lekol pou vinn somer? Pert-tan. Fer li aret lekol.

JAMOON

Kifer to pe rod li?

VANEK

Bonfam bizen enn boutey dilwil. Peyna personn pou al laboutik. ... Mwa mo bien prese. Mo ena enn randevou enportan.

JAMOON

Les li, mo bizen al laboutik taler. Mo va pran sa pou ou Tantinn Madok.

TANTINN MADOK

Zot nek soutir li.

VANEK

Bon diskite zot. ...Mwa mo prese, mo bizen tir. Bay-bay Tantinn Jamoun. Fer konpliman Tonton. *(Li sorti)*

JAMOON

Tantinn Madok, zordi Zedi. Zour fim Indien. Nou televizion finn kase ...

TANTINN MADOK

Vinn lakaz. Nou va get fim la ansam. Zoli fim sa mo dir twa. Me so lafen tro tris. Lane dernier to rapel nou ti al get li sinerna. Ayo! Ler lalimier alime, mo kasiet mo figir do. Mo lizie ti plen ar larm. Mo gagn onte tansion bann zenn-za la sikann mwa.

JAMOON

Ayo! Mo'si parey... Ou kone! Bann zenn-zan la `si parey. Zot get enn kote ler zot pase. Zot si zot ti ena larm dan lizie.

TANTINN MADOK

Sak fwa mo pans sa fim la, mo mazinn Vanek. Mo per, mem zafer ariv li. Ki mo pou fer si sa vinn vre?

JAMOON

Tantinn, sa fim sa. Lavi li lot kalite.

TANTINN MADOK

Ki manier enn bon garson kapav sanze koumsa?

JAMOUN

Move frekantasion. ... Selma parfwa dimoun forse pou fer move frekantasion.

TANTINN MADOK

Souvan zot swazir move sime.

JAMOUN

Difisil pou dir. Ou kone parfwa lavi li kouma enn peser dan move lamer. So lakok pistas balote dan dilo. Enn tipti zafer fer bato la devire ... Peser la kapav bien konn lamer, li kapav enn fwet me enn ti zafer fer tou devir ambalao. Parfwa kouran ris nou san ki nou pa kapav fer naye.

TANTINN MADOK

Ena dimoun peyna sans do.

JAMOUN

Parfwa ou kone, mo dimann mwa si lasans ekziste. Eski nou pa merit seki ariv nou. Difisil pou konpran lavi.

TANTINN MADOK

Pa kone... Mo kwar dan lasans. Ena lasans, ena malsans.

JAMOUN

Ou pa kwar parfwa noumem fer nou prop malsans, noumem fer nou prop maler.

TANTINN MADOK

To koz kouma Janik. Li si toultan li dir mwa sa. Li kontan dir ki mo finn tro soutir Vanek, akoz sarnem li koumsa.

JAMOUN

Janik sagren ki so frer pa travay, pa fer naye. Li per ki li fini mal.

TANTINN MADOK

Mo `si mo per ... Mo sagren li ... Li finn sanze boukou. Enn sel garson mo ena. Mo ti panse li ti pou ed mwa ler mo vinn vie. Abba! Li pa serye do Jamoun.

JAMOUN

Li zenn. Li pou sanze. Get mo bonom. Tigit komeraz li finn fer. Get aster kouma li serye. Zenes sa. Li pou saze.

TANTINN MADOK

Li pa tro zenn. Li ena 25 an. Kan mo ti ena so laz, mo ti finn fini gagn de zanfan.

JAMOUN

Letan finn sanze. Dimoun marye dan tar.

TANTINN MADOK

Sannla travay li pa'le. Li asize, li rod manze, li rod bwar, li rod larzan. Mo nepli kone. Kan li ti fek kit lekol, li ti enn lot dimoun. Li ti pe ed mwa dan lakaz, li ti pe travay. Li ti pe al dan so klib, li ti pe zwe foutborl. Zordi koumadir nanye pa enteres li. Li tal so lekor. Li pa konn ler, li pa konn dat. Sel zafer touleswar li sou. Li vini ar so bann kamarad, zot rakont zistwar, zot al dormi tar. Apre lelandime li lev tar. ... Enn lavi sa?

JAMOUN

Pa fatig ou latet, li pou sanze. Get kouma li gagn enn travay ki li kontan, li pou vinn enn lot.

TANTINN MADOK

Be sannla mo kwar li pa pou rod travay. Koumdir kiksoz nepli normal dan so latet. ... Ki to dir si mo rod enn tifi pou li. Kikfwa li va sanze.

JAMOUN

Kifwa! Kikfwa non. Pa kone.

TANTINN MADOK

Mo kwar li finn swiv so papa. Mo tann dir avan li marye, li 'si ti koumsa.

JAMOUN

Ou ti konn sa avan ou marye.

TANTINN MADOK

Si mo ti kone kot mo ti pou aksepte.

JAMOUN

Samem! Kisannla pou aksepte donn li so tifi. Get ki finn ariv ou. Li finn kit ou, li finn al ar enn lot fam. Ou pa'le sa ariv enn lot malere tifi.

TANTINN MADOK

Mwa mo desten move. Pa parey pou tou dimoun.

JAMOUN

Seki li bizen se enn travay ki li kontan. Mo bonom depi ki li travay, li finn bien sanze... Vanek nanye afer. Li agase. Akoz samem li koumsa.

TANTINN MADOK

Non do! Li parey kouma so papa. Nek pans lamizman. Pares. Pa kontan travay. Parey kouma so papa. Parey.

JAMOUN

Donn ou kas, mo al pran dilwil. Mo bizen al laboutik mem.

TANTINN MADOK

Atann mo donn twa. ... Besominn la !

JAMOUN

Ki ena?

TANTINN MADOK

Li finn balye tou mo kas. Enn sou li pa finn kite. ... Bondie! Bondie ! Ki mo pou fer ar li?

JAMOUN

Pa fer nanye. Mo va aste dilwil la. Pli tar ou va donn mwa mo kas.

TANTINN MADOK

Non atann. Bizen ena enpe kas dan mo bwat zepis. (Li al ouver bwat, fouy ladan, tir detrwa biye). Si mo pa konn kasiet mo kas, kan mo pa la, li balye tou.

JAMOUN

En sans ou konn enn pake trik.

TANTINN MADOK

Si mo pa ti konn trike, zordi mo pa kone kot mo ti pou ete. Hen! pran sa kas la.

JAMOUN

Mo va avoy ou komision. Tanto mo vini pou get fim. Salam!

TANTINN MADOK

Vey bien komi la. Li kontan trike ler li servi dilwil.

JAMOUN

Pa traka. Mo'si mo bien konn so grimas. Ou prese ar dilwil la?

TANTINN MADOK

Non, dime ki mo pou bizen. Kamem aswar, ler to vini, to kapav amenn li.

JAMOUN

Salam! (*Li sorti*) ...

(*Jamoun retourne atout-vites*)

TANTINN MADOK

Age! To pa fek ale la?

JAMOUN

Ki finn arive?

TANTINN MADOK

Ki zafer?

JAMOUN

Enn vann lapolis divan ou laport.

TANTINN MADOK

Lapolis? Kifer?

JAMOUN

Pa kone. Sef lapolis la pe vini.

(*Enn enspekter Lapolis rantre*)

ENSPEKTER LAPOLIS

Bonswar madam. Eski Vanek Vayling res isi?

TANTINN MADOK

Wi. Kifer?

ENSPEKTER LAPOLIS

Bizen li stasion. Kot so lasam? Nou finn gagn lord foy partou.

TANTINN MADOK ,

Foy partou! Get sa misie lapolis, ki drwa ou ena pou rant dan mo lakaz pou foy partou.
Ki drwa?

ENSPEKTER LAPOLIS

Nou ena lenformasion ...

TANTINN MADOK

Ki lenformasion? Ou kwar M.B.C. isi.

ENSPEKTER LAPOLIS

Get sa madam. Napa anpes nou fer nou travay. Tansion problem grenn lor ou.

TANTINN MADOK

Mo napa per problem. Problem pe fer mel dan mo lakaz. ...Mo pa pou les ou fouy dan mo lakaz. Ou bizen respe mo lavi prive.

JAMOON

Ou ena enn warant?

TANTINN MADOK

Wey! Ou ena warant?

ENSPEKTER LAPOLIS

... Warant pa nesaser.

JAMOON

Lalwa dir ou pa gagn drwa rant dan enn lakaz san warant.

TANTINN MADOK

Wey! Kot ou warant?

ENSPEKTER LAPOLIS

Bon, si ou ensiste, mo al sers warant mo vini. Taler ou pou kone. (*Sorti*)

TANTINN MADOK

Ki ete sa? Warant.

JAMOON

Enn papie signe par enn mazistra ki permet lapolis rant dan enn lakaz, fouye.

TANTINN MADOK

Kouma to konn sa?

JAMOON

Lepok mo mari ti somer, mo finn aprann boukou kiksoz. Kifer lapolis pe rod Vanek?

TANTINN MADOK

To kwar li'nn sou, li finn fer dezord?

JAMOON

Kikfwa. Bizen dimann li kan li vini. Bizen dir li fer atansion. Maler peyna loder.

TANTINN MADOK

Li finn fek ale. To ti lamem non. Kot li'nn gagn letan fer kiksoz move? Non! Sirman enn lot zafer. Kikfwa zot finn vinn dir li ena travay pou li dan lapolis.

JAMOON

Travay! Fer lafouy pou donn travay! Ena enn sarz lor li, mo sir.

TANTINN MADOK

Ki sarz kapav ena lor li?

JAMOUN

Yer swar, ki ler li ti rant lakaz?

TANTINN MADOK

Li abitiie vinn tar.

JAMOUN

Li ti bwar?

TANTINN MADOK

Be toule zour li bwar.

JAMOUN

Li ti sou?

TANTINN MADOK

Li ti enpe sou ... parey kouma toultan. Li ek so bann kamarad ti pe sante, riye, zwe kart ... parey kouma toultan.

JAMOUN

Kot zot gagn larzan?

TANTINN MADOK

Zot debrouy zot ... To kwar zot pe bwar ar lamone ...

JAMOUN

Lamone koken. Mo kwar.

TANTINN MADOK

Non do! Zordi mem, to'nn trouve, li finn pran mo lamone. Non, li pa pou koken deor... Zame... Dan lakaz wi ... Deor, zame ... Sa mo sir. Si li ti ena lamone, li pa ti pou dimann mwa dis rounpi zordi.

JAMOUN

Pa kone. Bon, mo ale. *(Li sorti)*

SENN 2

(Touzour dan lakwizinn. Mem zour; tanto.)

TANTINN MADOK

Janik, si ena enn sarz lor li, ki bizen fer?

JANIK

Les li... Person pa ti dir li fer komeraz.

TANTINN MADOK

To frer sa Janik. Pa bon koz koumsa.

JANIK

Mo frer! Mo frer! Eski li panse enn sel fwa ki mo so ser, ki akoz li mo kapav gagn problem.

TANTINN MADOK

Li malere. Li peyna travay. Bizen ed li.

JANIK

Get sa, `ma. Mo finn plen ar li... Kan li pou koumans ed limem.

TANTINN MADOK

To tro zenn. To pa konpran.

JANIK

Mo fatige. Mo finn travay enn lazourne. Mo bien fatige. Mo tro fatige pou konpran. Tou seki mo avi se enpe lape.

TANTINN MADOK

Kifer Valmika pa finn vini zordi?

JANIK

Pa koz sa boug la ar mwa.

TANTINN MADOK

Zot finn lager?

JANIK

Mo finn plen ar sa boug la.

TANTINN MADOK

Janik, ki finn arive?

JANIK

Nanye!

TANTINN MADOK

To pran enpe kari? Get tou sa douri to'nn kite la.

JANIK

Non ... Mo pa fen. ... Ma, mo kwar mo pou kas bag.

TANTINN MADOK

Ki pe arive zordi? Lapolis pe rod to frer; twa to pe rod kas to fiansey.

JANIK

Ki pou fer ar enn boug ki asakfwa kan dir li pran enn desizion, li dir li bizen dimann so mama. Koumadir li ankor enn baba!

TANTINN MADOK

Li kontan so mama, Janik.

JANIK .

Li kontan so mama! Ena enn limit. Tou ti zafer: "Mo bizen dimann mo mama". Mo kwar meyer nou diskontinie.

TANTINN MADOK

Ayo Bondie! Me ki pe ariv nou lakaz. Tou pe vir ambalao.

JANIK

Tou deza ambalao. Enn frer somer ki pa'le travay; enn mama ki soutir li; enn fianse ki dan zip so mama. Tou ambalao... Depi lontan ... Mwa, mo finn plen ar tou sa.

TANTINN MADOK

Kifer to dir mo soutir li? Mo kontan zot touledan parey. Zame mo pa finn fer preferans.

JANIK

Li pa enn zafer preferans 'ma. Oumem kone ler li ti kit lekol, li ti gagn enn plas komi dan magazen. Ou finn anpes li al travay. Oumem ou ti dir li sa pa enn plas pou li... Dan lakaz nanye li pa fer. Ou anpes li fer louvraz ... ou trouv normal ki dan Samdi-Dimas mo fer louvraz, mo lav mo lenz ... Me Vanek non. Li enn ti prens. Aster ou trouv drol li finn vinn en zeb... 'Ma, ou pa trouve ou antor. Ou finn gat li.

TANTINN MADOK

Mo finn gat zot toulede parey.

JANIK

Pa sa gate la. Mo kone ou finn fer boukou sakrifis, boukou zefor pou nou toulede... Me li, ou pa finn konn dres li kan ti bizen.

TANTINN MADOK

Tou seki mo fer, toultan tou dimoun nek reprove. Mo peyna personn aköz samem. Si mo ti ena mo mama mo ti pou kapav gagn soulazman... Mo peyna personn aköz samem tou dimoun tom lor mwa.

JANIK

Get sa 'ma. Bliye tou sa. Fer koumadir nanye pa finn arive.

TANTINN MADOK

To pa pou kas to fiansay?

JANIK

Mo fiansay sa enn lot zafer. Sa regard zis mwa.

TANTINN MADOK

To'nn trouve kouma to ete To kwar enn ler pou to fer sa. Vanek kapav al antray, twa to pe rod kas to fiansay.

JANIK

Mo kwar ki enn ti sezour dan prizon kapav met enpe diplon dan so latet. Get Tantinn Jamoun so bonom. Enn ti sezour finn bien sanz li.

TANTINN MADOK

Tou dimoun pa parey. Tomem to finn deza dir mwa ki ena dimoun ler zot sorti dan prizon zot vinn pir.

JANIK

Debrouy zot kouyonad. Mo nepli konpran nanye.

TANTINN MADOK

Enn loto finn arete divan laport. Al get enn kou. Mo kwar Valmika sa.

JANIK

Mo pe al dan mo lasam. Dir li mo pa la.

TANTINN MADOK

Kifer to fer koumsa? Si li finn vini se parski li kontan twa. To pa trouve li pa anvi kas bag. Reste, koz ar li.(*Valmika rantre*)

VALMIKA

Bonswar Tantinn Madok. Vanek la?

JANIK

To finn vinn get Vanek ousa mwa?

VALMIKA

Kot Vanek?

TANTINN MADOK

Li'nn sorti dan lazourne. Li pa ankor rantre. Ki finn arive?

JANIK

Mo kone ki finn arive. Lapolis pe rod li.

VALMIKA

Kouma to kone?

JANIK

Lapolis ti vinn isi dan lazourne.

TANTINN MADOK

Mo finn fou zot deor. Zot pa ti ena warant.

VALMIKA

Zot ti ekout nouvel yer swar?

JANIK

Non!

VALMIKA

Rajo ek televizion ti anons enn holdep manke. Lapolis pe rod bann sipe. Mo kwar zot soupsonn Vanek.

TANTINN MADOK

Vanek. Zot fou. Zame. Zame mo pou les zot fer mo garson ditor. Zame, zame, zame.

VALMIKA

Kikfwa li pa ti ladan. Me lapolis pe rod li. Mo ena enn kamarad avoka ki finn gagn sa niouz la. Li pe paret pou enn sipe. Li finn tann dir ki lapolis pe rod Vanek. ... Me bizen kone kot li ete. Fale pa li for okenn betiz.

TANTINN MADOK

Ki drwa zot ena pou soupsonn mo garson?

JANIK

'Ma, atann. Lapolis kapav soupsonn nenport kisannla.

VALMIKA

Janik to kapav al apel Tantinn Jamoun. Dir li vinn res ar to mama. Nou de nou va al sey rod li. (*Janik sorti*)

TANTINN MADOK

Li grav sa?

VALMIKA

Si gagn prev kont li, wi.

TANTINN MADOK

Valmika, to kwar ki Vanek kapav fer enn zafer koumsa?

VALMIKA

Pa kone Tantinn, pa kone. ... Ou kone parfwa dimoun bon tas dan langrenaz. Seki pase da latet enn dimoun difisil pou konpran.

TANTINN MADOK

To kone Vanek enn bon garson, li finn pas H.S.C. Li pa pou fer enn move kiksoz. Sa mo sir.

VALMIKA

Mo sir Tantinn. Mo pa kwar li move. Me pa kone ki finn arive. Nou atann, nou gete. Bizen zwenn li avan ... Ou pa finn tann li dir nanye. Koumadir enn ti parol ki finn sap dan so labous.

TANTINN MADOK

Non, non, tou ti normal. Parey kouma toulezour. Li finn lev tar, li'nn manze, li'nn sorti ... Li ti ena enn radevou. ...

VALMIKA

Ki randevou?

TANTINN MADOK

Zame li dir. Sa so lavi prive, li dir.

VALMIKA

Li pa finn koz lamone?

TANTINN MADOK

Lamone! Li finn pran kas dan mo goble lao. Okontrer mo ti dir li pran zis dis roudi, li li finn balye tou.

VALMIKA

Li ti bien bizen kas pou li fer sa.

TANTINN MADOK

Toutan li bizen kas. Kas pou so transpor; kas pou so sigaret, kas pou al sinema.

VALMIKA

Li bwar boukou ?

TANTINN MADOK

Kifer to dimann mwa sa?

VALMIKA

Si li bwar boukou li bizen boukou kas.

TANTINN MADOK

Li pa travay, samem so problem.

VALMIKA

Mo pa pe akiz li.

TANTINN MADOK

Tou dimoun akiz li koumadir li enn kriminel. Li pa enn move garson. Peyna move dimoun dan nou fami. Get Janik! (*Janik ek Jamoun rantre*)

JANIK

Ki ena ar mwa? Val nou kapav sorti al rod li. Tantinn Jamoun pou res ar mama. (*ar so mama*) Si ena kiksoz apel tonton Dalann.

VALMIKA

Nou seye, nou gete si nou tap ar li. Si li retoume avan nou vini, dir li tini lamem, pa bouze.

TANTINN MADOK

Si lapolis vini?

VALMIKA

Si lapolis vini ...

JANIK

Dir li al kasiet kot Tantinn Jamoun ziska nou retoume.

VALMIKA

Samem. Tantinn Jamoun, kot ou pa pou ena problem?

JAMOUN

Non, Dalann kone. Tansion kikenn pe vini!

TANTINN MADOK

(*al kot laport, kriye*) Kisanla sa? (*Deor enn lavwa zom reponn "Mwa sa Tantinn") Fleki, twa sa. Rantre!*

FLEKI

Kot Vanek?

JANIK

Li pa ar zot?

FLEKI

Depi gramaten mo pe rod li

VALMIKA

Lapolis `si pe rod li...

FLEKI

Lapolis! Kifer?

VALMIKA

To pa kone? Zot pa ti ansam yer?

FLEKI

We! Nou ti asam tout lazourne ziska tar aswar.

VALMIKA

To pa kone lapolis pe rod tou dimoun dan zot group?

FLEKI

Non. Lapolis pa pe rod nou. Mo fek sorti kot bann kamarad. Zot tou pe rod Vanek. Non. Lapolis pa pe rod nou.

TANTINN MADOK

Lapolis finn vinn isi gramaten. Zot pe rod Vanek.

FLEKI

Kifer? Fos niouz sa !

VALMIKA

Pa fos de nanye. Plizier sipe. Vanek parmi.

FLEKI

Sipe! Kifer?

VALMIKA

Yer pa ti ena enn holdep manke?

FLEKI

Mo kone. Be lapolis fini may zot tou. Ki Vanek vinn fer ladan.

JAMOUN

Vanek pa ti ladan?

FLEKI

Vanek? ... Non. Zot pe fer erer. Mwa, Vanek, Platab, Mouraf nou tou ti ansam. Nou tou temwen. Enn fos sarz sa.

TANTINN MADOK

Mo ti kone. Mo ti kone Vanek pa enn move garson ... Zame li pa pou fer enn zafer koumsa. Mo ti dir zot.

JANIK

Atann, 'ma. Pa eksite ... Bizen dabor zwenn Vanek. Si li'nn tann dir ki lapolis pe rod li, li kapav panike, al fer kiksoz ki napa bizen.

VALMIKA

Wey! Zot de res la. Janik, Fleki ek mwa nou va al rod li. Nw'ale Janik. (*Zot sorti*)

TANTINN MADOK

To'nn trouve Jamoun manier lapolis fer erer. Zot fatig sa garson la pou nanye.

JAMOUN

Pa fatig ou latet. Enn erer. Aster tou finn fini, tou korek. Letan nou atann zot anou get nou fim.

SENN 3

(*Tantinn Madok pe fer dite*)

JANIK

Onzer-diswar. Li pa'kor retourne mem. Nou finn al rode partou. Partou kot kapav rode.

TANTINN MADOK

Janik, al dormi. Dime to bizen lev boner pou al travay.

VALMIKA

To mama ena rezon. Al repoz twa. Nou va res ar li.

JANIK

Non, korek. Mo pa pe gagn somey.

TANTINN MADOK

To'le mo sof enpe dile pou twa?

JANIK

Non. Pa gagn lapenn. Donn mwa enpe dite parey kouma tou dimoun.

JAMOUN

Pa bwar dite. Taler to pa gagn somey ditou.

FLEKI

Mwa, mem kan mo bwar kafe mo dormi kouma enn bef.

JANIK

Fleki, si to fatige to kapav ale. Nou va atann li.

FLEKI

Kas pa latet ar mwa. Mwa mo enn kreatir de la nuit. Dan lazourne ki mo dormi. Sa lavi la finn fer mwa vinn kouma enn sovsouri .

JAMOUN

Samem aswar to al anpandan lor pie leksi dan lakour dimoun.

FLEKI

Leksi se enn kado Bondie. Bann zanfan Bondie bizen goute.

VALMIKA

Ziska ki enn zour to sap lor pie to tonbe.

FLEKI

To finn deza trouv zako sap lor pie.

TANTINN MADOK

Hen! Pran zot dite. Mo finn fini met disik.

JANIK

Eh Tantinn Jamoun! Fim la kouma ti ete?

JAMOUN

Ayo! Tris mo dir twa. Trwa fwa mo finn get sa fim la. Tris, tris mem. Fer larm koule.

JANIK

Ou ek mama parey. Zot kontan get fim tris ki fer plore.

VALMIKA

Mo mama 'si parey. (*Janik get li, pa dir li nanye, zis fer enn sourir*) ... Jann, sori pou mo erer. Mo rekonet mo ti antor. ... To ena rezon. Dan tou zafer ena limit.

FLEKI

Fouf! Dite la bouyant.

JAMOUN

To'le mo fer li fre?

FLEKI

Non, lesli. Mo soufle-soufle, mo bwar.

JAMOUN

Kouma lera soufle-soufle morde.

FLEKI

Toultan ou manz mo krann, Tantinn.

VALMIKA

Tantinn Madok, ou'le mo fer enn letour mo al rod li?

TANTINN MADOK

Pa nesaser. Mo sir li pre pou vini.

JANIK

Val, to finn fer tou seki to kapav. Finn bien tar. Dime to bizen al travay.

VALMIKA

Peyna problem. Mo abitie lir ziska tar.

JANIK

Tantinn pa pou trakase? Sa ler la to pa akor rantre. Akoz li tousel.

TANTINN MADOK

Vremem Valmika. Kikfwa li bon to retourn lakaz.

VALMIKA

Non Tantinn. Pa trakase. Bonfam la ankor solid.

JANIK

'Ma, dan lakaz ki nou pe monte nou finn desid pou fer enn lasam pou mama Val.

TANTINN MADOK

Enn bon lide sa. Valmika, li bon to mama res kot zot.

FLEKI

Peyna enn plas dan garaz pou mwa ?

JANIK

Mo va plant enn pie leksi. Aswar to kapav vinn anpandan lor la.

FLEKI

Kot zot gagn kas pou mont lakaz? Zot finn gagn lotri?

TANTINN MADOK

To parey kouma Vanek. Nek pans lotri. Bizen travay pou gagn kas. Jamoun, gramaten to kwar ki Vanek dir mwa? Li finn reve ki li finn gagn lotri. Ler mo dimann li si li finn aste lotri; to kwar ki li dir mwa? ... Enn komik sa! ... Li dir mwa pa bizen lotri pou gagn lotri.

VALMIKA

Kan li'nn dir ou sa?

TANTINN MADOK

Zordi, avan li sorti.

JANIK

Val, to pe pans mem zafer ki mwa?

VALMIKA

Mo kwar.

TANTINN MADOK

Ki zot pe panse?

VALMIKA

Nanye Tantinn. Ankor ki li'nn dir ou zordi?

TANTINN MADOK

Samem tou.

VALMIKA

Kan lapolis ti vini ki li ti pe rode?

TANTINN MADOK

Li ti pe rod Vanek.

JAMOUN

Zot ti pe rod fouy so lasam. Mwa mo'nn dimann zot si zot ena warant.

JANIK

Fouy so lasam?

VALMIKA

Jan, al get enn kou dan so lasam si ...

TANTINN MADOK

Non, pa fer sa! Si li kone li pou pik enn koler.

JANIK

'Ma, pa pe rod fouray dan so lavi prive.... Kikfwa dan so lasam nou kapav trouv kiksoz ki pou permet nou konpran ki pe arive.

TANTINN MADOK

Pa tous nanye selman. To konn so karakter.

JANIK

Pa traka! (*Li sorti*)

VALMIKA

Fleki, twa ki konn li bien, to pa kapav ed nou?

FLEKI

Mo kas mo latet mem, mo pa trouv nanye.

VALMIKA

Ki kiksoz ilegal ki li'nn kapav fer?

FLEKI

Tou seki nou fer ilegal. Me tipti ilegal.

VALMIKA

Par ekzanp?

FLEKI

Pa kone mwa ... zwe kart pou lamone, ... tipti tranzaksion ... Nanye serye.

VALMIKA

Ki ti tranzaksion?

FLEKI

Vwayaz dan bis pa peye, trike rant dan lasal sinema.

VALMIKA

Ganja?

FLEKI

Non personn dan nou group pa fime. Nou pa bann droger.

VALMIKA

Vann ganja?

FLEKI

Parfwa-parfwa pou gagn enn ti tay.

VALMIKA

Samem tou?

FLEKI

Samem tou.

JAMOUN

Zot pran boukou kiksoz san dimande. ... Semenn dernie, Fleki ti pe rod vann enn rajo ar mwa.

FLEKI

Pa marsandiz koken sa ... marsandiz kabri ...

TANTINN MADOK

Mo kwar li pe vini. Ena kikenn dan lakour. ...Non pa li sa. Pa so manier marse.

JAMOUN

Mo bonom sa. (*Dalann rantre*)

DALANN

Li pa ankor retourne.

JAMOUN

To finn kit Sonn tousel?

DALANN

Li korek. Li finn fini so devwar. Li pe dormi ... Peyna okenn nouvel?

TANTINN MADOK

Li pa'kor revini Misie Dalann. Pa kone ki finn ariv li.

DALANN

Nanye pa finn arive belser? Pa trakase pou nanye. Bann zenes sa. Zot fer dapre zot latet. Apre li pou sanze. Nou tou pas par sa.

VALMIKA

Ton Dalann, ki dapre ou finn arive.

DALANN

To kone lemonn somer enn ti lanfer sa. Sak ti kiksoz ou fer ris ou ver enn latrap. Enn kou latrap la ferme. Get dan mo ka. Pou reysi debrouye, mo pa kasiet, mo ti pe vann ganja. Mo kone li move. En zour mo ti mari dan pens. Enn kamarad donn mwa enpe ganja pou vande. Li donn mwa enn ti komision. Dousma-dousma mo fer konesans enn fourniser. Mo gagn pli gro komision ... *(Janik rantre anmemtan)*.

JANIK

'Ma, ou pa kapav dir li netway so lasam. Li kouma enn park koson.

TANTINN MADOK

Li defann mwa rant dan so lasam.

VALMIKA

To pa finn trouv nanye?

JANIK

Dan so lasam, nanye. Me dan salon, lor latab mo finn trouv sa let la. Pa'nkor ouver. Enn let ofisiel ...To kwar mo kapav ouver li?

VALMIKA

Peyna lot sime.

(Janik ouver let la, lir li)

JANIK

Li ti bizen prezante lakour zordi.

TANTINN MADOK

Be zordi gramaten let la finn vini.

VALMIKA

Ki dat ena lor let la.

JANIK

14 septam.

VALMIKA

Depi 10 zour sa let la finn ekrire. Parfwa lapos fer lekouyon.

JANIK

Parfwa bann ofisie fer lekouyon. Enn let sorti dan enn biro al dan enn lot, rant dan enn liv, sorti dan lot. Parfwa li perdi lor sime.

VALMIKA

Mo konpran kifer lapolis pe rod li. Li pa finn prezant lakour. Zot finn rod fouy so lasam pou gete sipa li pa pe kasiet.

DALANN

Vit-vit koumsa! Di-zer li pa prezant lakour, midi vann lapolis koumans rod li. ... Lapolis finn vinn bien rapid! ... Mo pa kwar. ... Bizen ena enn lot rezon.

JANIK

Ki lot rezon?

DALANN

Dan bafon ena boukou lak. Dan mo ka to kone kisannla ti vann mwa? Mo prop fourniser.

VALMIKA

Kifer?

DALANN

Tanzantan bizen enn dimoun al dan prizon. Toultan ti marsan ki zwenn.

JANIK

Mo pa konpran.

DALANN

Tou dimoun kone ena gran komers ganja dan pei. Si person pa zwenn tase, piblik perdi konfians dan lotorite. ... Me si tanzantan ena ennde ki al fer sezour dan lazol tou dimoun kontan. Gro poson avoy ti poson manze. Gro poson gagn lape. Biznes kontlnie. Mo per ki Vanek finn tas dan lak.

JANIK

Lavi konplike. Tro konplike parfwa.

DALANN

Wi Janik. Li bien konplike. Sa fode ladan pou kone.

JANIK

'Ma, ou pe fatigue pou nanye. Al repoz ou. Val ek mwa nou va atan li.

TANTINN MADOK

Ki nou finn fer pou nou merit sa?

JAMOUN

Tantinn, ou napa antor. Sa bann kiksoz la arive. Bizen manz kou.

TANTINN MADOK

Non do Jamoun. Kiksoz napa nek arive koumsa. Janik ena rezon. Kikfwa mo finn tro soutir li.

JANIK

Non 'Ma, ou pa antor. Ou ti kwar ou ti pe bien fer.

DALANN

Parfwa nou kwar ki nou pe bien fer. Ler gete nou pe mal fer. Tou vir ambalao.

JANIK

Mo nepli kone ki amba, ki lao. Parfwa mo agase ar Vanek, mo blam li. Parfwa mo sagren li.

VALMIKA

Janik gate. Pa bizen boulders to lespri koumsa.

FLEKI

Eh! Mo'nn gagn enn lide. Si mo pran sarz la lor mwa ...

DALANN

Fleki aret rabase.

FLEKI

Mo pa pe rabase. Mo serye ... Get sa, mo dosie pa viez. Mo al lapolis, mo dir ki mwa ki fer trafik, Vanek inosan; san li kone li finn al may dan lak; mwa ki veritab koupab ... mwa ki finn trenn li ladan. Li pa kone ki li ti pe fer.

TANTINN MADOK

Non Fleki. Sakenn bizen sarye so lakrwa.

FLEKI

So lakrwa li mo lakrwa. Dayer mo responsab. Vremem mo finn trenn li ladan.

VALMIKA

Li enposib seki to pe rod fer. Zot toulede finalman pou zwenn tase.

JANIK

Enn bon avoka pa pou kapav tir li? ... Mo finn ramas enpe kas.

TANTINN MADOK

Kas pou to maryaz sa.

VALMIKA

Nou va fer enn ti maryaz.

JANIK

Val ena rezon. Pa nesaser fer fla-fla.

JAMOUN

Nou'si nou kapav ede, non Dalann.

DALANN

Nou get avoka Malink. Mo konn li bien.

TANTINN MADOK

Sannfwala mo sir li sa. Mo sir li'nn bwar ankor. ... Akor li gagn toupe sante.

(Vanek rantre. Klerman li'nn bwar plis ki li kapav tini.)

TANTINN MADOK

Enn ler pou to retourn lakaz sa. Get to leta.

VANEK

Eh! Ki ariv zot tou. Zot lili finn pous zot.

TANTINN MADOK

To pa onte?

VANEK

Ote? Depi lontan lisien finn manz mo onte. "Mama mo zoli mama, fer kone ki tomem mo mama." ... Ki zot tou gagne. Ena lamor dan fami... Ton Dalann! Tantinn Jamoun! Valmika! Janik! Felki, gro piaw! Zot kone ki ler la?

FLEKI

Ti mam, kot to ti ete zordi? Bann mam ti pe rod twa.

VANEK

Fleki, shut up! To pe apes mwa konsantre.

VALMIKA

Nou finn fer letour partou pou rod twa.

VANEK

Rod mwa? Kifer rod mwa? Je suis partout et nul part. Je suis l'esprit qui rode, la mauvaise conscience de la societe. I am he.

TANTINN MADOK

Aret radote. Finn ler pou to met diplon dan to latet.

VANEK

A vos ordres madame. I am a ship without a rudder. Ou'le mo zet lank? Korek, mo zet lank. ... Lamer la move!

JANIK

Lamer la move pou tou dimoun Vanek. Pa zis pou twa. Fer enn zefor. Nou pou ed twa.

VANEK

Janik ... To pe plore. ... Souy to larm, mo ser. Pa bizen zot tris koumsa. ...Tou korek mo dir zot.

VALMIKA

Lapolis pe rod twa.

VANEK

Mo kone. Enn ti mam ki dan lapolis finn dir mwa sa.

TANTINN MADOK

Kifer lapolis pe rod twa?

VANEK

Pa trakase. Peyna nanye serye. Zot ole kone kot mo ti ete yer kan ti ena sa holdep manke la. Bann ti kouyon la, holdep 'si zot pa konn fer.

DALANN

Be ki to finn fer?

VANEK

Ton Dalann, ou ena lexpéryans parey kouma mwa. Mo finn al lapolis, mo finn donn enn depozision. Mo ena prev. Mo ti ansam ar Fleki, Platab ek Mouraf. Pa vre ti mam. Enn senp formalite. Dayer finn fini may zot tou. Peyna okenn sarz lor mwa.

TANTINN MADOK

To finn fer nou tou bien trakase. Manier to amen to lavi, to pou fini mal.

VANEK

Vanek kone ki li fer. Vanek est insaisissable. Momem Fantomas.

VALMIKA

Be si tou korek, finn ler pou mo ale. Salam tou dimoun. Mo ale Janik.

JANIK

Atann, mo akonpagn twa ziska to loto.

JAMOUN

Salam Tantinn. Nou'nn trakase pou nanye. Ou trouve pou nanye nou finn fatig nou latet. Vanek pa pou fini parey kouma dan fim la.

DALANN

Vanek, kwar mwa to bizen sanze. Peyna lavenir dan sa kalite lavi la.

VANEK

Peyna lavenir pou amater. Bizen profesyonel pou reysi.

VALMIKA

To ena rezon. Nou pou ed twa; to bizen aprann enn profesion.

VANEK

(Li riye for) 'Ma, gramaten mo ti pran vennsenk roupi dan to goble ...

TANTINN MADOK

Pa fer nanye. Dime nou koz sa. ... Dime nou refer nou lavi. Lamer move, pa move, nou bizen refer nou lavi.

VANEK

Les mo fini koze! ... Ala trwa san roupi. Kapital ek lentere. Les bons comptes font les bons amis. Good business.

TANTINN MADOK

Kot to finn gagn sa larzan la?

VANEK

Mo finn gagn lotri, 'Ma!

TANTINN MADOK

Vaneeeeek! *(Li tom san konesans)*

RIDO

KRISHNA

BANN PERSONAZ

Zozef (ebenis, anviron 40 an)
Marianz (fam Zozef)
Krishna (garson adoptif Zozef ek Marianz)
Salima (tifi bay kasam)
Bay Kasam (posmaster)
Tantinn Damyannti (vwazinn)
Bann zanfan

SENN 1

Dan latelie enn ebenis. Zozef Makabe, 40 an pe travay. So fam, Marianz rantre ar enn goble dite.

MARIANZ

Zozef fer vit. Bizen al magazen pou aste detrwa kiksoz pou Nwel ek lane.

ZOZEF

Mo ena enn travay prese pou rande zordi mem. Kifer to pa amenn Krishna magazen ar twa? Letansa mo fini travay la.

MARIANZ

Ki to gagne? Si mo amenn li, li pou kone ki nou pe aste pou li.

ZOZEF

Li ena 11 an. Mo sir li kone ki noumem Bolom Nwel. Si li pa kone, bizen fer li kone.

MARIANZ

Eta Zozef! Li ankor enn baba. Bizen donn li enn sirpriz. Koumsa ler li leve dime parey kouma bann lezot zanfan li pou gagn so sirpriz. Bizen fer leker zanfan kontan. ... Bwar to dite... Li pou fre.

ZOZEF

(pran so goble dite, li bwar enn gorze)

To finn bliye met disik!

MARIANZ

Mo pa finn bliye. Twa to finn bliye ki dokter finn dir twa? To ena jabet. Fale pa to bwar disik.

ZOZEF

Kouma pou bwar sa? Li kouma meksinn. Met enn tipe disik ladan.

MARIANZ

Pa fer kouma zanfan, Zozef. Bwar to dite. Degaz twa. Nou bizen al magazen.

ZOZEF

To pa konpran. Mo okipe. Mo ena louvraz pou rande. To konn bann kliyan. Zot tou prese. Tou dimoun ole mo livre zot zot travay lavey Nwel. ... Person pale konpran ki bizen letan. Apre sa kifer zot tou pas komann zis sa lepok la? Nwel pou zanfan. Bann gran dimoun osi fer kouma zanfan.

MARIANZ

Parey kouma twa !

ZOZEF

Ki to dir?

MARIANZ

Nanye. ... Samem lespri Nwel.

ZOZEF

Ki lespri Nwel? Nwel boutikie, Nwel komersan.

MARIANZ

Ki pou donn li ?

ZOZEF

Kisannla ?

MARIANZ

Krishna. Pa bliye, zour so laniverser sa.

ZOZEF

So laniverser!

MARIANZ

Toultan to bliye.

ZOZEF

Pa finn ariv ler pou aret sa simagre la. Nou kone li pa finn ne zour Nwel. Kifer...

MARIANZ

Pou mwa li finn ne zour Nwel. ... Se enn zour Nwel ki nou ti ramas li lor peron nou lakaz. Rapel Zozef! Enn ti baba setif, abandone. Nou pa ti ena zanfan. Bolom Nwel ti donn nou li. Dis banane finn pase. Dis banane li finn amenn lalimier dan nou lakaz. (*Enn gran tapaz dan lakouzinn*)

ZOZEF

Ki ete sa?

MARIANZ

Mo'al get enn kou.

ZOZEF

Pa neserer! Mo kone limem sa. (*Li kriye for*) Krishnaaa!... (*pli for*) Krishnaaa, degaze vinn la.

MARIANZ

Pa kriye ar li. Zanfan sa. Bizen konpran.

ZOZEF

Marianz to pe gat sa piti la... Krishna pa'nn dir twa vinn la. ... Bizen donn li enn bon

koreksion. Lerla li va aprann... Krishnaa! (*pli for*) Krishnaaaa!

ENN LAVWA

Papa, mo vini la.

ZOZEF

To'nn trouve. Tou sa kriye li la, li pa'nkor vini.

(*Krishna paret kot laport. Li esoufle*)

KRISHNA

Papa, to pe apel mwa?

MARIANZ

Ki finn arive dan lakouzinn?

ZOZEF

Ki to finn kase ankor?

KRISHNA

Blaki sa.

ZOZEF

Ki Blaki vinn fer ladan?

KRISHNA

Blaki finn rant dan lakouzinn. Ler mo pous li, li tap ar latab. ... Zis de ver finn kraze.

MARIANZ

Sa latab la so lipie bankal. Komie fwa mo finn dir twa repar li.

ZOZEF

Alala, momem antor! Bon pran sa sez la, al kit li kot Tantinn Babouram. Pa perdi letan lor sime. Vit retourne, vinn donn enn koudme dan latelie.

MARIANZ

To pa'nn gagn dimal Krishna?

KRISHNA

Non 'ma.

ZOZEF

(*ironik*) To pa'nn gagn dimal... Olie to koriz li, to dimann li si li'nn gagn dimal. Enn gran bene kouma li, pa fouti met enn lisien deor san kraz de ver. ... Zis de ver. (*Li pe zestikile. So lame tap lor so etabli, so lansar tonbe*)

KRISHNA

Tansion to gagn dimal papa.

ZOZEF

E! Zot pe fer mwa perdi leta. Degaze al kit sa sez la. (*Krishna pran sez la sorti*)

MARIANZ

Zozef, to'nn manz mous zonn gramaten. Pou enn wi, pou enn non, to sap lor kal.

ZOZEF

To'nn trouv mwa finn sap lor kal la? (*Akoler*)

MARIANZ

Non, to bien kalm! (*foutan*)

ZOZEF

Aret deranz mwa. Mo ena travay prese pou rande.

MARIANZ

Ale Zozef, bwar to dite.

ZOZEF

Bwar meksinn to'le dir.

MARIANZ

Pa bliye bwar to meksinn. Atann mo al sers li, mo vini.

ZOZEF

Pa nesese! Taler mo va pran vre meksinn.

MARIANZ

Vre meksinn. Dokter finn defann twa. ...

ZOZEF

Dokter la pa konpran nanye. Limem li bien bizen al get dokter mantal.

MARIANZ

Yer to pa ti dakor ar li? ...Yer to ti aksepte pou aret bwar.

ZOZEF

To trouv rezilta. Get mo lame kouma pe tranble.

MARIANZ

Bon, mo'si mo ena louvraz pou fer. ... Pa bliye kado piti la. Li'nn dimann twa enn boul. Al aste boul la tomem... Bwar to dite avan li fre net. (*Marianz sorti*)

ZOZEF

(*Get li sorti, bwar so dite, al alim enn ti tranzistor. Pe zwe "Petit papa Noel". Li tengn rajo la*)

Nek samem, gramaten-tanto. Nek manz krann pou fer enn pake depans. Kot pase Bonom Nwel, tou koze Bonom Nwel; Bonom Nwel; Bonom Nwel.

(*Li sate ek travay*)

Laba kot laboutik tou nene lor vitrinn;
Dan enn soukoup volant zot lespri lor lalinn;
Laba kot pie sopen zot lizie pa bate;
Enn poupe mars ar pil pe dir zot namaste.

Bonom Nwel, Bonom Nwel pa bliye mo kado;
Bonom Nwel , Bonom Nwel mo'le enn mekano.
Mo finn bros mo soulie, li anba mo lili;
Bonom Nwel pa bliye mo'nn dimann enn fizi;
Enn loto fer rali, enn avion anvole.
Bonom Nwel pa bliye mo'nn dimann enn poupe;

Enn poupe ki koze, enn bwat zouzou menaz.
Bonom Nwel, Bonom Nwel pa bliye mo lakaz.

Bwat sa! Lane ale, lane vini mem zafer!

(Kikenn kriye depi deor. "Ton zozef, ena enn telegram pou ou".)

ZOZEF

Salima sa. Rantre Salima.

SALIMA

Gete si pou oumem sa. Mr. Zozef Makabe.

ZOZEF

Wi pou momem sa. *(Li ouver pou li lir)* "Zozef Makabe. Bwatsab no.10891. Come to Central Post Office. Urgent". Kifer zot bizen mwa? To papa pa kone?

SALIMA

Li pa finn dir mwa nanye. Li finn zis dir mwa dimann ou si ou nimerò mem sa.

ZOZEF

Ki nimerò?

SALIMA

Samem seki ena dan telegram la. Si pou oumem sa ou bizen vit al Anvil... Kot Krishna?

ZOZEF

Li finn al livre enn sez kot tantinn Babouram.

SALIMA

Ki kado Nwel ou pou donn li? Li finn sort premie dan klas.

ZOZEF

Sa Bonom Nwel tousel kone.

SALIMA

Bonom Nwel pa ekziste. Oumem Bonom Nwel.

ZOZEF

Salima to koz kouma enn vie bonfam. Bizen kwar dan Bonom Nwel, lera li pou donn twa zoli kado.

SALIMA

Mwa mo kone ki mo pou gagne. Mo'nn fini dimande seki mo anvi: enn bwat zouzou menaz. Mo mama finn fini aste li, mo kone. Mo kone kot li finn kasiet li.

ZOZEF

To enn ti malinn twa, Salima.

SALIMA

Ton Zozef, kan ou pou fer mo latab biro. Lane prosenn mo pou al dan siziem, mo bizen mo latab biro.

ZOZEF

Pa pe gagn letan. Kouma mo gagn letan mo va fer li.

SALIMA

Savedir pa pou gagn li sa lane la.

ZOZEF

Non Salima. To trouve. To pa kwar dan Bonom Nwel, to pa gagn to latab biro.

SALIMA

Pa Bonon Nwel ki fer sa.

ZOZEF

Li ti kapav donn mwa enn koudme. ... Al vit dir to papa mo pe al Anvil toutswit. (*Salima sorti*). Zanafan zordi grandi vit. Nou lepok nou ti bien-bien bet.

MARIANZ

(*rantré*) Pa Salima ki ti pe koz ar twa? Mo espere to pa finn dir li ki sirpriz Bay Kasam finn prepare pou li.

ZOZEF

Bien sir mo finn dir li. Detoutfason li bien kone. Enn ti malign sa... Vremem Krishna finn sorti premie dan so klas.

MARIANZ

Wi. Mo pa ti dir twa? ... To pa pran kont nanye dan lakaz ...Hen! Pran to meksinn.

ZOZEF

Non, pa gagn letan. Mo bizen al Anvil.

MARIANZ

Anvil! Kifer?

ZOZEF

Enn zafer 'urgent'. Get sa telegram la.

MARIANZ

(*Pran telegram la gete*) Ki ena ladan?

ZOZEF

To'nn trouve? Si to ti konn lir to ti pou kone.

MARIANZ

Ki ena ladan ? Enn zafer serye? Kifer finn avoy twa enn telegram?

ZOZEF

Kitfwa pou met mwa antray.

MARIANZ

Kitfwa li pou enn bon kiksoz. Lerla to pa va bwar. Lape pou tou dimoun.

ZOZEF

Aster mo trouve ki kantite zot kontan mwa dan sa lakaz la.

MARIANZ

Pa bliye to meksinn. ...Zozef kouma to pe al Anvil, pa bliye kado Krishna.

ZOZEF

Akor mem sante ...Get sa, ena pou pas enn ti kout verni lor sa ti latab la. Fer sa pou mwa. Taler Papa Vadivel pou vinn sers li.

MARIANZ

Mo bizen al aste rasion, mo bizen kwi manze. Mo va dir Krishna fer sa pou twa.

ZOZEF

Tansion li rey sa meb la! ... To ena rezon. Li ase gran; li bizen kapav fer sa. Pa bliye, tar Bay Kasam pou vinn sers latab biro la. Dir li so kont dan tirwar lao.

MARIANZ

Zozef!

ZOZEF

Hen!

MARIANZ

To meksinn, to pa pou bwar?

ZOZEF

Wil Wi! To pir ki ners dan lopital.

SENN 2

Dan lakaz Makabe. Marianz, asize lor enn fotey, pe brode.

MARIANZ

Zozef, pa bliye donn lisien manze.

ZOZEF

(dan lakouzinn) Mo'nn fini.

MARIANZ

Ki to pe fer dan lakouzinn? Vinn isi. To dile lor latab. Fer vit; li pou fre net.

ZOZEF

(dan lakouz1nn)

Mo vini la. To'nn trouve kouma lesiel zoli zordi. Enn sans ena plennlinn. Ler bann zanfan la sorti fet, zot pou trouv zot sime pou retourn lakaz *(Li rant dan lasam la)* Marianz, ki ler fet la pou fini sa lane la?

MARIANZ

Mo kwar ver dizer.

ZOZEF

Li korek sa profeser la. Depi ki li finn vinn travay dan nou vilaz li finn amenn boukou sanzman. Li fer travay sosial; li fer nou zanfan enterese ar travay sosial; li okip bann zelev bien. Nou finn gagn bien sans ar li.

MARIANZ

Pa kouma sa lot la. ... kouma li ti apele? Lalmanan ... Lalchanan ... La...

ZOZEF

Lachmann.

MARIANZ

Samem. Lachmann. Li ti enn move bef. Pares, soular! Ayo! Enn sans pou nou Krishna, finn

transfer li.

ZOZEF

Transfer! Non, mo tann dir ki finn obliz li pran so retret.

MARIANZ

Sa ti bizen met li deor.

ZOZEF

Si ti met li deor, tomem premie to ti pou pran so par. To ti pou sagren li, so madam, so zanfán. ... Bay Kasam ti vinn sers so latab biro?

MARIANZ

Non. Person pa finn vini ziska ler. ... Telegram la, ti serye?

ZOZEF

To tro kiryez. To pa donn mwa letan. ...To rapel lane dernier mo ti met Rs.500 dan lapos, samem Post Office Savings Bank?

MARIANZ

Wi. Ki finn arive? Parye zot finn perdi kas la?

ZOZEF

Non. Perdi kas! Non do betas. Mo nimeró finn sorti. Ma finn gagn enn pri Rs.15,000.

MARIANZ

Rs.15,000

ZOZEF

Rs.15,000

MARIANZ

Kot kas la?

ZOZEF

Zot pa donn kas. ...Zot donn enn chek.

MARIANZ

Kot chek la?

ZOZEF

Mo finn remet li dan lapos.

MARIANZ

Tou?

ZOZEF

Wey, tou. ... Mo finn ouver enn kont lor nom Krishna. Samem so kado Nwel.

MARIANZ

Krishna finn vinn ris. Rs.15,000.

ZOZEF

Ar lentere ki li pou gagne, ler li gagn 18 an, li pou ena plis ki Rs.25,000. Bizen mazinn so lavenir.

MARIANZ

Twa, difisil pou kone ki ena dan to latet. Ler ekout twa koze, koumadir zanfan la pa konsern twa. Lergete to bien kontan li. ... Li pou kontan ler li tann sa bon nouvel la.

ZOZEF

To tro koze pou naye. Ki ena lor televizion zordi. Get sa; mo'nn bliye. Gaston enn kouyoner mem sa. Depi enn semenn li dir li pou vinn repar li. Pou Nwel, pou lane napa pou ena televizion. ... Kifer to pa al kot bann Mousli? Mo va atann Krishna isi. Mo va lir-lir lagazet letansa.

MARIANZ

Mo pa anvi sorti. Detoutfason lavey Nwel zordi. Vomie nou res dan nou lakaz. ...Pa kapav al deraz dimoun dan zot biennet.

ZOZEF

Kouma to'le. Kikenn pe marse lor gravie. Mo sir Bay Kasam sa. Li pe vinn sers so latab biro. Sa ki kontan fer sirpriz so bann zanfan pou Nwel.

MARIANZ

Li ena rezon. Bann zanfan kontan sirpriz pou Nwel. (*Letansa Zozef al kot laport*)

ZOZEF

Ratre Bay Kasam. Mo ti kone oumem sa. Rantre, asize.

BAY KASAM

Mo prese Zozef. Bonwar Madam Zozef. Kimanier Krishna.

MARIANZ

Li bien Bay Kasam. Li finn al dan fet zanfan.

BAY KASAM

Kot mo'si parey. Zot tou finn al dan fet. Mo pe profite pou prepar zot sirpriz. Zozef, to finn al Anvil. Tou korek?

ZOZEF

Mo nimeron finn sorti.

BAY KASAM

Mo kone. Komie?

ZOZEF

Rs.15,000.

BAY KASAM

Bien bon. ... Mo ti ena rezon dir twa ouver enn kont. Mo bien kontan pou twa. ...Latab biro la finn pare?

ZOZEF

Depi de zour.

BAY KASAM

Ki to finn desid pou donn Krishna? To kone li merit enn zoli kado. So profeser dir mwa ki li enn ti fwet dan so lekol. Bizen ankouraz li devlope.

MARIANZ

Zozef finn ouver enn kont pou li ar sa Rs.15,000 la.

BAY KASAM

Sa to finn bien fer. ...He! Zordi sa fer di-zan ki ... Mo rapel sa swar la. Omilie lanwit to vinn lev mwa. To ti bien eksite. To ti anvi gard ti baba la me to ti per... Ziska zordi personn pa kone kisanla ti poz li lor to peron .

MARIANZ

Bondie sa.

BAY KASAM

Lapolis finn fer lanket; pa finn dekouver nanye. Madam Zozef ena rezon. Lame Bondie mem sa. ... Zanafan dan lakaz egey lavi.

ZOZEF

Samem li ena senk. Bondie done, ki pou fer?

BAY KASAM

To pa ti pou kontan enn lot... Enn tifi sannkoutla.

MARIANZ

Mo espere ou labous beni.

ZOZEF

Enn ase! Lavi tro ser.

MARIANZ

Ti pou bon. Krishna tro tousel. Toultan li dimann enn ti ser.

BAY KASAM

Anfen pa kapav gagn tou dan lavi. ...Zozef mo bizen to servis, mo frer. Bizen sarye sa latab biro la. Eski to kapav?

ZOZEF

Peyna problem. Nou pas par deryer nou pran li. Li pa lour. Enn timama nou al kit li kot ou.

Bay Kassam

Komie ena pou twa.

ZOZEF

Pa prese. Mo finn met ou kont dan tirwar lao.

BAY KASAM

Orevwar Madam Zozef. Zwaye Nwel (*Li sorti.*)

ZOZEF

Marianz, mo pou tard enpe.

MARIANZ

Tansion to al bwar. Pa bliye ki dokter finn dir.

ZOZEF

Pa traka do bonfam. ...Mo finn aste enn bisiklet pou Krishna. Li kot Misie Baldeo. Mo va revini zis dan ler pou donn li so sirpriz.

MARIANZ

Vremem. Ayo, ala li pou kontan la. Li nepli pou bizen pedal anba kad to gro bisiklet la. Mersi Zozef. Pou nanye mo finn al aste enn boul pou li. Mo ti kwar lamanier to ti pe koze gramaten ki to pa ti pou aste nanye pou li. Kan to'nn aste sa? Zordi?

ZOZEF

Non depi trwa zour. Mo ti donn larzan misie Baldeo. Ler li ti al aste komision pou so laboutik, li ti aste li, li ti amenn li dan so kamion. Mo finn dir li gard li kot li. Get sa, ler Krishna vini, pa les li konn nanye. Donn li so boul pou li kwar ki samem tou li pou gagne. *(Li sorti)*

(Marianz tousel. So figir montre ki so leker ge. Li pran so travay pou rekoumans brode. Li pa kapav konsatre. Kikenn kriye deor "Madam Zozef, Madam Zozef, kapav ratre")

MARIANZ

Tantinn Damyannti sa? Rantre tantinn.

(Enn vie bonnfam 60 an rantre)

TANTINN DAMYANNTI

Pe deranz ou Madam Zozef?

MARIANZ

Non do tantinn. Vini, asize. Mo tousel. Li bon, ou tini mwa konpagni.

TANTINN DAMYANNTI

Misie Zozef pa la?

MARIANZ

Non, li finn al kot Bay Kasam. Ou bizen li?

TANTINN DAMYANNTI

Non. Mo pe dimande koumsa. Krishna kote?

MARIANZ

Li finn al dan fet zanfan.

TANTINN DAMYANNTI

Ayo, mo tande fet zoli sa lane la... Tou bann zanfan, apre fet pe marse dan vilaz, pe sante. Zot profeser divan-divan. Bon dimoun sa.

MARIANZ

Sante dan sime. Krishna pa finn dir mwa nanye.

TANTINN DAMYANNTI

Finn deside laba sa. Profeser la finn dimann bann zanfan si zot ole al sante partou dan vilaz. Tou zanfan finn dakor. Mo kwar zot pou vinn par isi taler. Zot finn al sante kot lakaz mo tifi. Mo zann ti la talerla. Limem finn dir mwa sa.

MARIANZ

Li bon zanfan devlope koumsa. Ou bonom kimanier?

TANTINN DAMYANNTI

Li finn al dormi. Napeyna zanfan aster non. Nou tousel. Nou zanfan finn marye, aster zot okip zot zanfan. Bonom malad-malad. Li finn al dormi. Mo tousel. Mo finn vinn kot ou moso. Nou koz-koze. Pe deranz ou non.

MARIANZ

Non do tantinn. Mo'si mo tousel. Mo pe al fer enpe dite. Ou bwar enpe?

TANTINN DAMYANNTI

Non beti. Kan mo bwar dite aswar, somey mo napa gagne. Ou kone mo garson lot pey li finn avoy enn kado pou mwa.

MARIANZ

Krishna?

TANTINN DAMYANNTI

Wi mo Krishna.

MARIANZ

Sape bonnfam. Ki li finn donn ou koumsa?

TANTINN DAMYANNTI

Enn revey tomatik. Midi ek minwi li zwe lamizik.

MARIANZ

Tonton ki dir?

TANTINN DAMYANNTI

Li dir sa kas so somey. Ou konn li non. Toulta li ena komanter pou tou kiksoz. Me mo kone li bien kontan. ...Enn zour ou Krishna si pou donn ou zoli-zoli kado.

MARIANZ

Li ankor enn baba.

TANTINN DAMYANNTI

Baba vinn gran vit do beti.

MARIANZ

Vremem sa. Ou mazine li finn gagn di-zan.

TANTINN DAMYANNTI

Dis banane. Koumadir yer li ti vinn dan sa lakaz la. Madam Zozef, mo pou dimann ou enn kiksoz. Napa ankoler. Kifer ou finn apel li Krishna? Ou enn Kretien, non?

MARIANZ

Ou kone tantinn, ler nou ti gagn li, dan so lenz ti ena enn papie. Lor papie la ti ena sa non la. Dapre mwa so vre mama ti ole nou apel li koumsa. Mo bonom ek mwa nou finn aksepte.

TANTINN DAMYANNTI

Ou enn bon dimoun ou. Bondie pou beni ou, gard ou lame-lipie for. Zame finn kone mem kot li sorti.

MARIANZ

Pa nesaser kone Tantinn. Zanfana li zanfana. Tou zanfana nou zanfana ... Ki ete sa?

TANTINN DAMYANNTI

Bann zanfana la pe vinn par isi. Gete kouma zoli.

(sante zanfana raprose, bann zanfana rant lor lasenn)

Refren

Kas kas nikola dan ki labarb
Kas kas nikola dan ki labarb
Labarb Bonom Nwel kasiet sirpriz
Anou sante-danse nou tou bann miz

I

Depi lontan bann flabwayan pe larg zot fler lor nou later;
Nou bann zanfan, nou sant anker;
Nou lespwar gran, nou lespwar gran.

Refren

Kas kas nikola dan ki labarb
Kas kas nikola dan ki labarb
Labarb Bonom Nwel kasiet sirpriz
Anou sante-danse nou tou bann miz

II

Lontan-lontan, bien-bien lontan
Enn ti zanfan ti pran nesans
Bann gran-gran sef ti rod nway li
Zot rans, zot rans, zot pa gagn sans.

Refren

Kas kas nikola dan ki labarb
Kas kas nikola dan ki labarb
Labarb Bonom Nwel kasiet sirpriz
Anou sante-danse nou tou bann miz

III

Dan so leker ti ena grander,
Dan so lespri ti ena pardon
Pou selebre so lalimier
Nou respe ton, nou dans annon.

Refren

Kas kas nikola dan ki labarb
Kas kas nikola dan ki labarb
Labarb Bonom Nwel kasiet sirpriz
Anou sante-danse nou tou bann miz

IV

Nou sat anker nou lespwar gran.
Nou respe ton, nou dans annon.
Fler vermiyon lor flabwayan
Pe dir zanfan fet Bonom Nwel.

Refren

Kas kas nikola dan ki labarb
Kas kas nikola dan ki labarb
Labarb Bonom Nwel kasiet sirpriz
Anou sante-danse nou tou bann miz

(Ler sante la fini Krishna avans ver so mama, enn bwat dan so lame)

KRISHNA

Ma, met enn ti zafer ladan. Nou pe ramas kas pou bann zanfan ki peyna sans.

MARIANZ

Komie?

KRISHNA

Seki to kapav. Tantinn, met enn ti zafer ou'si.

TANTINN DAMYANNTI

Mo pa finn amenn mo boursak beta. Madam Zozef met enn roupi pou mwa, dime mo rann ou.

MARIANZ

Kot zot profeser? Zot tousel?

KRISHNA

Non, li pe atann deor. Li zis akonpagn nou. Li les nou lib.

MARIANZ

Dir li rantre.

KRISHNA

Pa gagn letan. Nou bizen ale. Nou ena pou al ankor de plas. Anou. (*Tou bann zanfan sorti*)

TANTINN DAMYANNTI

Bann zanfan zordi debrouyar do. Get kouma zot fer. Bann bon zanfan. ... Bon mo kwar mo'si mo bizen ale. Kitfwa ou avi al dormi.

MARIANZ

Non tantinn. Reste. Taler Krishna so papa, zot tou pou retourne. Ou bonom pe dormi. Ki ou pou al fer tousel. Res ar nou. Bonom Nwel ena enn zoli kado pou Krishna sa lane la. So papa finn al sers li.

TANTINN DAMYANNTI

Ki ete beti?

MARIANZ

Fode pa dir person. ...Enn bisiklet.

TANTINN DAMYANNTI

Ayo Bondie. Kouma li pou kontan. Andire mo trouv li lor so bisiklet. Li kone?

MARIANZ

Non. Momem mo pa ti kone. So papa finn gard sa sekre. Misie Baldeo finn amenn li depi Anvil. ... Mo tann enn tapaz deor. Kitfwa li pe vini. Mo al get enn kou.

(*Li get par laport*)

Non peyna person. Finn ase tar, li pre pou vini.

TANTINN DAMYANNTI

Ou kontan non?

MARIANZ

Kifer?

TANTINN DAMYANNTI

Ou garson pe vinn gran.

MARIANZ

Zot vinn gran tro vit do Tantinn.

TANTINN DAMYANNTI

Ou ena rezon. Get nou, mo bonom ek mwa nou kouma de zako. Tou zanfan finn ale. Aster ki pou fer. Nou get-get enpe nou tizanfan. Napli ena mem kouraz. Fatige vit. Mo zann, li'nn vini non, mo finn dir li pran bann kado la ale. Pa kapav marse pou ale momem. Akoz samem mo vinn kot ou. Isi li pre kot lakaz. Isi ena zanfan. Mo kontan get zot figir kan zot gagn kado. Bien zoli sa.

MARIANZ

Sannkoutla mo sir Zozef sa. (*Li al gete*) Wi limem. Li pe pous bisiklet la. Krishma pou kontan zordi. (*Zozef rantre ar enn bisiklet nef*). Li zoli Zozef ... Kot nou al kasiet li.

ZOZEF

Pa bizen kasiet li. Li pre pou vini. Kan li vini nou va donn li so kado. Bonswar Tantinn, kot bonom?

TANTINN DAMYANNTI

Pe dormi. Li fatige. Ou kone li malad-malad.

ZOZEF

Ou trouve ki finn ariv li depi li finn aret bwar. Mo sir mank lakol dan so disan.

TANTINN DAMYANNTI

Ou move Misie Zozef. Ou soutir so kapris.

MARIANZ

Tantinn, pa ekout li. ... Dokter finn defann li'si bwar.

TANTINN DAMYANNTI

Vremem do?

ZOZEF

Sa bann dokter la fos. Dime mo pe sanz dokter. Ki Bonom Nwel pou donn ou sa lane la?

TANTINN DAMYANNTI

Mwa mo tro vie. Ou ki ou pou donn madam Zozef?

ZOZEF

Enn poupet ki konn koze.

MARIANZ

Zozef, mo kwar li pe vini. Limem sa. So pa paret lour lor gravie. To kwar li finn kogne dan nwar. Mo ti dir twa met enn lalimier divan.

ZOZEF

Aret fatig to latet. Mo sir li pli konn debrouye ki twa.

(*Lavwa Krishna: "Papa, ma, vinn get ki mo finn trouve."*)

ZOZEF

Aret deranz nou. Vinn andan. Tantinn Damyannti finn vinn get twa.

(Krishna rantre. Li pe sarye enn kiksoz anvlope dan enn lenz.)

MARIANZ

Ki to pe sarye koumsa?

KRISHNA

Mo finn trouv li kot lantre, lor lerb.

ZOZEF

Ki ete sa? Me...Me...enn ti baba.

TANTINN DAMYANNTI

Ayo Bondie! Enn lot mirak.

MARIANZ

Kisannla finn donn twa sa?

KRISHNA

Personn. Ler mo pe vini, mo trouv sa pake la lor lerb, kot lantre. ... Enn tifi, enn garson sa ma?

MARIANZ

Enn tifi .

KRISHNA

Dife.

ZOZEF

Pa kone si nou pou kapav gard zanfan la, Krishna.

KRISHNA

Kifer?

ZOZEF

So fami kapav rod li.

KRISHNA

Noumem so fami. Bonom Nwel finn donn nou sa. Kouma nou pou apel li?

MARIANZ

Pa kone. Ki to panse Zozef?

ZOZEF

Mo get enn kou. Peyna okenn papie?. Non... Tantinn, ki ou dir?

TANTINN DAMYANNTI

Beta, anou apel li Lachimi. Lachimi, samem lalimier dan lakaz.

KRISHNA

We! Mo get li enn kou. Ma , get kouma li pe tet so lalev. Li fen ma.

MARIANZ

Bizen fer enpe dile pou li. Bizen bengn li, avan. Zozef al sers enn bibron kot Misie Baldeo.

ZOZEF

Krishna, get ki Bonom Nwel finn amenn pou twa.

KRISHNA

Enn bisiklet. ... Enn bisiklet. ... E Ma, mo kapav montre Lachimi monte. Mersi Bonom Nwel.

ZOZEF

Krishna, tomem pli gran Bonom Nwel.

(Ar lodians) Bon bann zanfan finn ler pou al dodo. Avan, nou sant enn ti sate ansam.

Pie flabwayan kouver ar fler;

Bann pie leksi ranpli ar fri;

Lalimier ble dan lesiel ge

Pe donn nesans nouvo lane.

Banane , banane

Ale zanfan nou trap lame

Banane , banane

Nou fer laronn pou nou danse

Banane , banane

Nou pas leponz lor lepase;

Ansam nou bwar enn lasante.

Banane , banane

Zordi lavi rekoumanse

Vini zanfan nou trap lame.

RIDO

BASDEO INOSAN

BANN PERSONAZ

Basdeo: enn labourer

Amina: Fam Basdeo

Said: Frer Amina

Yvon: Labourer - kamarad ar touletrwa.

SENN 1

Dekor : *Enn lasam dan lakaz enn labourer. Omilie lasam la ena enn latab ek 4 sez. Kan pies la koumanse Said pe asiz kot latab ar enn zwe kart dan so lame. Basdeo rant par laport adrwat. So figir paret trakase.*

SAID

(Pe get so zwe kart. Li mem pa lev so latet.) Degaz twa ti mam, zwe la pe fre; mo kwar sannkoutla la mo pou manz twa kri. *(li souffle-soufle enn ti ler)* Sa en mari zwe ki mo finn gagne sannfwala.

BASDEO

(Silas. Li pa pe ekout Said)

SAID

Ki ariv twa ? To pou zwe, to pa pou zwe ? *(li lev latet pou get so kamarad; li konpran ki kitsoz pa pe mars bien.)* Ki arive? To finn perdi enn tabisman?

BASDEO

Lapolis pe rod mwa?

SAID

To finn koken poul? Ousa to plant ganja? *(li riy enn kou for)*

BASDEO

(silas)

SAID

To pe koz serye? Kifer?

BASDEO

Ki ete?

SAID

Kifer lapolis pe rod twa?

BASDEO

Pa kone. Yvon finn dir mwa pare, bizen azir vit.

SAID

Kot li'nn gagn sa niouz la?

BASDEO

Enn ti lapolis ki li kone finn dir li ki ena enn sarz kont mwa... ki mo finn tir sab lor misie la...

SAID

Salte la! Li finn atas enn lake ferbla ar twa.

BASDEO

To temwen non ! Misie la finn zour mwa. Mo finn res trankil. Li finn avoy enn koutpie, mo finn avase, li finn glise, li finn tobe. Mo pa finn met lame lor li. To temwen. Tou dimoun dan karo temwen.

SAID

Sa mo kone. Me seki bizen kone se ki kalite sarz li finn met lor twa, ki fos temwen li finn gagne.

BASDEO

Kot mo pou kone! Ki bizen fer?

SAID

Bizen get enn avoka. Fale pa ki lapolis gagn twa. Fale ki avoka amenn twa laba.

BASDEO

Enn avoka! To kone komie sa pou koute? Kot mo pou gagn otan larzan? To ser anwadfami. Ena enn pake depans...

SAID

La, napa kapav get lamone. Misie la pou ena gran-gran avoka pou konsey li. Apre, so kas pou koze.

BASDEO

Mo inosan. To kone, tou dimoun kone. To kone ki toultan misie la rod lay ar mwa. Sirtou depi ki ...

SAID

Depi kan?

BASDEO

(*sanz koze*) Mwa mo manz mo kou, mo res trankil akoz mo pie douri. Kifer toulta bez tom zis lor mwa. Pa korek sa!

SAID

Aret plengne... Gete Basdeo. mo kone to inosan. Nou ti ansam dan karo ler ti rod lamerdman ar twa. Me dan sa kes la, lakour pou ekout bann temwen. To parol ek mo parol kont parol misie la. Normal li pou aste detrwa temwen. So avoka pou sakouy-sakouy twa, sakouy-sakouy mwa. Li pou fer nou dir bann kiksoz ki nou pa ole. Bann avoka, zot bann sef dan brouy latet dimoun. To bizen enn avoka mo dir twa. Sinon to tase.

BASDEO

Be kifer misie la pe koz manti. Mo pa finn fer nanye. Li, li finn rod bat mwa. Mo finn zis avase, li finn glise, li finn tonbe.

SAID

Kouma to bet koumsa. Misie la finn perdi pwen divan lezot travayer. Li pe rod tir vanzas. Inosan pey pou koupab. Samem lalwa gran misie. Sa osi bizen dir twa?

BASDEO

Be, si mo al lapolis, mo dir zot laverite, zot bizen kwar mwa. Zot pa gagn drwa ekout zis misie la. Mwa osi mo'enn imen

SAID

To finn vinn pagla. Napa kestion imen napa imen. Seki pli for pou gagne. Si to avoka pli for ki avoka misie la, to pou gagne. Sinon! To tase!

BASDEO

Be ki avoka pou gete? Anou get sa misie ki ti poz kandida. Li ti dir si nou ena traka vinn get li.

SAID

Bliye sa ! Eleksion finn fini.

BASDEO

Non do ta. Mo kwar dan lazistis, dan laverite. Mo inosan. Lapolis li pou konpran.

SAID

(Perdi pasias) Fer seki to avi... *(li pra sime sorti, li arete, li retourne)* Ekout sa matlo. Lapolis li napa mazistra. Li pou swiv prosedir... *(li koumas koz for)* Apre sa aret fer kouma zanfan. To rapel ki ti ariv Gaston? Nou tou kone li ti inosan. Pa li ki ti fer sa. Me so temwen ti vade. Kot li ete zordi? Li pe triy lanti kot laren.

BASDEO

Pa koz for. Tansion mo mama tande. To kone li vie. Si li konn sa, so leker kapav arete.

SAID

Pa bizen to per pou to mama. Li pli for ki twa. Detoutfason li napa la. Li finn al bazar. Vandredi zordi ... Bizen azir vit Basdeo; si lapolis pe rod twa, zot pou vinn isi direk. Twa, kouma enn piaw to pe tike. Nou al rod enn avoka, lerla nou va al lapolis ansam.

BASDEO

(ezitan) Be Said! Amina pa ankor retourne. Li finn al sers lerb. Mo bizen zwenn li avan mo al lapolis. To kone to ser avwadfami. Si li gagn enn traka tansion ariv enn maler ...

SAID

Basdeo, Amina li mo ser. Mo konn li bien. Pa kas to latet pou li. Li konn debrouye ... Aret tike... To pa pou sanze. Bizen azir ! Anou al get en avoka. Aret fer fifi!

BASDEO

Twa osi to kont mwa. To kriye, to zoure. Kan to finn trouv mwa fer fifi?

SAID

Bliye sa!

BASDEO

Pa kapav bliye. Said, dir mwa kan to'nn trouv mwa fer fifi?

SAID

Rayto matlo ! To enn boug for, ena boukou kouraz.

BASDEO

To trouve kouma to ete. Mwa mo pe soufer, twa to pe koz foutan.

SAID

Sori matlo. Gete Basdeo. Letan pe pase. Bizen azir vit.

BASDEO

Mo pa kapav ale avan ki mo papa retourne. Li pou manga.

SAID

To papa? To kone kot li ete? Vandredi zordi. Zour lapey. Tank tavern pa ferme, tank ki li pa finn mir, li pa pou retourne.

BASDEO

To'le dir ki mo papa soular? To papa, ki li ete li?

SAID

Mo papa parey kouma pou twa. Zot pe bwar ansam. De bon cham sa! Kan zot fini bwar lerla zot koumans lager. ... Gete Basdeo. Mo finn plen ar twa. Kot problem prensipal? Ena enn sarz kont twa. Blizen azir. Li napa ler pou tir lipou poul.

BASDEO

Lipou poul? Kisannla pe tir lipou poul?

SAID

Personn pa pe tir lipou poul. To pou azir, to pa pou azir? To pou al get enn avoka, to pa pou al get enn avoka?

BASDEO

Be ... bizen ...

SAID

Lapolis pre pou vini. To zafer ar twa. Mo ale. Salam ! Fer seki to anvi.

BASDEO

Ki kalite bofrer! Dan bez to pe les mwa tousel.

SAID

Ayo Bondie mama! Kreol to pa konpran? Ki langaz bizen koz ar twa? Bizen azir! ... Vit!

BASDEO

Shuuut! Kikenn pe vini.

SAID

Vit sorti par la. (*Basdeo sorti par laport agos*)

SENN 2

(*Amina rant par laport adrwat*)

SAID

Twa sa ?

AMINA

Kisannla to ti kwar? Lapolis?

SAID

Wi ! Lapolis.

AMINA

Lapolis ! Ki to finn fer koumsa?

SAID

Pa mwa. To mari.

AMINA

Basdeo! Kot li?

SAID

Li finn al kasiet.

AMINA

Ki finn arive ? Kifer li per lapolis? Ki li finn fer?

SAID

Li pa finn fer naye. Me so patron finn met enn fos sarz lor li.

AMINA

Han, enn fos sarz! Si sarz la fos, kifer li per?

SAID

To kone ki manier sa ete. So patron finn met enn fos sarz lor li. Si lapolis gagn li zot pou ramas li ziska ki zafer la pas lakour.

AMINA

Ki bizen fer Said? Dir mwa ki bizen fer?

SAID

Pa bizen to panik. To parey kouma li. Mo finn dir li bizen get enn avoka. Lerla nou va ansam lapolis pou rann lakor.

AMINA

Si li inosan kifer li bizen rann lekor?

SAID

Ala sa rekoumanse. To parey kouma to mari. Difisil pou fer twa konpran ... Fer mwa konfians. Mo kone ki bizen fer.

AMINA

(Silans)

SAID

Fer mwa konfias. Mo enn zom. Mo konpran pli bien ki enn fam.

AMINA

(Silas)... Kot Basdeo?

SAID

(li kriye) Basdeo! Eta Basdeo! To kapav vini. Sime kler. *(Basdeo ratre)*

AMINA

Bon, atann enn timama, mo saz mo lenz. Nou al ansam pou al get avoka.

SAID

Non! Twa to pou res lakaz. Al get avoka, sa li enn zafer zom ... Apre sa get to leta ! Pans sa ti baba dan to vat.

AMINA

Mo finn plen ar zot manier panse. Koumadir mo tousel bizen pans sa ti baba dan mo vant.

BASDEO

Aret to palab.

AMINA

Palab ? Kifer kan mo bizen lav tou sa lenz sal la, person napa pans sa ti baba dan mo vant? Kifer kan mo sarye enn gro touk dilo, personn pa pans sa ti baba dan mo vant? Kifer kan mo pe sarye enn gro pake lerb, personn pa pans tousa?

SAID

Amina res trankil!

AMINA

Non! Mo pa pou res trankil. Mo finn toulta nek ekout zot. Kan zot pou ekout mwa?

BASDEO

Amina, ekout mwa. Li napa ler pou nou lager. Mazine dan ki douk mo ete.

AMINA

To tousel dan douk? Nou tou dan douk. Sa ti baba dan mo vant la, li osi dan douk.

SAID

To ou'le vinn ar nou kot avoka. Ale rayt. Degaz twa, nou va al ansam.

AMINA

Pas zis sa Said. To kwar si nou al get avoka; ... si nou gagn nou kes, sa pou fini la.

SAID

Be ki bizen fer?

AMINA

Mo pa kone. Ena ankor kiksoz bizen fer.

BASDEO

Said, aret ekout li. Ki li kone dan lavi. Fam nek kontan koze.

AMINA

Ki to dir, fam nek koze. Pa bliye kan nou ti deside pou marye, to papa, to mama, to fami ti met presion pou apes twa. To ti kapitile. Mwa mo pa ti kapitile. Twa, to ti mem rod swiside.

SAID

Bliye sa! Koze lontan sa.

AMINA

Twa `si to ti per presion ki dimoun ti pe met lor nou.

SAID

Mo dakor mo ti dan lerer. Ki bizen fer aster?

BASDEO

Wi! Ki bizen fer aster?

AMINA

Bizen fer dimoun konn laverite. Basdeo, to kone kifer misie la finn met enn fos sarz lor twa. To konn bien.

BASDEO

Pa koz sa.

AMINA

Pa koz sa! Said, li pa'le koz laverite. Nou tou kone ki misie la kontan fer so lenteresan ar tou zen fam ki travay dan karo. Li finn sey fer so lenteresan ar mwa. Mo finn fou li so kamoufle. Depi sa li tir lay ar Basdeo. Li pe pous so vanzans.

BASDEO

Mazinn mo loner. Pa les sa koze la al deor. Dimoun pou riy mwa.

AMINA

Non Basdeo! Sa koze la, tou dimoun bizen kone. Bann madam ki travay dan mo bann, zot tou pou vinn temwen. Nou tou finn plen ar sa visie la.

SAID

Amina, mazinn loner papa. Fale pa dimoun konn sa.

AMINA

Fale pa dimoun konn sa? Mo napa ena nanye pou kasiet. Mwa, mo prop mwa. Misie la ki malang. Bizen ki dimoun konn mantalite misie la. Sinon li pou kontinie fer so diktater, kotinie fer nou mizer. Bizen dir laverite. Samem nou lafors.

SAID

Kisannla pou kwar twa?

AMINA

Si nou tou koz ar enn sel lavwa.

BASDEO

Ki to ole dir ?

AMINA

Nou tou nou al stasion, nou met enn sarz lor misie la.

BASDEO

Ki to pe koze? Ki to konpran dan tousa?

AMINA

To toultan dir ki mo pa konpran nanye. Kan nou ti pou marye ousi, parey. Tou dimoun ti kont. Me mwa mo ti kone nou pou viv ere ansam. Nou'nn reysi Basdeo.

(Kiken tap laport)

SAID

Lapolis! Tire Basdeo, pas par la.

AMINA

Al kasiet dan karo laba. Atann. Si to trouv mwa dibout lor sa laport la, savedir ki to kapav revini.

(Basdeo sort par laprt agos. Amina al ouver laport adrwat. Yvon ratre)

YVON

Kot li?

SAID

Li finn al kasiet.

YVON

Peyna pou kasiet.

SAID

Kifer Yvon?

YVON

Nou finn fini dres papie.

AMINA

Lapolis pa pe rod li?

YVON

Lapolis? Wi. Lapolis pou vinn pran enn depozision.

SAID

Ki to'le dir?

YVON

Taler mo rakont twa. Kot li ? Dir li vini.

(Amina al dibout divan laport agos)

SAID

To dakor ar mwa, nou bizen al get en avoka?

YVON

Avoka? Kifer? To ena lamone pou gaspiye twa? Noumem avoka. Pli gran avoka.

SAID

Ala to manier. Kamarad dan pens. Twa to finn al tap to zafer.

YVON

Eh ti mam, pa koz koumsa.

(Amina retourne ar Basdeo. Yvon get Basdeo, pez enn lizie ar li.) Koze tl mam, ki lapoz?

BASDEO

Ala lapoz. Bez partou.

YVON

Si nou per ki to la. Kas pa latet. Nou pou dres sa maron la zordi.

AMINA

Ki pe arive?

YVON

Mo ser, enn gran zafer pe arive. *(Ar Basdeo)* Kouma nou finn gagn niouz ki gran boug la ti rerod sikann ar twa, bann travayer finn fer enn renion. *(tourn ver Said)* Nou tou finn al lapolis pou don enn depozision kont misie la. Toultan li fer senn ar travayer, sirtou bann

zenn fam. Depi enpe letan mo pe vey li. Apre nou finn at get manejer tabisman. Nou finn dir li ki si ariv Basdeo kiksoz pou ena bel treboul, we ... bel-bel treboul. ... Kann napa pou koupe. Moulen napa pou roule. Gran kolom pou vinn ti kolom ar nou. Tou travayer - zom, fam, zenn, vie – dakor pou azir. Si bann gran sennyer la pa konpran zordi, zame zot pa pou konpran. Deza enn katite kamarad - zom, fam, zen, vie - finn demar enn lamars protestasion dan vilaz. Zot kriye for-for : "Basdeo inosan, Basdeo inosan". Ar pankart tou. Napa badine.

AMINA

Sa ki apel lavi!

YVON

Ala zot vini.

AMINA

To trouve Basdeo, linite fer lafors. Laverite bizen triyonfe.

YVON

Me, ... bizen konn swazir sime.

RIDO

BEF DAN DISAB

BANN PERSONAZ

Sanjay - labourer
Devi - fam Sanjay
Devika - tifi Sanjay / Devi
Ravinn - kamwad Sanjay, sendikalis
Bala - labourer
Baldeo - labourer

AK 1

Zistwar la pase dan enn lasam dan lakaz Sanjay. Adrwat ena enn lili kolezian, omilie enn latab ek 4 sez, dan fon agos enn bife. Laport lantre li ofon adrwat. Lor miray lasam la ena enn kantite foto akter ek aktris. Kot so lili ena enn gran foto aktris. Ler rido leve, Sanjay pe kas poz lor lili kolezian. Li pe sant-sante. So lizie fixe lor gran foto la, so aktris prefere. Li amoure ar foto la. Ena enn tapaz dan lakwizinn; tann lavwa bann zanfan ki pe zwe.

SANJAY: Eta zot pa pou aret fer tapaz! To pa trouve mo fatigue? Mo bizen repoze. (*Li souffle-soufle, sant enn ti ler fim Endien. Li leve, dres foto la drwat-drwat, kil enpe, get li bien, pous enn soupir, al alim so radio-kaset, re-al kas enn poz lor so lili. Lamizik fim Endien ranpli lasam la. Li alim enn sigaret, zet zalimet brile la lor sali. Li kouma dan enn rev.*) **Ki kalite lavi!** (*So fam, Devi, rantre ar enn balye, pass enn kout balye, sorti. Sanjay ignor prezans so fam. Kouma Devi sorti li kas lasann sigaret lor sali. Enn tifi di-zan rantre. Li apel Devika.*)

DEVIKA: Maa pe dimande si li tir ou manze?

SANJAY: (*Pa mem get li.*) Non tro boner! Taler! (*Devika tourn ledou pou ale*) Atann! Al laboutik. Amenn enn boutey meksinn ek enn pake sigaret. Dir misie Ahkee met lor kont. Degaze ale! Vit vini hen! Napa perdi to letan lor sime.... Vit beti vit! Pran enn souset glase pou twa. Vit amenn mo komision. ... To ankor lamem? (*Li ris enn long dam. Devika sorti. Sanjay leve, kass pares, al regle radio ki pa pe zwe bien. Li al divan laglas, sakouy so latet, tir enn pengn dan so pos, pas enn kout pengn dan so seve. Enn tapaz lavwa atir so latansion. Li bes radio. Andeur lasenn de dimoun pe koze. Enn ladan se lavwa Devi, lotla se lavwa Ravin. Ravin rantre. Li ena anviron 30 an, li paret enn dimoun ki ena boukou konfians dan limem, ki sir li kone ki bizen fer.*)

RAVIN: Kimanier ta! Kifer to pa finn vinn renion?

SANJAY: (*Li pa get Ravin*) Ki renion?

RAVIN: Ki renion? To pa kone ti ena enn renion tou travayer apre lapey?

SANJAY: (*Get foto aktris*) Non, personn pa'nn dir mwa.

RAVIN: Ki to pe gagne! Momem mo'nn dir twa gramaten ki nou bizen zwenn apre lapey.

To rapel non!

SANJAY: Mo'nn bliye do! Mo ena tro boukou traka lor mo latet.

RAVIN: To fer koumadir to tousel ena traka. To bann lezot kamarad napeyna traka zot?

SANJAY: (*silans*) ... Li zoli hen?

RAVIN: Kisannla?

SANJAY: (*li gagn enpe plis kouraz*) **Li.** (*li montre foto aktris*)

RAVIN: Wi li zoli. ... Kifer to pa finn vini zordi?

SANJAY: Kotsa?

RAVIN: Renion la.

SANJAY: To ti laba non? Mo mazine to pou vinn dir mwa tou.

RAVIN: Ki kalite dimoun twa do!

SANJAY: Ekout sa sante la do bhai. The immortal voice of Mukesh (*Li al met radio la pli for*). Ekout sa lavwa la! Vadire Bondie pe koze! To rapel...

RAVIN: (*silans*)

SANJAY: (*silans la ankouraz li*) To rapel sa gamat la? Sa lepok la mo lavwa ti korek. Aster bez. Nou lavi ankouyonad finn bez mo lavwa. Sa ti enn lepok sa. Sak fwa mo fini sante bannla dimann ankor. To rapel?

RAVIN: (*sakouy latet*) We mo rapel.

SANJAY: Bannla dir mo lavwa ti kouma Mukesh. Kot mo lepok? Twa'si to ti pe bat tabla bien. To pa zwe lamizik aster. Kifer?

RAVIN: (*enpe zene*) Sak kiksoz so lepok. Aster lavi pa parey. Aster mo ena lezot kiksoz pli prese pou fer.

SANJAY: To pe koz kouma enn bhrammachari... to rapel sa fim la? Ti korek me pa ti ena zoli sante. E! Nou'al sinema aswar. Mo tann dir ena enn zoli lekay ... enn dans nisa terib ... Helen papa! Peyna so deziem!

RAVIN: Ena travay pou fer aswar. To kone Lendi nou pe zete? Ena aswar ek dime pou dres plan. (*Li al tengn radio la*)

SANJAY: Fini desid pou fer lagrev? (*etone*)

RAVIN: Samem mo finn vinn dir twa. To enpe sef-sef dan to bann. To bizen koz ar zot.

SANJAY: Lagrev la legal?

RAVIN: Mo kwar.

SANJAY: Bizen sir.

RAVIN: Tou dimoun dakor. Twa to bizen koz ar to bann. Si nou tou zete, misie la bizen kaptile.

SANJAY: Ki misie la finn dir?

RAVIN: Ki misie?

SANJAY: Misie la, nou patron.

RAVIN: Mo pa kone.

SANJAY: Misie la kone?

RAVIN: Fale pa misie la kone. Bizen atak li par sirpriz. Bizen donn li sok.

SANJAY: (*silans*)

RAVIN: Ki to dir?

SANJAY: (*silans*)

RAVIN: Koze ta!

SANJAY: Korek sa!

RAVIN: To kone ki to bizen fer? Fale pa bann zom dan to bann al travay Lendi.

SANJAY: Korek sa.

RAVIN: Get sa! Pa bliye dan to bann ena de marten. Mo tann dir zot korek ar misie la. Sak fwa, sak fwa zot gagn later pou fer plantasion. Fale pa zot kone. Zot pou al vann lames.

SANJAY: Korek sa mo dir twa. Momem mo pou al koz ar Baldeo ek Bala. Zot pou ekout mwa. Zot korek sa. Napa bizen ay zot parski zot konn debrouy zot bout. Korek sa mo dir twa.

RAVIN: Bon! Si to pou okip to bann mo kapav al okip lezot ki res enpe lwen.

(Devika rantre ar enn tant ki li pe sarye ar difikilte)

SANJAY: Aster to vini! To pa finn kas boutey la? Kot sigaret la?

DEVIKA: Dan tant.

SANJAY: Bon to kapav ale. To pa dir namaste chacha?

DEVIKA: Namaste Chacha.

RAVIN: Namaste beti. Hen, pran sa, aste pastik. (*Donn li enn ti kas*)

DEVIKA: Non fini manz souset.

RAVIN: Pran mo tifi, dime to aste enn lot souset.

(Devika get so papa; li pa kone si li kapav pran)

SANJAY: Le le.

(Devika pran kas la, sorti)

RAVIN: Acha! To kone ki to bizen fer?

SANJAY: Tap enn tipti?

RAVIN: Non do matlo, bizen al okip travay la.

SANJAY: Ki to prese. Nou tap enn tipti, lerala nou al okip nou zafer. *(li kriye for pou ki so fam kapav tande)* Eta amenn de ver prop!

RAVIN: Lesli, enn lot fwa nou bwar.

SANJAY: Atann! *(li kriye for)* To pa'nn tande? Amenn ver la vit. ... Pa fouti kone ki zot fer dan sa lakwizinn la!

(Devi rantre ar de ver dan so lame)

SANJAY: *(pa mem get li)* Poz sa la. *(li montre latab la)*. Amenn enpe gajak.

RAVIN: Lesli do! Pe gagn pake traka.

SANJAY: Ki traka? Ena pwason. Amenn detrwa trans.

(Devi sorti. Sanjay vid rom dan de ver la, azout enpe koka.)

RAVIN: Enn tipti mem. Bizen ale. Travay pe atann.

SANJAY: Ki arive? To nepli konn bwar? Sa lesans sa babou. To met detrwa dan to vant, lerala to travay kouma lexpres.

RAVIN: Ale, nou tap sa nou ale. *(Zot toulede aval zot grog)*

SANJAY: Ahhh! To santi sa saler la?

RAVIN: Bon, mo tir.

SANJAY: Atann. Gajak pe vini. Tap enn lot. *(Li vers enn grog dan ver Ravin e ranpli so ver 'si)*

RAVIN: Non do matlo. Duty first!

SANJAY: Ale, tap sa.

(Devika rantre)

SANJAY: Ki to'le?

DEVIKA: Mama dir finn fini fer kari ar pwason la.

SANJAY: Toultan mem kouyonad. Dir li frir enpe pomdeter.

RAVIN: Mo bwar sa, mo ale. Dir to mama pa bizen pran traka.

SANJAY: Ki traka do matlo? Fam napa la pou samem? To pran enpe koka? (*Devika sorti*)

RAVIN: Wey, koup li. Tansion mo sou! Ena enn pake travay pou fer pou Lendi.

SANJAY: Lendi! Lendi ena letan. Ena dime. Eat and drink for tomorrow we die. To pa ti aprann sa lekòl? Ahmmm! (*Li al alim radio*)

RAVIN: Patron fiinn pey twa ogmantasyon 10% la?

SANJAY: Mo kwar.

RAVIN: To pa finn fer to total?

SANJAY: Wey, mo kwar korek.

RAVIN: Ki manier twa to'nn gagne me leres pa finn gagne.

SANJAY: To bizen konpran misie la. Li napa ti ena ase pou donn tou dimoun. Li finn donn enpe. Pli tar li pou donn lezot. Samem li finn dir mwa.

RAVIN: Depi enn mwa li dwa nou sa ogmantasyon la. Kifer li napa ole peye? ... Kifer?

SANJAY: Li ole peye me li pa pe kapav ... mo ... tann ... dir. (*Li enpe tike pou dir trwa dernie mo la*).

RAVIN: Li pa kapav peye? To kone komie dividenn konpagni ti peye lane dernier?

SANJAY: Non! ... To'le enn grog?

RAVIN: Non. ... 20% ... Li pe avoy so lapat ourit partou. To kone li finn aste tabisman lot kote larivier?

SANJAY: Bann bezer sa do! Ale, pran enn dernie tipti. (*Li vid enn grog anmemtan*)

RAVIN: Non, mo bizen ale. (*Li leve, dibout kot latab la mem, get ver la; Sanjay met ver la dan so lame; li trap ver la, devid li enn sel kout sek, reasiz lor so sez.*)

SANJAY: Eta, gajak la finn pare? Tou sa letan la pou frir detrwa pomdeter!

RAVIN: Ki ler la?

SANJAY: Si-zer parla.

RAVIN: Finn tar!

SANJAY: Ki to prese?

RAVIN: Letan pas vit... Les li, dime mo va okipe. ... To pret mwa to bisiklet?

SANJAY: Korek sa!

RAVIN: *(So lalang pe vinn lour)* Ki .. Ki to pou fer zordi?

SANJAY: Nou fini boutey la, nou manze, lera nou al get enn bout lekay ... Enn bon fim mo dir twa. Gaetan 'si pou vini. Nou'al ansam.

RAVIN: Gaetan Tamasa?

SANJAY: Wey ta!

RAVIN: Li konfianser misie la sa. Fer atansion ar li. Mo tann dir ... *(Li diboute koumadir li pou ale)*

SANJAY: Gaetan? Non do matlo. Enn bon dimoun sa. Selman li konn zwe so rol.

RAVIN: To kone, mo ena doutans lor li. Lane dernier ler nou ti pou zete, limem ti al vann lames. To pa trouve aster li dan korek. Bis tabisman amenn so zanfan lekol.

SANJAY: Ki to'le li fer? Li finn gagn so sans. Kifer nou groker bhaya?

RAVIN: Groker? Ki groker? Misie la toultan li donn ti gous parsi-parla, kas lamas. Napa kapav aksepte lizie ferme.

SANJAY: *(Vid enn lot grog)* Eta dime gramaten to pou amenn sa gajak la? *(San reflesi, Ravin finn reasize)*

DEVIKA: *(Rantre ar enn lasiet pomdeter frir)* Mama dimande si bizen tir manze.

SANJAY: Non, taler. Pran pomdeter do matlo. Tou finn pare pou Lendi. Nou montre misie la nou kouraz. *(Devika sorti)*

RAVIN: Wey do! Dominer zot rengn bizen fini. ... Bann souser disan ... Nou travayer bizen gagn nou drwa. ... Enn bout dipen ena?

SANJAY: Eta! Enn bout dipen amene. ... E! Boutey la pre pou fini. Nisa pankor gagne. Mo kwar zot met dilo dan sa rom la. Bann voler sa. Partou voler mem. ... Marsan pwason, marsan legim, butikie, tou voler mem. Ki to dir?

RAVIN: Pa kone, mo trouv misie la pli gran voler.

SANJAY: Non do! Tou voler. Tou dimoun get zot pos. Bef dan disab, sakenn get so lizie. Samem ki arive partou. Get Vonvon! Limem ti plis miserab. Kot li aster? ... Li dan bien! Tigit trike li ti trike pou li aste sa taxi la. Aster fale to get li. Li met dan zar vadire limem misie la. Lavi ki koumsa. Sakenn bizen trik so prosen pou li monte. Sel sime!

RAVIN: Kikfwa to ena rezon me mwa mo kwar ...

SANJAY: To kwar ... to kwar ... to bizen sir.

RAVIN: Ki to dir?

SANJAY: To bizen sir. Sel sime!

RAVIN: Ki sime? ... Bizen fer lagrev Lendi. Nou bizen montre misie la ... Li pa nou mari ... Nou pou montre li. *(Ler li pe fer mouvman ar so lame, li tap ar boutey la ki tonbe, kraze.)*

SANJAY: Get ki to'nn fer! To trouv to manier!

RAVIN: Pa'nn fer expre matlo ... eskize! (*Devi ki finn tann tapaz la rantre vit-vit. Li konpran ki finn arive. Li al sers enn sifon ek enn balye, li revini. De zom la fer koumadir zot pa finn remark so prezans. Pandan ki zot kontinie koze li li netway dezord ki zot finn fer.*)

SANJAY: Kot pou gagn rom salerla?

RAVIN: Lesli, nou finn ase bwar. (*Li diboute, balot enn kou, reasize*)

SANJAY: Twa to finn ase ... mwa mo pa ankor ase. ... Detrwa grog to pa kapav tini, aster to'le fer lagrev.

RAVIN: (*Tir lamone dan so pos*) Hen ... al aste enn lot boutey!

SANJAY: Mo pa bizen to kas. ... Si mo anvi bwar, mo kapav aste enn pake boutey ...

RAVIN: Kifer to koz koumsa?

SANJAY: Rahe de! Les nou manze, lerala nou al get sinema ... (*Li remark prezans so fam*) Ki to pe fer la? To pa trouve de zom pe koze? Hen! To pa trouve? Ki kalite twa! (*Devi pran so balye ek so sifon pou sorti*) **Eta!** (*Devi arete; so ledò tourne ar lodians. Li pa tourn so latet*) Tir mo manze ... degaze ... fim pre pou koumanse! (*Devi bes so latet, sorti*)

AK 2

Mem dekor ki dan premie ak. Sanjay kot latab, pe kont enn pake biye. Li kont zot enn kou, kont zot enn deziem kou, fer enn zoli pake kare-kare, poz li divan li, get li ar admirasion. Sak kou, sak kou li pas so lame lor li koumadir li pe kares enn kiksoz sakre. Li apiy so ledò lor dosie sez la, pous enn soupìr, alim enn sigaret, zet pake sigaret vid ek zalimet brili lor sali, ris enn gran dam, repous lafime la ar enn gran soupìr satisfaksion.

SANJAY: Dan enn zour mo finn gagn de fwa plis ki mo gagne dan de mwa. ... Samem ki apel konn debrouye! (*Devika rantre. Sanjay tike. Vit li kouver so pake lamone ar enn lagazet*) Ki to'le? Pa finn dir twa napa deranz mwa; mo okipe ar enn travay serye.

DEVIKA: Mama dimann kas pou fer bazar. Chacha Manilall finn vinn rod so kas pwason.

SANJAY: Lamone! Lamone! Zot nek rod kas, koumadir kas gagn lor pie. Zot pa kone ki finn ena lagrev zordi? Kas napeyna. ... Ki kas zot rode? Dir li al travay si li bizen kas ... (*Devika pe tourne pou ale*) Atann! (*Li met lame dan so pos deryer, tir enn biye*) Donn li sa! Apre sa retourn kas reste. (*Devika pran kas la sorti. Sanjay replonz dan so rev. Li get foto aktris.*) Enn zour mo pou vinn get twa Bombay, zis get twa enn kou, lerala mo kapav mor. (*Li avans lagazet la, fixe so pake biye kouma enn pratikan divan stati dan legliz*) Tomem lakle paradi. (*Li tann enn tapaz lavwa. Vit li met so pake biye dan so pos palto ki anpandan lor dosie so sez. Bala ek Baldeo rantre. Zot toulede mem laz, anviron 30 an. Zot bien abiye.*)

BALDEO: To ankor pe asize? Pare vit nou ale.

BALA: Vit sinon nou pou rat dernie bis.

SANJAY: Zordi napa bis ki nou pou pran. Nou pou vwayaz par taxi. Ki ou dir Baldeo? Pou

enn zour nou kapav amenn gran lavi.

BALA: Korek si to dir sa me kanmem bizen fer vit.

SANJAY: Fer vit! Fer vit! Tou zafer to fer vit twa Bala?

BALA: Napa koz koumsa do bhai! Ena so kiksoz fer vit, ena so kiksoz fer ar ... lapoz. Ki ou dir Baldeo?

BALDEO: Zot nek pans samem!

BALA: Be ki bizenpanse? Baldeo, ou ki enn gran lespri, dir nou ki bizenpanse. Mwa mo konn enn sel zafer: divers, maja-karo. Bhai! Sa ki lavi!

SANJAY: To ena rezon do bhai. Toultan mo finn mazinn lezot - mo papa, mo mama, mo ti frer, mo zanfan. Napeyna lavenir ladan. Mo bizen mazinn mwa avan. Pou lares nou gete.

BALDEO: Aster to finn konpran lavi. Get mwa! Mo papa ti mor avan mo nesans. Mo finn pas boukou mizer. Travay pou dimoun pou enn sou, enn kas. Gagn koutpie partou. Mo ti enn ti labourer, zordi mo ena enn ti plantasion. Mo finn fini mont en ti lakaz...

BALA: Enn ti lakaz? Vadire sato Reduit!

BALDEO: Mo finn konn debrouy mo difil. Mo finn vinn prefere misie la. Aster mo sir mo pou vinn sirdar. Ki kone pli divan? Mo kapav vinn sef-sirdar. Bizen konn debrouye pou fer progre. Si mo ti mazinn lezot, kot mo ti pou ete zordi? Kouma sa bannla ... fer lagrev, perdi kas ... perdi plas ... Get nou trwa! Nou dan bien nou.

BALA: Be kifer ou enn lare-kaka? (*Enn gran riye*)

BALDEO: Lare-kaka! Si mo ti gaspiy mo kas kouma twa kot mo ti pou ena tousa? (*Li koumans ankoler*) Apre sa vey to zafer, mo vey pou mwa.

SANJAY: E napa bon nou lager. Mazine! Linion fer lafors. Pa bliye bannla pe fer enn renion pou deside ki pou fer ar nou.

BALDEO: Ki to per. Mo finn fini al lapolis pou dir ki mo lavi andanze. Mo drwa fer seki mo anvi. Nou viv dan enn pei demokratik.

SANJAY: Foul dakor ar ou. Zot finn anvi fer lagrev, nou nou finn anvi travay. Ki lamerdman zot rode ar nou. Baldeo bhaya, ou finn dir lapolis ki zot pe rod bat mwa'si?

BALDEO: Ki traka to pran! Mo finn pans tou.

BALA: Ki zot pou kapav fer? Misie la mars ar nou. Nou for. ... Apre sa mo pa pou la. Misie la finn donn mwa enn semenn konze. Mo'al kas enn poz kot mo mamou dan Kirpip. Dan enn semenn kan labou finn poze lerla mo revini. ... Mazine do bhai, enn semenn dan Kirpip. Toulezour mo kas enn poz, mo get zoli dimoun pase. Vadire dan fim!

SANJAY: Zis Kirpip ki ena zoli dimoun?

BALA: Non, lor to miray 'si ena. Me li anpapie. Me mwa mo prefer seki vre-vre.

SANJAY: (*Montre foto aktris*) Sa kalite la kot to pou gagne!

BALDEO: Bon! Pou'ale pa pou'ale? Si pa fer vit nou pou rat dernie bis e lerla pou bizen pran taxi. Enn depans anplis!

BALA: Ki depans anplis. Ar tou sa lamone ki nou finn gagne, kapav pran trwa taxi.

BALDEO: Si to anvi, gaspiy to lamone! Mwa mo ena lezot plan.

SANJAY: Ou finn aksepte pou vinn ar nou bhair, kifer ou koz koumsa aster? Nou finn dir ou ou napa bizen pey enn sou. Ou finn rann nou enn gran servis, ou finn fer nou gagn boukou lamone. Nou aster, nou fer ou labous dou.

BALA: Sa lare-kaka la pou amize lor nou bos?

BALDEO: Re to koze! Napa bilye, nimakaram!

SANJAY: Napa pran li kont. Li kontan manz koko.

BALA: Pa kestion manz koko. Touletrwa finn gagne, touletrwa bizen depanse. ... Ankor li li'nn gagn plis!

BALDEO: Twa to pa finn gagn plis ki Sanjay?

SANJAY: Bala, to finn gagn plis ki mwa?

BALA: Normal beta! Mo finn fer plis, mo'nn gagn plis.

SANJAY: Nou finn fer mem travay!

BALA: Ale do ta! Si pa ti met dibwa pwent ar twa, to ti pou res trankil dan to lakaz, anba to lili.

SANJAY: Nou touletrwa finn mars ansam, zot zot finn tap plis ki mwa deryer mo ledò. Ou Baldeo ou finn gagn plis ki tou, aster ou'le nou pey tou depans.

BALA: Pa ti dan plan sa!

SANJAY: Pourtan li ti dir mwa ki to lide sa.

BALA: Mo lide? Eta souser!

BALDEO: Bon si zot pou lager, mwa mo ale. (*Avan li sorti*) Napa bliye bann nimakaram, mwa ki finn fer zot gagn lamone.

BALA: Eta ferm to lagel, sinon (*li fer koumadir li pou al bat li; Baldeo galoupe sorti*) To trouve kouma li tir? Sa veritab lare-kaka sa! Pou enn sou li kapav mars depi isi ziska Maybour ... Mo rakont twa mesanste ki mo ti fer li enn zour ...

SANJAY: (*enteronp li*) To finn gagn plis ki mwa?

BALA: Ki to pe dir?

SANJAY: To finn gagn plis kas ki mwa ar misie la? Kifer? To finn gagn enn semenn konze peye, mwa mo pa finn gagn nanye. Kifer?

BALA: Ki manier to bet koumsa! To nekpanse seki to pa finn gagne; seki lezot finn

gagne. Pans seki twa to finn gagne ...

SANJAY: Nou finn fer mem travay!

BALA: "Travay"? To'le dir trik.

SANJAY: Travay, trik tousala mem zafer. Nou finn fer mem zafer me nou pa finn gagn mem rekonpans.

BALA: La to pe koumans fer mwa amerde. Grasa mwa to finn gagn enn tay. Olie to remerisie mwa, to pe fer letalaz. ... Ar to mantalite la to kwar mo pou rod ed twa enn lot fwa?

SANJAY: Ed mwa? Mwa ki finn ed twa pou gagn plis ki mwa. ... Lot kote Baldeo finn gagn plis ki nou toulede.

BALA: Sa enn lare-kaka sa!

SANJAY: Lare-kaka, pa lare-kaka li finn gagn plis.

BALA: Les li! Li napa konn zwir. Plis li gagn lamone, plis li vinn gourman. Aswar dormi li napa dormi, telman li pans so lamone. ... Nou nou pans nou. Anou pran enn taxi, nou al anvil. Nou kapav bien amize laba.

SANJAY: Be lerala ki manier pou retourne?

BALA: Be to rod enn transpor.

SANJAY: 'Mo' rod enn transpor? Be twa?

BALA: To pou bizen revinn dan vilaz. Mwa mo pou bizen al Kirpip.

SANJAY: Sa pa ti dan plan. Savedir mo pou bizen revinn tousel dan vilaz.

BALA: Be wi ta! Ki'ena?

SANJAY: Twa to pou al Kirpip, Baldeo finn fini tir so kote. Mwa mo bizen revinn isi tousel.

BALA: Ki arive? To per bonom loulou?

SANJAY: Nou ti tom dakor nou pou res ansam.

BALA: Aret fer to zanfan. Mo finn plen ar twa. Mo finn plen ar twa Singaron, wi Singaron. Mo finn plen ar twa.

SANJAY: Singaron! Kifer to apel mwa koumsa?

BALA: Pa samem to vre nom? Misie pa kontan so vre nom, li prefer nom akter pou li kapav admir so aktris kole lor miray.

SANJAY: Aret fer bezer do!

BALA: Fer bezer? Kisannla finn fer bezer ar so kamrad zordi?

SANJAY: Mo ti ekout to konsey.

BALA: To lib. To ti kapav pa ekout mo konsey.

SANJAY: To koz ankor koumsa mo ...

BALA: Ki to pou fer?

SANJAY: Mo pou rakont tou.

BALA: Kisannla pou kwar twa? Zot finn fini deside. Pou zot to enn tret. To konpran? To enn tret.

SANJAY: Mo enn tret? Twa?

BALA: Mwa? Zot kapav dir seki zot anvi, zame mo ti kamwad ar zot.

SANJAY: Sort depi mo lakaz ale!

BALA: Pa traka Sin-ga-ron. Mo pa anvi reste. *(Li pran sime laport; ler li ariv pre Baldeo rantré atout vites. Li telman esoufle ki li pa kapav koze)* Ki to gagne? To finn trouv diab lor sime?

BALDEO: Bizen ... Bizen boure ... bannla pe rod nou ... zot pe vinn isi dibwa dan lame ...

BALA: Ki manier to finn vini?

BALDEO: Mo finn pran enn taxi. Bizen sove, sinon zafer pa bon ...

BALA: Nou'al vit, nou'al kasiet Kirpip!

SANJAY: Atann mwa mo vini.

BALA: Peyna plas pou twa.

SANJAY: Zot pou regle kont ar mwa.

BALA: Koumsa nou gagn letan fonn.

SANJAY: Pa anbandonn mwa!

BALA: Bef dan disab, sakenn get so lizie!

(Bala ek Baldeo sorti lor vites. Sanjay tousel. Li paret bien trakase. Li get otour li. So lizie tap lor so palto; li mazinn so lamone. Li galoupe, pran so palto, rod enn plas pou kasiet li. Li kouma enn zaimo ki finn tom dan piez. Li get otour li. Enn ti sourir paret lor so lalev. Li met palto la anba matla, larg so lekor lor lili, alim enn sigaret, leve al alim rajo, ekout enpe, tengn li, retourn lor lili. Ena enn tapaz deor; li lev so latet pou ekoute. Ravin paret lor rebor laport.)

RAVIN: Kot to de lezot konper?

SANJAY: Kisannla bhaiya?

RAVIN: Aret to badinaz. Kot Baldeo ek Bala?

SANJAY: Mo napa kone frer. Mo finn res lakaz toutlazourne.

RAVIN: Aret rakont zistwar. Mo kone zot ti vinn kot twa. Kot zot?

SANJAY: (*Pou sanz koze*) To tap enn tipti?

RAVIN: Sanjay, get mwa bien! Si to pa'le mo kas to lagel, reponn mwa bien. Napa zwe boure!

SANJAY: Are bhai, kifer to pe koz koumsa do? Ar to doss to koz koumsa aster?

RAVIN: Si ena kamwad kouma twa pa bizen lennmi!

SANJAY: Si to pou koz koumsa, vomie to sort dan mo lakaz.

RAVIN: Mo peyna lentansion reste. Me avan mo ale, mo ena enn ti kont pou regle. Mo ti anv fer sa ansam ar to de bon doss.

SANJAY: To travay lapolis aster? To vinn fer lanket lor mwa?

(*Li ti pe asiz lor rebor lili. Li sey leve, Ravin anpes li.*)

RAVIN: Ress anplas! Pa bouze! (*Enn kou li realize ki li ek Sanjay zot dan enn sitiasion bizar.*) ... Kifer to finn fer sa, twa, twa mo kamarad? Mo ti fer twa konfians!

SANJAY: Ki mo'nn fer?

RAVIN: To pa kone?

SANJAY: Non, dir mwa.

RAVIN: Bizen dir twa Sanjay? Bizen dir twa ki to finn soul mwa Samdi; bizen dir twa ki Dimans ler mo vinn pran to bisiklet prete, to ti sorti ar li; bizen dir twa ki to finn kas lagrev; bizen dir twa ki to finn al rakont tou misie la; bizen dir twa ki ansam ar misie la, twa, Bala ek Baldeo finn al donn enn depozision ki mo finn organiz enn lagrev ilegal; bizen dir twa ki misie la finn aste twa (*Li trap li par so kole*); bizen dir twa hen? (*Sanjay debat, Ravin larg li*) Koze!

SANJAY: Gete matlo, nou partaz kas la ande.

RAVIN: Gard to kas!

SANJAY: Be ki to'le?

RAVI: Lazistis.

SANJAY: Ki lazistis?

RAVIN: 10 kamarad finn perdi plas; ena sarz kont nou ...

SANJAY: Ki to'le mo fer?

RAVIN: Nou'al lapolis, fer enn deklarasion ki misie la ti donn twa lamone pou met fos sarz lor nou.

SANJAY: Ki to gagne, to pagla!

RAVIN: Gete kisannla ant nou de pagla.

SANJAY: Twa ki pagla. Si to pa ti pagla to ti pou bien zordi.

RAVIN: (*Ton pe monte*) To korek twa?

SANJAY: Bi wi mo korek. Mo ena enn travay, enn lakaz, enn fam...

RAVIN: Enn pake pitay ki misie la finn donn twa parski to enn marten!

SANJAY: Marten! Tou seki pa dakor ar twa marten. Bala, Baldeo, Gaetan zot tou marten.

RAVIN: Marten mem. Zot vann travayer ar patron.

SANJAY: Twa ki to fer? Pou enn wi, pou enn non, to zete.

RAVIN: Enn ti wi, enn ti non? Misie la kraz boja, refiz pey ogmantasion e twa to apel sa enn ti non. Dan ki kan to ete?

SANJAY: Dan kan mo pos, mo lentere.

RAVIN: Kot to met lentere bann kamarad dan travay?

SANJAY: Bef dan disab, sakenn get so lizie.

RAVIN: Kan to ti dan pens, nou tou ti donn twa koudme. To finn bliye?

SANJAY: Non mo pa finn bliye. Sak fwa to vinn kot mwa mo donn twa manze, bwar.

RAVIN: Personn pa pe dimann twa lasarite.

SANJAY: Poutan Samdi to ti soule ar mo rom.

RAVIN: To ti soul mwa pou anpes mwa fer mo travay.

SANJAY: Mo ti pez to nene pou fors twa bwar?

RAVIN: To ti abiz mo lamitie.

SANJAY: Bel-bel koze, abiz lamitie. ... To kone to pa kapav reziste larak. Akoz samem to fam finn kit twa.

RAVIN: Pa met mo fam ladan.

SANJAY: Misie fane, aster li vinn tir laraz ar mwa.

RAVIN: Twa ki finn fane, tret.

(Li fons lor Sanjay ki evit li; li perdi lekilib, tonbe.)

SANJAY: (*trap enn sez*) To bouze, mo kraz to latet! To vinn dan mo lakaz, to lev lame lor mwa? Fout lekan!

RAVIN: Mo pou gagn twa. Pa zordi, pa dime mo pou gagn twa.

SANJAY: Deor! (*Ravin sorti. Sanjay tir enn mouswar, souy so figir, zet mouswar la lor latab, alim enn sigaret, ouver bife, tir enn boutey wiski lokal, plen enn ver, lev li dan direksion so aktris prefere, bwar enn gorze*) Eta! Vinn enn kou isi. ...To pa'nn tande? (*Devi rantré. Sanjay al tir so palto anba matla, tir so pake biye, poz lor latab.*) To trouve komie kas mo ena. Mo pou aste enn larmwar aglas pou lakaz. To kontan? To trouve kouma mo bon! ... Ki arive? To gounji? ... Bon al tir mo manze! ... To sourd? ... To pa finn tande? Al tir mo manze!

DEVI: Non! ... Al tir ou manze oumem.

RIDO

Dev Virahsawmy

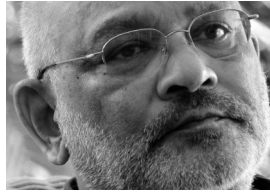


foto Andrea Chung

Dev ti ne le 16 Mars 1942 dan vilaz Quartier Militaire e li ti grandi dan Goodlands avan li al viv ar so granparan dan Beau-Bassin. Apre so H.S.C li ti al etidie dan Liniversite Edinburgh dan Scotland. Laba li ti etidie literatir Franse ek Angle e li ti spesialize dan lengwistik aplike. Pou so diplom li ti ekrir enn disertasion (*Towards a Re-evaluation of Mauritian Creole*) lor Kreol Morisien ki depi sa lepok la li dir bizen apel 'Morisien'.

Kan li ti retourn dan pei Moris li ti koumans travay profeser e an 1968 ansam ar Paul Berenger, Jooneed Jeeroburkhan ek lezot kamarad li ti kre MMM. An 1970 li ti eli depite dan enn eleksion parsiel. An 1972 Dev ek plizier kamarad MMM ti pas preske enn an dan prizon politik.

An 1964 Dev ek Loga ti marye. Zordi zot ena de zanfan (Saskia ek Anushka) e trwa tizanf (Anastasia, Yann ek Rachel).

Dev finn ekrir boukou **lor** Kreol Morisien (Morisien) e **an** Kreol Morisien.

Parmi so bann pies teat ena *Li, Linconsing Finalay, Zeneral Makbef, Dokter Nipat, Galileo Gonaz, Toufann, Sir Toby, Mamzel Zann, Ziliet ek So Romeo, Ti-Marie, Prezidan Otelo, Tabisman Lir, Bistop, Dernie Vol* etc.

Dev finn ekrir plis ki 20 rekey poem. Parmi ena *Disik Sale, Les Lapo Kabri Gazouye, Lalang Peyna Lezo, Kayse Ba?, Zozo Mayok, Lonbraz Lavi, Petal ek Pikan, Zwazo Samarel, Koza pa Zaza, Latizann Pou Letan Lapli, Fetdemor, Dan Danbwa Ena Dibwa, Ler Ek Lagam Mazik, Nou kwar nou kone, Viv enn lot manier, 100 Sonet* etc.

Apart bann tizistwar, Dev finn ekrir 5 novela ek enn roman, *Souiv Larout Ziska ...*

Li finn osi tradir bann klasik kouma *Julius Caesar, Much Ado About Nothing, Macbeth, Hamlet, King Lear* par Shakespeare, *Tartuffe* par Molière e *Le Petit Prince* par Antoine de Saint-Exupéry.

RETOURN LAO